T.C.
GENELKURMAY
BAŞKANLIĞI
ANKARA

ATATÜRK'ÜN NOT DEFTERLERİ-II

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı

ANKARA
GENELKURMAY BASIM EVİ
2004

T.C.
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
ANKARA

ATATÜRK'ÜN NOT DEFTERLERİ-II

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİ

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ANKARA
GENELKURMAY BASIM EVİ
2004

TÜRK SİLÂHLI KUVVETLERİ
ATATÜRK ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİ (ATAREM)
BİLİM KURULU BAŞKANI
Dr. Hv. Plt. Korg. Erdoğan KARAKUŞ

ATAREM BİLİM KURULU ÜYELERİ
Dr. E. Tümg. Güngör CEBECİOĞLU
Prof. Dr. Gülnihal BOZKURT
Prof. Dr. M. Cihat ÖZÖNDER
Doç .Dr. Ömer TURAN
Doç. Dr. Yusuf SARINAY
Dr. Öğ. Yb. Ali GÜLER
Dr. Öğ. Yb. Zekeriya TÜRKMEN

YAYIN KURULU
Dr. Öğ. Yb. Zekeriya TÜRKMEN
Öğ. Yzb. Servet AVŞAR
J. Yzb. Necdet KOPARAN
Tar. Uz. Z. Gülru ÇELEN
Tar. Uz. Aydın ÖZGÖREN
Tar. Uz. Dilek ÇAVUŞ

SUNUŞ

Tarihe yön veren, toplumsal değişimi gerçekleştiren büyük önderler, köklü bir tarihe sahip büyük milletlerin bağrından çıkarlar. Fikir ve düşünceleri ile Türk milletine yön vermiş olan ATATÜRK, kurduğu çağdaş Türkiye Cumhuriyeti ile Türk tarihinde en büyük yenilikleri gerçekleştirmiş, ulusuyla bütünleşmiş bir önderdir.

ATATÜRK, kalıplaşmış fikirlerden uzak duran, milletini bir arada tutarak harekete geçirmesini ve elde tuttuğu kuvveti yararlı kılmasını bilen, gerçekçilikten asla ödün vermeyen, önderlik ettiği ulusun ruh ve vicdanındaki eğilimleri gören ve onu eyleme dönüştüren büyük bir devrimcidir.

ATATÜRK ulusuna, Cumhuriyet'in sonsuza kadar, yaşaması için bağlı kalması gereken ilkeler kadar, gerçekleştirmeye mecbur olduğu hedefleri dünya üzerinde lâyık olduğu şekilde var olmasının yollarını göstermiştir. Onu anlamanın en güzel yolu; göstermiş olduğu hedeflere her geçen gün biraz daha yaklaşmak, ilkelerine sahip çıkmaktır. Büyük ATATÜRK'ü anlamak kadar anlatmak için en bilimsel yol, onu yine onun eserleriyle, çevresiyle, milletiyle, kendine özgü yanlarıyla anlamaya ve anlatmaya çalışmaktır. ATATÜRK'ü gerçek yönleriyle anlamakta takip edilecek en akılcı yol, onun yazdıklarını okumaktır.

ATATÜRK, okuyan, okuduğunu başöğretmen olarak Türk ulusuna öğretmeye çalışan, ulusuyla bütünleşmiş bir önderdir. Önder şahsiyetler ulusların kaderine yön veren kişilerdir. Onlar söyledikleri, yazdıkları ve uygulamaları ile ulusların hafızalarında derin izler bırakan insanlardır.

Nutuk, Türk hitabet sanatının şaheserlerinden biridir. Bu eser, Türk Kurtuluş Mücadelesi'ni veciz bir şekilde anlatır. ATATÜRK'ün Nutuk adlı eserinin dışında, özellikle askerlik konusunda yazmış olduğu eserler, onun genç subaylık döneminde meslekî bilgisinin gücünü ortaya koymaktadır. ATATÜRK ve dönemi ile ilgili araştırmalarda en önemli kaynaklardan birisi, kuşkusuz onun kendi düşüncelerini yansıtan, bizzat kendi kaleminden çıkan notlarıdır. ATATÜRK tarafından kaleme alınan, eserlerin bilimsel olarak incelenip yayımlanması hiç şüphe yok ki yakın dönem Türk tarihinin aydınlatılmasına önemli katkı sağlayacaktır. ATATÜRK'ün Gnkur. Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) ve Denetleme (Dent.) Başkanlığı Arşivinde bulunan not defterlerinin de bu bağlamda ayrıca değerlendirilmesi ve bilim dünyasına kazandırılması; Osmanlı tarihinin son dönemi ile Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet dönemi tarihimize ışık tutması bakımından özel bir önem arz etmektedir.

ATATÜRK'ün Osmanlıca ve Lâtin harfleri ile kaleme aldığı notları içeren defterler, Türk Silâhlı Kuvvetleri ATATÜRK Araştırma ve Eğitim Merkezi (ATAREM) uzmanları tarafından titiz bir çalışma ile bugünkü yazıya aktarıldıktan sonra değerlendirmeye tâbi tutularak yayıma hazırlanmıştır. Defterlerin bir kısmı onun askerî konularla ilgili değerlendirmelerini ve kısa notlarını içerirken, diğerleri de bunları yazdığı dönemin (1900-1933) önemli siyasî, toplumsal, iktisadî olaylarına ışık tutabilecek değerlendirmeleri içine almaktadır. İç ve dış siyasî, askerî ve toplumsal olaylarla ilgili değerlendirmeler defterlerde ağırlıklı olarak göze çarpan konulardır. Bu defterler incelendiğinde, ATATÜRK'ün bir önder olarak kişiliği, kararlılığı, olaylar karşısındaki tutum ve

davranışı daha açık bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Defterler arasında yer alan bir kısım notlar, onun insanî yönünü yani bizlerden biri olduğunu, bizler gibi düşündüğünü ortaya koymaktadır. Bu not defterlerinde ATATÜRK'ün verdiği çok önemli bilgilerin yanında, yaşadığı dönemdeki ruh dünyasının yansımalarını da gözlemlemek mümkündür. Özellikle Kurtuluş Savaşı dönemine ait defterlerde yer alan şiirler ve şarkı sözleri onun, Kurtuluş Savaşı'nın sıkıntılı ortamına rağmen, özel yaşantısını ve ruh dünyasını göstermesi bakımından oldukça ilgi çekicidir. Nitekim ATATÜRK'ün not defterlerinin tamamı incelendiğinde de dünya görüşü, olaylar karşısındaki tutum ve davranışı, olayları yorumlayışı ve düşünceleri daha açık ortaya çıkmaktadır.

ATATÜRK'ün not defterleri tarihî açıdan bir sıralamaya tâbi tutulursa; Harp Okulu öğrencilik döneminden başlayıp, yüksek okul devrimini gerçekleştirdiği 1933 yılına kadar uzanan zamanı kapsamaktadır. Defterlerin bir kısmında XVII.-XIX. yüzyıllarda yapılan önemli savaşlara ait bilgiler, Osmanlı-Rus Savaşları (1768-1774; 1877-1878), Osmanlı-Yunan Savaşı (1897), Alman-Fransız Savaşı (1870) ve bunların askerî yönden değerlendirmeleri yer almaktadır. Bu defterlerde yer alan notlar Harp Tarihi'ni ilgilendiren bilgileri içermektedir.

Yayımladığımız bu ciltte, ATATÜRK'ün Harp Akademisinde öğrenci iken Osmanlı Devleti ve diğer ülkelerde meydana gelen siyasî ve askerî konularla ilgili kısa değerlendirmeleri bulunmaktadır. Onun Harp Akademisindeki öğrenciliği döneminde çıkan Rus-Japon Savaşı'nın (10 Şubat 1904-5 Eylül 1905) etkileri Osmanlı başkentinde de hissedilmiştir. Dünyada meydana gelen gelişmeleri yakından takip eden kurmay subay adayı Mustafa Kemal defterin 6 bk sayfasından itibaren Japonların Port Arthur Kuşatması'ndaki askerî harekâtından bahsederken o sırada Baltık denizinde bulunan Rus donanmasının Uzak Doğu'da Vladivostok kıyılarına ulaşmasının zor olacağını ulaşsa bile bir başarı kazanamıyacağını büyük bir ileri görüşlülükle belirterek not etmiştir. Not defterinde yer alan bu kısa notlar ATATÜRK'ün aynı zamanda dünyadaki gelişmeleri büyük bir ileri görüşlülükle değerlendirdiğini de göstermektedir.

Devletimizin kurucusu, Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün bizzat kendi kaleminden çıkmış olan not defterlerinin Gnkur. ATASE ve Dent. Başkanlığının bilimsel değerlendirmesiyle yayımlanması bu alandaki boşluğu dolduracağı gibi, konuyla ilgili çalışma yapanlara önemli bir kaynak eser, bilim dünyasına da büyük katkı sağlayacaktır. Bu eser, Cumhuriyet'in 80'inci Yıl Dönümü münasebetiyle Gnkur. ATASE ve Dent. Başkanlığının değerli bilim kurulu üyelerinin de katkılarıyla yayıma hazırlanmıştır.

"ATATÜRK'ün Not Defterleri-II" (Harp Akademisi Öğrencisi Mustafa Kemal'in Not Defteri) adlı bilimsel çalışmayı yayıma hazırlayan ATAREM Genel Sekreter Vekili Dr. Öğ. Yb. Zekeriya TÜRKMEN'e teşekkür ederim. ATAREM Yayın Kurulu ve Danışma Kurulu tarafından da incelemeye tâbi tutulan bu çalışma, ATATÜRK'le ilgili yapılan bilimsel çalışmalar için önemli bir kaynak eser, bilim dünyasına da önemli bir katkı sağlayacaktır.

Erdoğan KARAKUŞ
Dr. Hv. Korgeneral
ATASE ve Dent. Başkanı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

İÇİNDEKİLER..... III

ÖN SÖZ..... V

KISALTMALAR..... VII

AÇIKLAMALAR IX

BİRİNCİ BÖLÜM

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (K: 44 G: 6)

A. Değerlendirmeye Alınan Defterin Tanıtımı..... 1

B. Defterin İçerik Açısından Değerlendirilmesi..... 1

İKİNCİ BÖLÜM

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE AKTARIMI

Harp Akademisi Öğrencisi Mustafa Kemal'in Not Defterinin Günümüz Türkçesine Aktarımı (K: 44 G: 6)..... 7

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN ÖZGÜN METİNLERİ VE ÇEVİRİM YAZILARI

Harp Akademisi Öğrencisi Mustafa Kemal'in Not Defterinin Özgün Metinleri ve Çevirim Yazıları (K: 44 G: 6) 37

Zaman Dizini..... 179

DİZİN (Şahıs, Yer Adları)..... 181

ÖN SÖZ

Devletimizin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK'ün okuduğu okullarda aldığı eğitim hiç şüphe yok ki onun kişiliğinin oluşumunda önemli etkiler bırakmıştır. Harp Okulu öğrenciliği döneminde okulun başarılı öğrencileri arasında yer alan Mustafa Kemal, 1901-1902 eğitim öğretim yılında 459 arkadaşı arasında 8'inci dereceyle mezun olunca kurmaylık stajı için Harp Akademisine aday öğrenciler arasında yer almıştır.

Mustafa Kemal'in Harp Okulu ve Harp Akademisindeki öğrencilik döneminde, yani XX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti, siyasî, askerî, iktisadî ve toplumsal bakımdan bir çözülmenin eşiğinde idi. Mustafa Kemal'in doğduğu ve ilk eğitim aldığı yerler Balkanlar coğrafyasındadır. Burada ortaya çıkan isyan ve kargaşalar, ülkeyi bir süre sonra bir karışıklığa doğru sürüklemiştir. Uzun yıllar Türklerin idaresinde yaşamış bulunan gayrimüslim unsurların milliyetçilik duygularıyla harekete geçmeleri Balkanlar'da devlet egemenliğinin zamanla gücünü yitirmesine sebep olmuştur.

İncelediğimiz not defteri (K: 44 G: 6) Mustafa Kemal'in Harp Akademisindeki öğrencilik dönemine aittir. Not defterinde yazılanlara bakıldığında yukarıda ifade edilen Balkanlar'daki karışıklıkları açıkça görmek mümkündür. Defterin yazıldığı yıllar 1903-1904 yıllarını kapsamaktadır. Bu da Mustafa Kemal'in Harp Akademisinde birinci sınıfta öğrenci subay olarak eğitim gördüğü dönemdir.

Kurmaylık stajı yapan Mustafa Kemal'in not defteri genel olarak gördüğü derslerle ilgili hususları ve ilgi sahasına giren konuları içermektedir. Ayrıca notlar arasında yer alan kimi şarkı ve şiirlere ait metinler de onun gençlik dönemindeki ilgilerini ortaya koymaktadır. Özellikle Namık Kemal'e ait şiir, onun öğrencilik yıllarında etkilendiği kişilerden birini ortaya koyması bakımından önemlidir. Not defterinde ayrıca, o dönem dünya kamuoyunu yakından ilgilendiren Rus-Japon Savaşı ile ilgili bilgiler de bulunmaktadır. Denizcilik tekniği, deniz savaşlarında kullanılan yeni gemiler hakkında yazılan bilgiler de Mustafa Kemal'in Harp Akademisi öğrenciliği döneminde askerlik mesleğinin çeşitli alanlarıyla ilgilendiğinin bir göstergesidir.

Mustafa Kemal'in bu notlarını tamamlayıcı mahiyette olması bakımından Şam'daki V nci Orduya kurmaylık stajı yapmak üzere gittiği dönemde tuttuğu notlar ayrı bir cilt olarak değerlendirilecektir.

ATATÜRK ve dönemiyle ilgili olarak yapılan araştırmalarda en önemli kaynaklardan birisi şüphesiz ki bizzat ATATÜRK'ün kendi düşüncelerini yansıtan, kendi kaleminden çıkmış kaynaklar olduğu bilinen bir gerçektir. Nitekim, ATATÜRK'ün Kurtuluş Savaşı dönemindeki düşüncelerini yansıtan en önemli kaynak eser Nutuk'tur. Onun düşüncelerini yansıtan kaynaklardan birisi de hiç kuşkusuz bizzat kendi kaleminden çıkan not defterleridir. Nutuk ve diğer temel nitelikteki anı türü eserler ile birlikte bu not defterleri okunduğunda, ilginç ve bir o kadar da önemli gerçekler ortaya çıkmaktadır.

ATATÜRK'e ait not defterlerinin 34 tanesi ATASE Başkanlığı Arşivinde bulunmaktadır. Defterlerin bir bölümü günlük olarak, bir bölümü de askerî, siyasî, toplumsal ortam hakkında meydana gelen gelişmeleri yansıtan ve yorumlayan notlar hâlinde tutulmuştur. Bu bakımdan defterler belirli bir zaman dizini takip etmemektedir. Yayıma hazırladığımız bu defter, Mustafa Kemal'in Harp Akademisinde öğrenci iken kimi zaman günlük olarak çeşitli konularla birlikte askerî ve siyasî konuları kaydettiği önemli bir defterdir. Üç bölüm hâlinde ele alınan eserin birinci bölümünde defterlerin kısa bir değerlendirilmesi yapılmış; ikinci bölümde defterlerin günümüz Türkçesine aktarımı yapılmış; üçüncü bölümde ise defterlerin özgün metinleri ve çevirim yazıları konulmuştur. Çalışmanın sonuna, dizin ve zaman dizini de ilâve edilmiştir.

ATASE Başkanlığı Arşivi ATATÜRK Koleksiyonları bölümünde yer alan bu defterlerin bilimsel bir şekilde işlenerek araştırmacıların hizmetine sunulması bu alandaki bir boşluğu dolduracağı gibi, ATATÜRK ve dönemiyle ilgili bilimsel çalışma yapanlara da yeni bir ufuk açacaktır.

Zekeriya TÜRKMEN
Dr. Öğ. Yb.
ATAREM Gensek. Vek.

KISALTMALAR

a.g.a.	: Adı geçen arşiv
a.g.e.	: Adı geçen eser
ATAREM	: Atatürk Araştırma ve Eğitim Merkezi
ATA ZB.	: Atatürk Koleksiyonu (Ziraat Bankasından Gelen Evrak)
Bk.	: Bakınız, bak
Ds.	: Dosya
F.	: Fihrist
G.	: Gömlek
Gnkur. ATASE Arşivi	: Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi
Haz.	: Hazırlayan
K.	: Kutu
Kls.	: Klâsör
No.	: Numara
s.	: Sayfa
TSK	: Türk Silâhlı Kuvvetleri

AÇIKLAMALAR

Daskal : Bulgaristan'da "öğretmen", "köy öğretmeni" anlamında kullanılan bir sözcük

Erkan-ı Harbiye Kolağası : Kurmay Yüzbaşı

Fırka : Tümen

Ferik : Tümgeneral

Harbiye Nezareti : Savunma Bakanlığı

Harbiye Mektebi : Harp Okulu

Liva : Tugay

Miralay : Albay

Mirliva : Tuğgeneral

Mülâzım-ı Evvel : Üsteğmen

Mülâzım-ı Sânî : Asteğmen

Mülhak : Kurmay Yardımcısı

Mümtaz : Kurmaylık stajını bitiremeden kıt'aya çıkan subaylar için kullanılan bir terimdir.

Mürettep : Tertip olunmuş, sıralanmış

Mürettep Tümen : Karışık sınıflara mensup askerî birliklerden oluşan tümen

Müşir : Mareşal (Orgeneral)

Redif : Osmanlı ordusunda düzenli ordu sınıfındaki muvazzaflık döneminden sonra geçilen sınıf için kullanılan bir ifade olup, gerekli görüldüğünde bu askerden istifade yoluna gidilirdi.

BİRİNCİ BÖLÜM

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

(K: 44 G: 6)

A. Değerlendirmeye Alınan Defterin Tanıtımı

Bu ciltte ele alınan defter, Mustafa Kemal (ATATÜRK)'in Harp Akademisinde kurmaylık stajına hazırlandığı dönemde tutmuş olduğu notları içeren not defteridir. Defter, Gnkur. ATASE Başkanlığı Arşivinde, ATATÜRK Koleksiyonları bölümünde Kutu: 44, Gömlek: 6 numarada kayıtlı bulunmaktadır.

Kutu: 44, Gömlek: 6 Numaralı Defter

8,5 x 14 cm ebâdında, siyah bez ciltli, küçük boy, çizgili bir defterdir. Mürekkepli kalemle, Osmanlıca Rik'a tarzı el yazısı ile kaleme alınmıştır. Yazılı yaprakların içinde elle çizimler bulunmaktadır. Cep not defteri şeklinde küçük boy bir defterdir. Defterin kimi yerlerinde notlar çok düzgün tutulmuşken, kimi yerlerde kısa kısa özet hâlinde bilgiler sıralanmıştır. Çeşitli konularda bilgiler bulunmaktadır.

Defterin K: 44, G: 6 numaralı ilk sayfasında:

"Mehmet Emin Efendi, Fatih - Hekim Faik

Cevher-i (öz) ruhumsun sen ey melek

Hüsnünün (güzel) meclûbuyum (tutkun) şâh-ı felek

Çok değil, bir kalbi meshûr (büyülenmiş) eylemek"

Şeklinde iki şahıs isminin ardında muhtemelen o döneme ait bir şarkının üç mısraı yer almaktadır.

Defterin en sonda yer alan K: 44, G: 6bu sayfasında ise ismi belirtilmemiş bir şahsın iş müracaatı hakkında, devlet makamlarına yönelik bir dilekçe yazısına benzer yazı yer almaktadır.

B. Defterin İçerik Açısından Değerlendirilmesi

Manastır Askerî Lisesini bitirdikten sonra İstanbul'daki Harp Okuluna 1 Mart 1899 tarihinde 1283 yaka numarası ile kaydolan Mustafa Kemal (ATATÜRK), o zamanın usulüne göre üç yıl Harp Okulunda eğitim görmüştür.[1] 1901-1902 eğitim öğretim yılında 459 Harbiye öğrencisi arasından 8'inci olarak mezun olan Mustafa Kemal, Harp Akademisine 10 Şubat 1902 tarihinde üsteğmen rütbesi ile kaydolmuş ve iki yıl eğitim

[1] Mustafa Kemal'in Harp Okulu dönemine ait bilgi için bk. Ali Güler; Mustafa Kemal'in Harp Okulu ve Harp Akademisi Öğrenimi, Kara Harp Okulu Yay., Ankara, 2000.

gördükten sonra 11 Ocak 1905 tarihinde kurmay yüzbaşı rütbesi ile mezun olmuştur.[2]

ATATÜRK'ün öğrencilik hayatına dair bugüne kadar çeşitli araştırmalar yapılmış olmakla birlikte, onun bu dönemini aydınlatan kendi notları şimdiye kadar bilim dünyasına sunulmamıştır. Elimizdeki bu defter, onun öğrenci subaylık / Harp Akademisi döneminde tuttuğu çeşitli notları içermesi bakımından son derece önemlidir. Notlar, onun öğrenci subaylık dönemindeki ilgilerini, derslerde önemli gördüğü hususları, dönemin fikrî ortamına karşı tepkilerini ortaya koyması bakımından son derece değerlidir. Ayrıca kurmaylık stajı gören öğrenciler arasındaki ilişkilere de bir nebze olsun açıklık getirmesinden dolayı önemlidir.

Kutu: 44, Gömlek: 6 Numaralı Defter

Harp Akademisinde kurmaylık stajı eğitimini gören Üsteğmen Mustafa Kemal'in öğrencilik döneminde tuttuğu notları içeren defter, pek çok çeşitli konuyu içine alan bir öğrenci not defteri niteliğine sahiptir. Yazılanlar dikkatle incelendiğinde büyük bir bölümünün yine askerî konular olduğu anlaşılmaktadır. Defterin kimi yerlerinde yer alan 1903-1904 tarihleri defterin ait olduğu dönemin tarihi olayları hakkında bize bilgi vermektedir. Defterde yer alan bu tarihler de Mustafa Kemal'in Harp Akademisinde öğrencilik yaptığı dönemdir.

Defterin K: 44-6 sayfasında biri tabip iki şahsın ismi verildikten sonra muhtemelen bir şarkıya ait üç mısra yer almaktadır. Devamındaki sayfalarda Balkanlar'daki eşkıyalık olaylarını tasvir eden satırlar yer almaktadır. Özellikle Bulgarların ayaklanmasına yönelik olarak başlatılmış olan propaganda faaliyetlerinden bahsedilmektedir.

Mustafa Kemal, Harp Okulu ve Harp Akademisindeki öğrenciliği döneminde yabancı dil öğrenimine büyük önem vermiş; özellikle Fransızcasını geliştirmek için büyük çaba harcamıştır. Defterin K: 44-6ab sayfasında Selânik'te Fransızca öğretmenliği yapan birinden bahsetmektedir. Ayrıca bu şahsın Bulgar olduğu ve devlete karşı bir başkaldırı hareketi içinde bulunduğunu ifade eder cümleler kullanmaktadır.

Defterin 6ac sayfasında ise tugaya çıkan teğmenlerden bahsedilerek isimleri verilmektedir. Muhtemelen bunlar Mustafa Kemal'in devre arkadaşlarıdır.

Defterin ilk sayfalarında Balkanlar'daki Vodina kazasının ismi sık sık geçmektedir. Vodina, bugünkü Makedonya sınırları içinde bulunan ve ATATÜRK'ün baba tarafından soyunun ikamet ettiği mekân olarak bilinmektedir. Defterde bununla ilgili bilgilerin yer alması muhtemelen Harp Akademisindeki öğrencilik döneminde Mustafa Kemal'in buralara sık sık

[2] Güler; Askerî Öğrenci Mustafa Kemal 'in Notları (Arşiv Belgeleri Işığında), Ankara, 2001, s.19-39.

gidip, hısım ve akrabalarını ziyaret ederek, genel durum hakkında bilgi edinmiş olabileceği düşüncesini kuvvetlendirmektedir.[3]

Mustafa Kemal bu defterine çok çeşitli konularda kısa notlar almıştır. Söz konusu notların önemli bir bölümü askerî konulara ait bilgilerdir. Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da meydana gelen gelişmeler hakkında da defterde kısa bilgiler yer almaktadır. Özellikle Balkanlar'da Rum ve Bulgar okullarına Türkçe dersi vermek üzere öğretmenler göndermek konusundaki uygulamaya yönelik fikirleri önemlidir. Bu husus not defterinde bir cümle de olsa kısaca açıklanmıştır.[4] Defterde ayrıca o dönem basınında çıkan kimi önemli haberleri de kısa not olarak yazan Mustafa Kemal, ülkeler hakkında genel bilgileri de özet olarak kaydetmiştir. Örnek vermek gerekirse, defterin K: 44-6aja sayfasında Japonya hakkında verilen bilgilerle Kore yarımadasının gelir kaynakları, Rusya, Almanya ve Danimarka'da et ve süt üretimi hakkındaki bilgiler, genel kültürle ilgili bilgilerdir.[5]

1900'lü yılların başında dünyanın pek çok sorunlu bölgesinden biri de Güney Afrika'daki İngiliz sömürgesidir. İngilizler bölgede Boerler'le mücadele etmektedirler. Mustafa Kemal, 18 Ocak 1903 tarihli notlarında bu konuyu kısa bir cümle ile ifade etmiştir.[6]

Mustafa Kemal'in Harp Akademisindeki öğrencilik döneminde Osmanlı ordusunda Alman sistemine göre eğitim öğretim uygulanmaktadır. Özellikle Prusya ordusunun örnek alındığı bu sistemde, kaynak olarak da tercüme edilmiş olan Almanca eserler kullanılmaktadır. Mustafa Kemal notlarında Mareşal Moltke tarafından yazılmış ve Mehmet Zeki Paşa tarafından 1901 yılında tercüme edilmiş olan "Külliyât-ı Ulûm ve Fünûn-ı Harbiye'den 1864 Danimarka Seferi (Harp Fenleri ve İlimleri Açısından 1864 Danimarka Seferi)" adlı eseri kaydetmiş; bu eserden alıntı birkaç cümleyi de notlarına ilâve etmiştir.[7]

Not defterinin K: 44-6ap sayfasından itibaren K: 44-6at sayfasına kadar olan bölümde Japon-Rus Savaşı'na dair kısa kısa notlarla birlik numaraları verilmiştir.

Her insan gibi, Mustafa Kemal de zaman zaman şarkılarla yorgunluğunu gidermeye çalışmış; kimi şarkı sözlerini not defterine kaydetmiştir. K: 44-6au, 6av sayfasında biri hicaz, diğeri sûz-i nâk makamında iki şarkının güftesi yer almaktadır.[8] Bu sayfanın devamında (K: 44-6ax) 11 Mart 1904 tarihinde yazdığı notlarda ise, Selânik'ten İstanbul'a geleli üç ay geçtiği hâlde dertlerinin, ıstıraplarının sona ermediğini, kalbinin şikâyetlerini her dakika dinlediğini ifade etmektedir. K: 44-6ava sayfasında ise Namık Kemal'in bir şiiri yer almaktadır.[9] Mustafa Kemal, 15 Mart 1904

[3] Gnkur. ATASE Arşivi, ATAZB, K: 44, G: 6ada, 6af, 6afa, 6ah.
[4] a.g.a.; G: 6aıa.
[5] a.g.a.; G: 6aja, 6ak.
[6] a.g.a.; G: 6aka.
[7] a.g.a.; G: 6an.
[8] a.g.a.; G:6au, 6av.
[9] a.g.a.; G: 6ax, 6ava.

tarihinde üç sayfa hâlinde tuttuğu günlük notlarında yer alan ifadelere bakıldığında yaşının gereği âşık olmuş, mutlu bir insanın anlatımı ile beklediği çok önemli bir mektubun gelmeyişinden bahsederek sitemlerini dile getirmektedir.[10]

21 Mart 1904 tarihli notlarında ise bütçesiyle ilgili bilgiler yer almaktadır. Mustafa Kemal bütçesini hesapladığında yaptığı harcamaların aldığı maaştan yüksek olduğunu belirterek; şimdiye kadar aldığı-harcadığı paranın hesabını yapmamanın sıkıntısını çektiğini, bundan böyle bu hususa dikkat etmesi gerektiğine dair kısa bilgiler vermiş; masrafların sebeplerinden çok aldığı maaşın azlığı hakkında açıklamada bulunmuştur.[11] Gerçekten de belirtilen dönemde Osmanlı Devleti büyük bir malî sıkıntı içinde idi. Osmanlı ordusundaki subayların maaşlarının tam zamanında ödenemediği; devletin zaman zaman sıkıntılar çektiği dönemle ilgili kaynaklarda da belirtilmektedir.

Defterin K: 44-6ba sayfasında Napolyon ile ilgili kısa bir bilgi yer almakta ve Mustafa Kemal, Napolyon'u bir dâhi olarak tanımlamaktadır.

Mustafa Kemal, yazdıkları kadar, etkili konuşması ile de karşısındaki insanları etkileyen dâhi önderlerdendir. Nitekim, onun hitabet gücünü ortaya koyması bakımından not defterinin K: 44-6bb, 6bc ve 6bd sayfalarında Harp Akademisinde bir arkadaş topluluğuna hitaben yapmış olduğu konuşma metni yer almaktadır. Konuşmasında okul arkadaşlığı ve okul ahvalinden kısaca bahsettikten sonra, okulda kurulan arkadaşlık bağının önemine dair kısa açıklamalarda bulunmaktadır.[12]

Mustafa Kemal, Harp Okulundan piyade subayı olarak mezun olmuş; fakat Akademiye girdikten sonra sadece kara ordusu değil deniz kuvvetleri ile ilgili dersler de görmüştür. Not defterindeki bir kısım notlarda yer alan bilgiler 1900'lü yıllarda kullanılmaya başlayan yeni sınıf harp gemileri ve bunların sahip oldukları sür'at ve ateş gücü ile manevra kabiliyetleri hakkındadır. Özellikle K: 44-6bda, 6be, 6bea, 6bf, 6bfa, 6bg sayfalarında gemiler hakkında bilgiler ve gemi şekilleri yer almaktadır. Sayfa 6bıa, 6j'den itibaren de Rus-Japon Savaşı ile ilgili bilgiler kaydedilmiştir. Rusların Baltık denizindeki filolarından, Japonların deniz gücünden bahsedilmiştir. Uzak Doğu'da Port Arthur'un önemi vurgulanmıştır.

Not defterinin 6bma ve 6bna sayfasında meşhur Osmanlı komutanlarından Kanunî Sultan Süleyman'ın Veziri Makbul İbrahim Paşa ile Kıbrıs Fatihi Lala Mustafa Paşa hakkında kısa bilgiler yer almaktadır.[13]

Harp Akademisi öğrencisi Mustafa Kemal, dönemin önde gelen fikir adamları ile de irtibata geçmiş; onlarla görüş alışverişinde bulunmuştur. Nitekim not defterinin son kısmında ismini vermediği; fakat, muhtemelen

[10] a.g.a.; G: 6ay, 6axa, 6az.
[11] a.g.a.; G: 6aya.
[12] a.g.a.; G: 6bb, 6bc, 6bd.
[13] a.g.a.; G: 6bma, 6bna.

dönemin önde gelen, düşünür ve gazetecilerinden biri olan şahsa hitaben yazdığı mektubun müsveddesini defterine not etmiştir. Bahse konu kişi ile görüşmek istediğini de mektubunun son bölümünde ifade etmiştir.[14]

Mustafa Kemal'in bu not defterinin son sayfalarında ise, Vefâ Lisesinden mezun bir kişinin devlet dairelerinden birine kabulüne dair yazılmış dilekçe örneği yer almaktadır. Ağdalı bir Osmanlıca ile kaleme alınan dilekçede, kişinin devlet hizmetlerinden birine kabulüne dair ricası dile getirilmektedir.[15]

[14] a.g.a.; G: 6bq, 6bqa, 6br, 6bra, 6bs, 6bsa.
[15] a.g.a.; G: 6bt, 6bta, 6bu.

İKİNCİ BÖLÜM

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE AKTARIMI (K: 44 G: 6)

K: 44 G: 6

Mehmet Emin Efendi Fatih

Hekim Faik

Cevher-i (öz) ruhumsun sen ey melek

Hüsnünün (güzel) meclûbuyum (tutkun) şâh-ı felek

Çok değil, bir kalbi meshûr (büyülenmiş) eylemek

16

30

40

12

480

6 aa

(H. Vlademir Vikoviç) dört gün kaldıktan sonra 3 Ocak 1904 (21 Kânûn-ı evvel 319) Arasdavildık Yunan vapuruyla İstanbul'a hareket. Üsküplü genç bir Bulgar çocuğu yanımda bulunuyordu. Gündüz kendisi çıkmıyor, yanındaki çıkıyordu. Manastır Avusturya Konsolosu Mokram ile beraber geldi.

8

Kendi ifadesin(S.P. yetiş)den. 21 Manastır'dan iki Bulgar jandarma firar. Piristo "Bulgar Dasgalı" 12 kişi ile 300 kişiyi karşılamış, "said-i bahrî" kafilesiyle görüşmek üzere civardaki tepeye gelmiş.

Bir Daskalın sorgulanması: İsmin nedir? Ölüm! Ne dersin? Evet! Burası adalet mahallidir. "Kahkaha" sizde adalet var mıdır? Edepsizlik ediyorsun! Bu adalet mevkiinde ağzından çıkan söz adaletin olmadığını ispat etmez mi?

6 aaa

Manliher, martin, gra, kapaklı marka tüfekler.

H- (Korcikof)

Kılkış'ta bir eşkıya mezarı -ahalisi Türkler, resimler- Adı geçen kabristanı çevreleyen parmaklık kırmızı, yeşil, beyaz renklerle boyanmış içinde genç bir kız resmi bulunmakta. (Bunlar) Türklerin Bulgar ahalisine karşı güyâ revâ gördükleri mezalimin fotoğrafları.

H- Korcikof: Mes'elenin başlangıcında köyleri resmî general elbisesiyle dolaşarak Bulgarlara yönelik nutuklar vermiş ve bir günde ihtiyar Bulgarlardan iki kişiyi ihtilâl fikrinden vazgeçirmek üzere çalıştığından dolayı Bulgarlara dağıtılan silâhları kabulde ağır davrandıklarını, dışarıya böyle gösterdiklerini kahramanlıkla anlatmıştır.

6 ab

Selânik'te Millet Oteli'nde (Panayot M. Yordan) adında biriyle görüştüm. Fransızca ve İngilizceyi kurallarına uygun, Almancayı kurallarını bilmeden Türkçe'yi fevkalâde güzel biliyor. Sohbet esnasında şiddetle karşısındakinin aleyhinde bulunur. Dinden bahsedilmemesini rica ediyordu. 3 saat aralıksız görüştüm. Selânik'e geleli bir ay olmuş. Fransızca öğretmenliği yapıyor. 2-3 öğrencisi varmış. liseden diploması olduğu gibi, yabancı memleketlerden birinde tahsilini tamamlamış. İstanbul'da Ma'lûmât, İkdam (gazetelerinde) muhabirliğinde bulunmuş. Otel hademesi Dimitri bu adamı mecnun (deli) olarak tanıtıyordu. Bu adam, fesatçılardan ve Bulgar olsa gerek! 250 mevcutlu bir bölüğe kış hediyesi olarak 50 gömleği paylaştırmış, hepsi çıplak hepsi muhtaç. Asteğmen

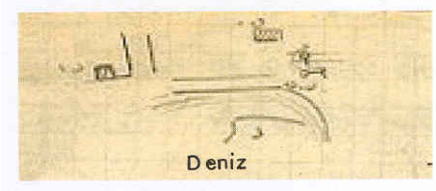
Nöbete gönderilen bir asker: Af buyurun efendim sırtımda çamaşır yoktur. Paltomun altındaki cekete bakın (parça parça) öldürmek isterseniz gideyim, her ay (burası) yağmurlu ve soğuk.

Asteğmen

6 aba

Berber kalfalığıyla geçimini sağlayan aile reisinin (3) birisi (Hasan). Yaşıtları silâh altına alındığı zaman toplanma bölgesinde redif taburuna katılıyor. İlâve olan arkadaşları terhis olduğu hâlde adı geçen kişi redif sıfatıyla silâh altında kalıyor. Ailesi ramazanda aç kaldığından belediyeden gündelik birer somun ekmek tahsis olunuyor. Ailesi tarafından birçok dilekçe verildiği hâlde askerî taraftan bu durum dikkate alınmıyor. Sarafof: (resmî emir) bugünlerde [5 Ocakta (23 Kânûn-ı evvel)] Livadya'ya (Köyler dâhillerine) gelip oradaki ahaliyi isyana tekrar sevk. Apustol, Argiri, Sakra (hepsi Daskal) kumandalarındaki 250 eşkıya emirleri altında bulunacaktır.

6 ac

23 Kânûn-ı evvel (5 Ocak) Selânik, tugayda bu sene çıkanlardan Teğmen Tahsin Isparta (Bursa Mektebi'nden)

Namzet (Aday): Osman Sultanahmet, Faik Isparta'ya Kâzım Hosar: ..... cenazesi geçen. 318'de (1902-1903) İsmail Hakkı vefat eden konsolos için öldü, demişler, Bulgarlar istemiş bunun için kayıp.

6 aca

Hüsnü Efendinin adresi: Yeni Cami yakınında bulunan telgraf şubesi karşısında. Sofya'dan bir Bulgarın Selânik Bulgar Kütüphanesi sahibine cemiyetleri adına çıkarmakta oldukları gazetenin Selânik muhabirliği kendisine ihale, (Bulgarca, Sırpça, Arnavutça, Lâtince olarak yayımlanan gazeteler son dönemde Avrupa gazetelerinde görülen takdir ve beğeniden, Selânik Bulgar Mektebinde kıymet bulmasından ve önemli bir yer etmesinden bahsediliyor.)

Geçmişteki tarihî olayları yeniden canlandırmak için dalları defne yapraklı, üzeri resimli şekiller olmalı.

Bir Daskal'ın muhâkemesi: Hiç (bilmem) kelimesinden başka bir şey söylemediği hâlde .....ın.... acıdım sözüne karşılık, ben de size acıdım.

Yağmurlar sebebiyle narenciyelerin pek az kısmı ekilebildi.

6 ad

(Kurmak ve Yeniden canlandırmak!) Kim, nerede, nasıl? Başlangıçta akla yatkın hususların üzerine çıkacağından dolayı akla uygun olan hususlar ile terbiye esası.

Evvelâ sosyalist olmalı maddesini anlamalı.

<u>12 Ocak (30 Kânûn-ı evvel)</u> Pazartesi Vodina'ya hareket J.A.B.

Kemal.....

6 ada

Akif, Şevket, Vasıf, Necmeddin, Mustafa, İzzet, Mehmet, Behram

Mustafa Asım, Mustafa Selânik,

Durum M.

Vodina'da 3 ncü Tabur. 11 kadar kişiyle görüştüm.

Hemen hepsi mükemmel genç 1- Malaası, 2- Sarmaras, 3- Vodina

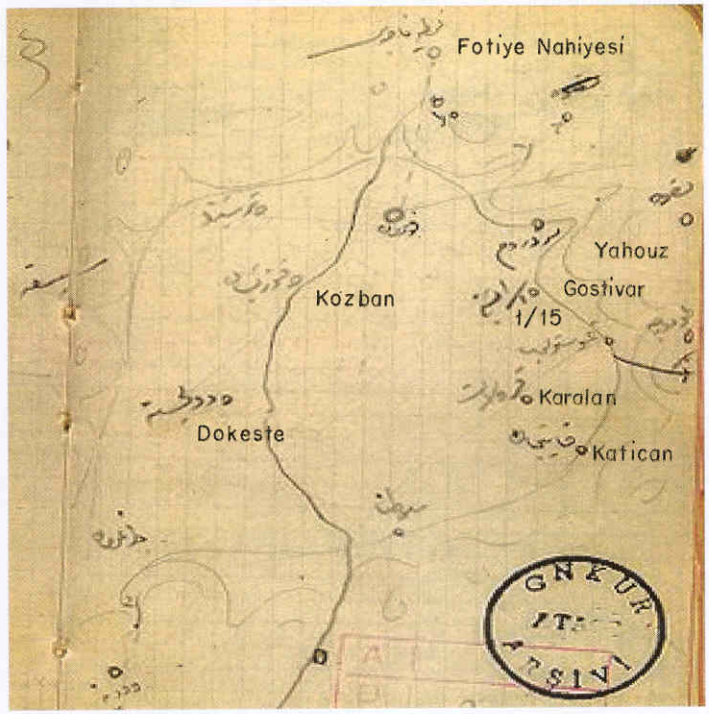
1- T- "Ladova Kida"

2- T- ek

3- T- 2,5'ta

Soğuk, yağmur gibi nedenlerle geçen zamanın pek az kısmı değerlendirilebilir.

6 ae

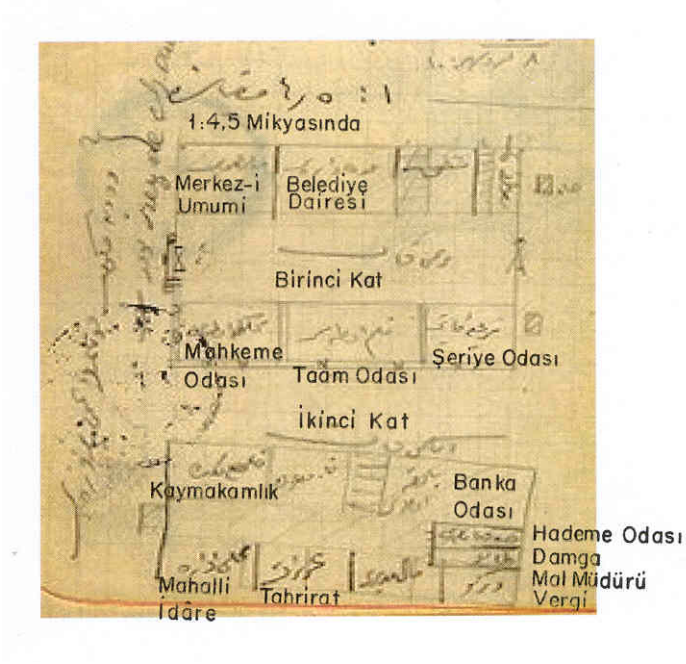

6 af

Üsteğmen Ali Besim: Emrinde 38 asker olduğu hâlde 3 bin gencin bir eve saldırısını durdurmuş. Evin kapısını un çuvallarıyla kapatmış, ilk önce evin üst katı yanmış olduğu hâlde orayı uygun bulmuştur.

Vodina'da: Cevizden güzel bavul, 3 mecidiye (altın paraya), baston 5-8 kuruş, nalın 8-10 kuruş

1: 4,5 ölçüsünde

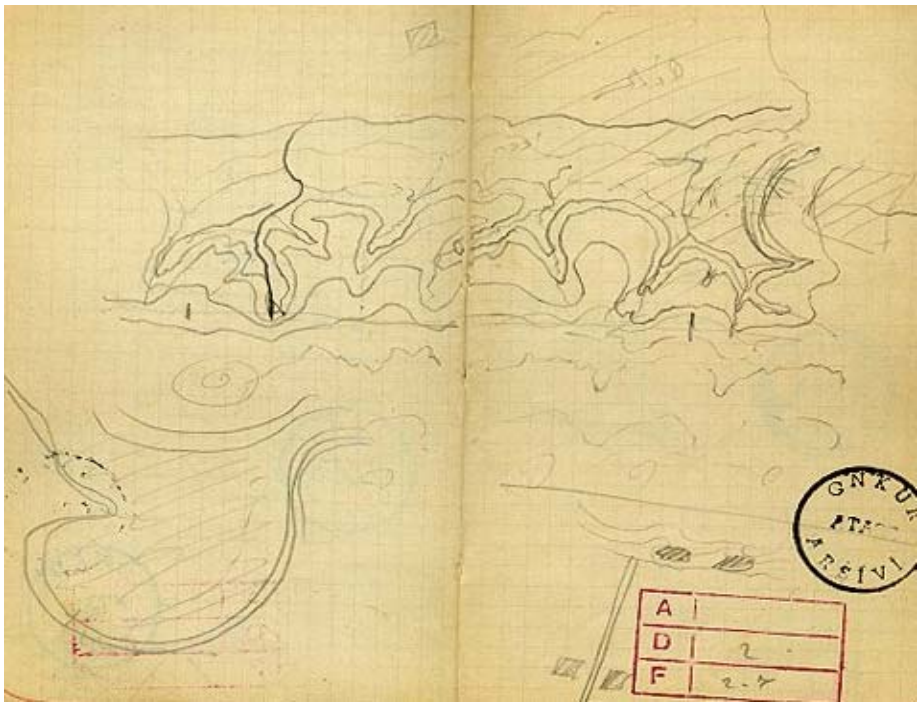
= Vodina Hükûmet Konağı genel tasarımı, oturma odası bulunuyor.

6 afa

Vodina Hükûmet Konağı civarı

6 ag

6 ah

Martini (tüfeği) + askerlere 500'er kat elbise, redifler için tabur başına 800 mavzer (tüfeği) 450 bin "bazı subayların hesabına bakılırsa" Vodina, Vertikop, Ağustos, Karaferya, Gida, Kırcalar, Tekeli, Selânik.

H. 1500 hane kadar. İki yün fabrikası var. Biri iplik, diğeri ipekli kumaş, mendil, çarşaf... Kömür (çok miktarda) çıkıyor. İstasyonunda büyük birkaç kömür deposu mevcuttur.

6 ai

Selânik'e: 13 Ocak 1904 (31 Kanun-ı evvel 319)

140 adet seri ateşli top 300 kadar topçu ve süvari hayvanları

Abdi Kasım Ağa, Ahmet Süleyman, Musa, İzzet Şam

Arif Bey, Teğmen Hamdi.

Kartal vasıtasıyla (11)

19 Ocak 1904 (6 Kânûn-ı Sânî 319) Salı, İkdâm (gazetesi)

6 aia

Tırnova, Köstendil, Yanbolu, ilâve olunan maddesi bir misli artmış. Her tümene bir tugay topçu veriyor. Batarya (162) 54 idi. Şimdi hazırda T. 114 T. 64 idi. Hizmet-i askeriye 18:46'ya kadar.

(Güney Afrika'daki) Boerlerin Grizon Fabrikasına ısmarlamış oldukları toplar bu defa Bulgarlar tarafından alınmıştır.

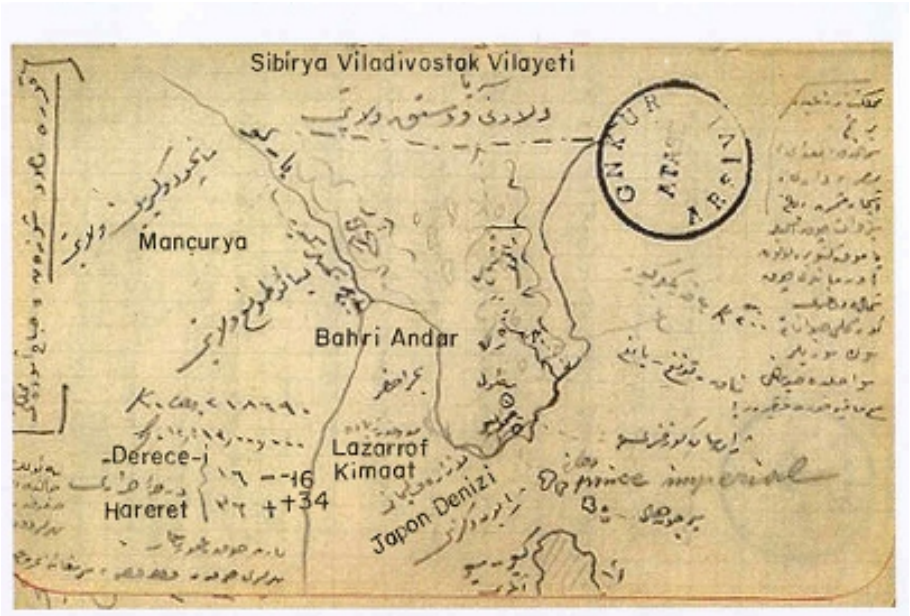
20 Ocak (7 Kânûn-ı sânî) sabah, 21 Ocak (8 Kânûn-ı sânî) Perşembe. Trakya'daki Rum ve Bulgar mekteplerine Osmanlıca öğretmenleri atanması emredilmiştir.

Telmo'da icra edilmekte olan eski eserleri araştırma süresi bir sene daha uzatılmıştır.

Midilli ahalisinden Atagonosti, zeytin mahsulünü ağaçlardan toplamak için bir alet icat etmiştir.

6aj

Sibirya Vladivostok ili haritası

6aja

Altın demir madenleri varsa da işletilmemektedir. Sanayi mahvoldu. Yalnız ihtiyaca ait eşya yapılır. Bir nevi dut ağacının iç kabuğuyla yapılan kâğıtçılık sanatı geçerli olan iş koludur.

Japonya ihracatı: Kuru bakla, pirinç, balık, küçükbaş hayvan, mensucat, madenler bunun gibi şeylerdir.

Ülke içindeki ticaret yollarının olmamasından dolayı denizlere bağlıdır. 13 ile bölünmüştür.

Büyük şehir olarak yalnız Seul vardır. Bunun limanı Çumulpu'dur. Ordusunda deniz kuvveti yoktur. Yalnız Seul'de 3-4 bin muhafız askeri vardır.

Kore'de en geçerli lisan Çincedir. Mahallî dil bütün Çince ile iç içedir. Çin yazısından başka bir de Sanskrit yazısı kullanılmaktadır.

6 ak

Ülke ismi	İnek - adet	Peynir ve Tereyağı - kilogram
Rusya	10.000.000	350.000.000
Almanya	8.950.000	300.000.000
Danimarka	1.100.000	60.000.000

Çinliler kırlangıç yuvası yedikleri gibi, Koreliler de köpek eti yerler; koyun sürüsü gibi beslerler. İyi cinsini çok yüksek fiyata satarlar. Dünyada mevcut soda madeni olmadığından 3800 tonilâto üretilir.

İlk su terazisi Mısır'da Araplar tarafından keşfolunmuştur. Dünyanın en iyi ve en geniş limanı (Güney) Amerika'daki Rio Dejönevro'dur.

Kadınların saçını süsleyen = Coiffeure fr. (Fransızcası) (Kuaför)

6 aka

18 Ocak 1904 (5 Kânûn-u sânî 1319) sabah

Pazartesi

İngilizler-Boer Savaşı, Transval, Oranj memleketleriyle Ümit Burnu

6 al

Şu zamanda devletler, kendi aralarında barış ve huzurun devamı için mevcut şartlara uymasını Japonya'dan talep edeceklerdir. (Rivadatya), (Moreno) Japonya gemileri İngiltere'den gönderilecektir. Japonya Dışişleri Bakanı Baron (Komora), Sobranya Meclisi üyelerinden (İsmail Hakkı Efendi)

6 am

Tophâne'de Firuz Ağa'da Lâmbacı Aristidi aracılığıyla Yüzbaşı Lütfü

6 an

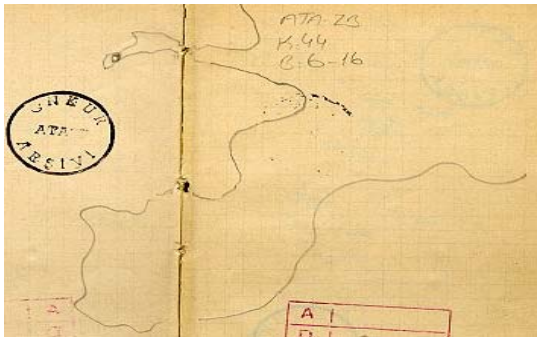
Külliyât-ı Ulûm ve Fünûn-u Harbiye'den 1864 Danimarka Seferi (Harp Fenleri ve İlimleri Açısından 1864 Danimarka Seferi) Mareşal Moltke tarafından kaleme alınmıştır. Çevirisini yapan Mehmet Zeki Paşadır. 1901 (1317)

Komutanlık çare aramaktan ibarettir. Bunu da harp tarihi öğretir. Sebep: Prusya ile Avusturya (Christian)'ın kendi tahta çıkışında Danimarka ve Şilezvik dukalıklarına verilen yerlerin hukukî bir bağlantı ile bağlı olmalarını istemiyorlardı. Kuvvet: Mareşal (Vrangel) komutasında (1,3 Prusya, 2 Avusturya) 3 kolordu = 56.000, Danimarka ordusu 37.000

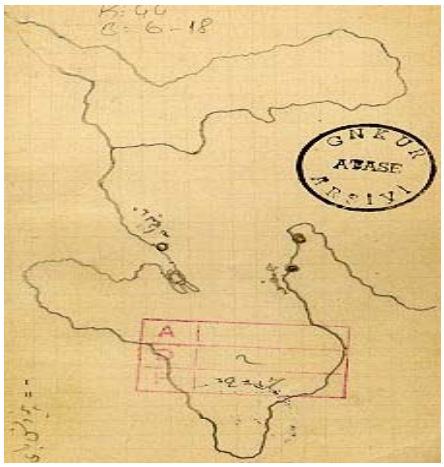
6 ao

6 ap

6 aq

6 ar

8 alay

3 tabur, 1 batarya P. Arthur; 23x1000 = 23.000

1 alay

2 istihkâm bölüğü

14 zırhlı kruvazatör

10 alay, 1 tabur piyade

1 bölük, 2 tabur, 4 batarya W. Wos; 41x1000 = 41.000

2 adeti ek

2 tabur 6 bölük mühendis

10 adet zırhlı kruvazatör

1 alay piyade

1 alay sv. 4000 Mingutor Gold

1 alay sv.

1 alay piyade 1 tabur

1 alay sv. 5000 Lombin

3 tabur

1 batarya

1 alay piyade

1 batarya 4000 Kirin Tsifomg-Torfun Limmy

6 ara

1 alay sv.

1 tabur piyade Kun-tû

1 batarya

1 alay piyade Kai-Jnen

1 alay piyade 4000 Mukden

1 alay süvari

1 alay süvari Siyan-Yangı

1 tabur piyade 1000

2 tabur 1 batarya Sıfan-Fai-Kulan

1 alay piyade

6 as

1 alay piyade 6000 Zizikar 1 Batarya Sufatı

1 alay süvari, 1 tabur piyade 1000 Sailer

1 tabur piyade 4000 Pilagovçe Seçenski

1 alay piyade 4000

1 alay piyade, 1 tabur piyade Hayarusk

6 tabur Muhtedi

27 piyade alay, 7 piyade tabur, 1 bölük piyade = 115 tabur

12 süvari alay, 1 bölük süvari = 61 bölük

2 liva topçu, 7 tabur topçu = 40 batarya

11 tabur istihkâm, 8 bölük istihkâm = 52 bölük

115000
6000
4000
5000

130.000

6at

10,5x 6 : 630

90x5 : 450

1080

5 için 40, 6 için 60 parça

1080

15

1095

1080/1080

0015

6 au

Hicaz - ağır aksak

Zülfüne (saçına) dil-besteler (gönül bağlamış) zülf-i perişânın kadar

Görmedim sayyâd-ı (avcı) dil âlemde müjgânın (kirpik) kadar

Ben değil görmüş müdür çeşm-i (göz) felek ânın kadar

Uğruna cânım fedâdır sev beni cânın kadar

Nakarat

Merhamet kıl sevdiğim meftûnuna (gönül vermiş) şânın kadar

Seni gördükçe derûnumda muhabbet uyanır

Piş-i çeşmimde (göz önü) melâhat (güzellik) güneşi doğdu sanır

Bu ne behçet (sevinç), bu ne zarafet buna cân mı dayanır.

Nakarat

Sen meleksin sana insan deseler kim inanır

6 aua

Sûz-i nâk, ağır aksak

Bir günâ (türlü) çeşm-i cânân (sevgilinin gözü) sûz-î (yanma) mâl oldum beter

Sabah iken oldum sonra harap oldum beter

Pây-ı ağyâra (Düşman ayakları) serildim sanki hâk (toprak) oldum beter

sûz-î nâk, ağır aksak

Gözlerinden kıskanırken bir zaman dildârını (sevgili)

Gel de seyret yârinin bu devre-i idbârını (talihsiz dönem)

Bir televvün (renk değiştirme) bak ne hâle koydu cism-i zârımı (zayıf vücut)

6 av

Japon

M. 725 m. Sür'âtli 7,5 santim çapında

İngiliz gazetelerindeki hokkabaz resmi 8 kutu

Japon, Rus, İngiliz, Amerikan, Sarı Çin, Türk, Fransız 8 nci yok (Alman)

6 ava

11 Mart 1904 (27 Şubat 1319) Cuma Saat 7

Selânik'ten geleli üç ay kadar oldu. Gelişimin ilk günlerinde düzenli bir hayata başladım zannediyorum. Manen ve maddeten güçten düşüren ıztırabımı ortadan kalkmış gibi görüyordum. Lâkin heyhat!... Bugün bilmem kaç yüzüncü defa olmak üzere yine kalbimin bütün şikâyet iniltilerini işitmekle ağlıyorum. Her vakitki gibi bu dakika dahi...

M. Kemal

6 ax

Değişmez fen mi vardır müstekarr (yerleşilen yer) eşyâ mı kalmıştır

Delil-i sâbit olmuş bende bir da'va mı kalmıştır

Deme insana ma'lûm olmadık mânâ kalmıştır.

Eğer mechûl ararsan her işin encâmı (nihayet) kalmıştır.

Sipihrin (talih) bahtını ikbâlini (mutlu olma) hep pây-i (ayak) mâl ettim.

Hamiyet (millî onur) mesleğinde terk-i evlâdü iyâl (çoluk çocuk) ettim.

Cânımdan muazzezken (değerli) vatandan infisâl (ayrılma) ettim.

Sebât-ı (sözünde durma) arıza hâil (engel) bir denî (alçak) dünya mı kalmıştır.

Meyi (şarap) görmedim ömrümde bir inkâr eden mezhep

Fenâdır bir fenâ dünyada bir intâc-ı (sonuç verme) her matlûp (istenilen, aranılan şey)

Firâkı (ayrılık) cismi ya'ni kadr (değer, itibar) u namusumla gördüm hep

Cihânın bir silâhından bana bir pervâ (korku) mı kalmıştır.

Musırrım (ısrar eden, direnen) sabitim ta cân verince halka hizmette.

Fedakârın kalır eskâr-ı daim kalb-i millette

Denir bir gün gelir de sâye-i feyz-i hamiyette (hamiyet feyzinin sayesi)

Kemal'in seng-i kabri (mezar taşı) kalmadıysa nâmı kalmıştır.

6 axa

15 Mart 1904 (2 Mart 1320)

Salı, Saat 8, Dakika 30, Günü

Üç gün evvel tamamlanmamış olan hislerimin güzel görünüşünü tamamlamanın gerekli olduğunu düşünüyorum. Bütün varlığımı yokluyorum. Anlıyorum ki hayatımda uyanık bulunmamı gerektirecek hiçbir hâl yoktur. Lâkin yine anlıyorum ki kalbimin içi her gün her dakika yeni bir acı hissiyle doluyor. Bu zıt fikirlerin tek sebebi duygularımın sınırsız delillere ait bulunmasıdır. Sınırları belli olmayan... O kadar sınırsız ki... (sağ iken oldum, harap oldum, helâk oldum beter)

M. Kemal

15 Mart 1904 (2 Mart 1320)

Bu dakika zihnimde hiçbir sevinç ve üzüntü bulutları olduğunu kabul etmek istemiyorum. Çünkü şen, sevinçli bir hâldeyim.

6 ay

Şimdi takdir etmek isterim ki hayattaki saadet, hayatı şenlik zamanı suretinde anlamaya bağlıdır. Bu genel bakış olmasa bile benim için takibi lâzımdır. Çünkü bu bakış tarzı feylesofça olmadıkça nefsimdeki geri kalan iniltili hayatımı bir an sevinçli görmek mümkün olmaz.

M. Kemal

16 Mart 1904 (3 Mart 1320) Çarşamba, Saat 3, Gündüz

Uzun bir zamandan beri kendisiyle haberleşmek için övünçlerimi teslim ettiğim birinin sessizliğe bürünmesiyle. Haberleşmedeki kayıtsızlığını görmekle azap duyuyordum. Bugün o uzun süren sessizliği bozan bir mektubun gelişi, vicdanımdaki azabı dindirdi. Bir mektup... evet, birkaç satırlık, birkaç satırlık kâğıt parçası... Fakat sevilen bir kalbin, görünüşüne arzu edilen bir ruhun hayal edilen bir sahnesi olduğu için sonsuz bir değere sahiptir.

6 aya

Aynı yerde yaşadığım ve onlarla aynı hissi ve fikri paylaştığımdan dolayı haklarında kalbi muhabbetler beslediğim arkadaşlarımla mümkün olduğu kadar karşılıklı sevgiyi sürdürmeyi arzu ettiğim gibi aradaki uzaklıktan dolayı yüzlerini göremediğim, sözlerini işitmek güzelliğinden mahrum bulunduğum kardeşlerimle de her türlü engellere rağmen mektuplaşmamız birbirlerimize karşı duyduğumuz bu muhabbetin bir sonucudur. Bana göre kardeşlik bağı, altından yapılmış kutsal bir bağdır.

Mustafa Kemal

Petite Histoire Grec (Küçük bir Yunan tarih kitabı)

Viktor Zürü

F. W. Putzger

Historicher Siful - Atlas

Petite Roumaine (Küçük Romanyalı)

6 az

21 Mart 1904 (8 Mart 1320)

Pazartesi, Saat 6

Bugün para durumumu inceledim. Harcamaları gelirin pek ziyade üzerinde buldum. Şimdiye kadar cüzdanıma girip çıkan parayı hesap etmek hatırıma bile gelmemişti. Fakat bu hesapsızlığın vahim sonuçları olmak üzere pek büyük ıstıraplar altında manen ve maddeten ezildim. Şimdi sarf olunan paranın harcandığı yerin ve zamanın kaydına baktığım zaman hareketimdeki düzensizlik dikkatimi çekiyor. Her zaman bu defterimin gözden geçirilmesiyle hissettiğim pişmanlıklar ihtimaldir ki yaptığım hareketleri düzenlememe neden olacak. Fakat ben henüz bunun tesirini anlayamıyorum. Masrafların sebebi fazlalığından ziyade, gelirlerin azlığıdır.

Mustafa Kemal

6 ba

Napolyon yıldırımları meydana getiren kaynaktan doğmuş bir savaş dâhisidir. Onun hayatı, top - tüfek sesleriyle yansıyan bir sema... kanlı derelere tanık olmuş bir zemin. Talih bulutlarına bir düşman, ufuklar arasından geçti. Lâkin heyhat dünyada en az devam eden saadettir. Bu parlak cihanın parlak güneşi olan o koca komutanın bölgesindeki denizin siyah dalgalarının müthiş darbeleri altında inleyen bir kara parçasında nefesini tamamladığını görmek ne üzücü bir durumdur.

6 bb

Arkadaşlar! Daha başlangıçta bütün sınıfımız hazır olduğundan sizi tebrik etmek isterdik; lâkin rahatsız ederiz düşüncesiyle o tebrik şerefine kısmen erişilmiştir. Bundan dolayı şimdi hepimiz birden sizi tekrar tebrik etmek suretiyle mahrum kaldığımız o şereften manen sevinç duymuş oluruz. Arkadaşlar; mademki askeriz... mademki hedefimiz, gelecekteki emellerimiz ortaktır, arkadaşlığımızın kardeşliğimizin üstünde bir kuvvet ve irtibata mal olması pek tabiîdir. Her hâlde hepimiz kardeşiz ve bu kardeşliğimiz sonsuz bir hayata sahiptir.

6 bba

Mesleğinizin kutsal etkisiyle bundan önce de kalpler birbirine karşı samimiyet duygusu ile dolu idi. Fakat üzülerek belirtmeli ki zaman ve mevki bu kalpten gelen sevginin açıkça gösterilmesine uygun fırsatlar vermiyordu. İşte şimdi o kıymetli fırsatlardan birine sahip olduğumuz için biliniz ne kadar mutluyuz. Arkadaşlar, okul durumu, okul hayatı sizce de bilinir; insan bu sıkıcı yerin bin türlü derdi altında ezilir. O dertlerin hafifletilmesi ve ortadan kaldırılması için mutlaka samimî bir ruhun... duygusal olarak ortak bir kalbin

sağlam bir şekilde teslimine ihtiyaç duyulur. Gerçekten insan oldukça bu insanlığa ait zümrenin üstüne çıkamamak beceriksizliğiyle çırpındıkça

6 bc

mümkün değil bu ihtiyaçtan uzak duramayız. Bundan dolayı sizin gibi fikir ve duyguları yüce daha birçok gerçek arkadaş kazandığımızdan dolayı biz de tebriğe lâyığız. Kardeşliğimizi ilân etmeye ve açıklamaya sebep olan bu kıymetli zamanların bizce pek mutlu dakikalar olduğuna emin olabilirsiniz arkadaşlar!

6 bd

1.Paranın kıymeti

2.Namzet üçüncü sınıftan çıkarken diğer namzet sınıflarına veda

3.Rusların mağlûbiyetinden dolayı manen ve maddeten memnuniyetimizi açıklamalıyız.

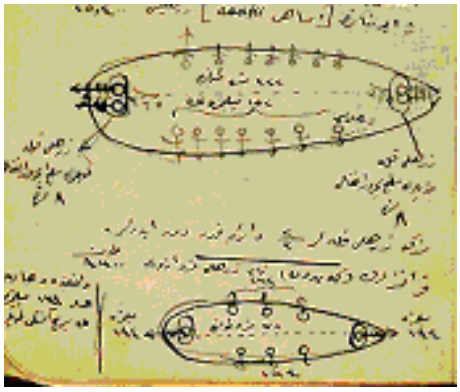
6 bda

Midilli	Mesudiye	Zırhlı
Midilli	Abdülmecit	Kruvazör
Midilli	Hamidiye	Kruvazör
	Âsâr-ı Tevfik	Zırhlı (Tamirde)

Bundan başka Kiel'de Krupp (Fabrikası) tezgahlarına ve Kramp tezgâhlarına siparişi yapılan ve bu konuda görüşülen dört zırhlının siparişleri verilmiş olan 12 torpido muhribi ve yeni tekniklere uygun olarak yenilenen Feth-i Bülent (Yüceliğe Açılan), Muin-i (Yardımcı) Zafer, Avnillâh (Allah'ın Yardımı) kruvazörleri Anseldo Fabrikasının inşa etmekte olduğu 7 Torpido çeker, 50 - 60 torpido gemisi (mevcut) Nifra burnunda: Mahmudiye, Orhaniye, Aziziye, Osmaniye tamirleri ile ilgili yazışmalar. 1884'e kadar zırhlılarda 45 santimetre toplar kullanılabiliyordu. Bugün terk olunmuştur. Yerine 30,5 santimetre konulmuştur. Böyle bir topun barut hakkı 93 kilogram, bir gülle ağırlığı 385,5 kg, ateşleme anındaki sür'ati 793 metre 24 santimetre ve daha büyük çaplı 91 ile 21 orta çap

6 be

27,4 s., 24,2 s., 30,5 s. atılması yavaş mermilerinin fiyatı pahalı. Zedelenmiş olan bir gemiye son demir gibi darbeyi indirmeye hizmet ettiği için savaşın sonuna doğru kullanılırlar. Savaş seri ateşli orta çaptaki toplarla başlar. Yeni yöntemde bir harp gemisi birinci derecede silâhları seri ateşli orta çaptaki toplardır. Fransa'da 134 milimetrelik toplar kullanılmaktadır. Dakikada 4-5 mermi atabilir. Adı geçen toplar ya zırhlı kule dâhiline konur veyahut sadece zırhlı siper arkasına konur. İskoçya'da (Clid) deniz inşaat tezgahlarından çıkmış olan Japonya'nın (Asahi) zırhlısı 15.400 ton ...

194 mm 164 94 mm

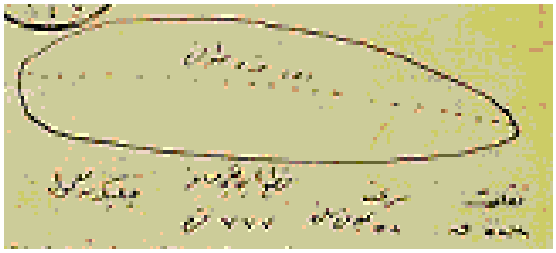
dâhilinde daha (6) adet 164 mm seri ateşli toplar

Adı geçen zırhlı filolar 2/3 daire kadar devrederler. Fransızların (Keydon) adlı zırhlı kruvazörü. 9600 ton

6 bea

Rusya sahillerindeki toplar Albay (Vorlaşerin)'in icat ettiği tertipler dairesinde konulmuş 28 santimetrelik toplardır. Top geri teperken doldurulmuş olur. Mahmuzun taarruz kıymeti, topların gelişmesi nedeniyle zırhlıların göğüs göğüse savaşmaları olasılığı kalmamıştır. Bununla birlikte bir geminin topları ve askerleri işe yaramayacak bir hâle gelirse o zaman son ümit olmak üzere düşman savaş gemileri üzerine saldırılır. Lâkin, mahmuz ile çarpışmaya girmek tehlikelidir. O derece ki taarruz edenden ziyade, taarruza uğrayan taarruzu kazanır. Çünkü, savaş gemileriyle manevra kolaylıkla yerine getirilir.

Vayd Hit Torpili

526 k. ağırlığı; sür'at 52 kilometre saatte kat edeceği mesafe 777 metre, çelikten yapılmış torpil kovanları savaş gemilerinde bulunur. Ya hariçten ve yahut dâhilden ateş olunur.

6 bf

(Torpido Gemileri)

Düşman zırhlı kruvazörlerine otomatik torpiller atan küçük gemilerdir. Bunların manevrası birkaç yüz metrelik mesafe dâhilinde olur. Bu gemilerin görevleri hızlı bir şekilde yerine getirebilmeleri için seri olarak takip etmesi, düşman toplarına daha az hedef olabilmesi için de bu gemilerin küçük olması gerekir.

Özellikleri:

Uzunluk 37 metre

Genişlik 4,30 metre

Hacim 90,6 ton

Makinesinin kuvveti 1800 beygir

Sür'ati 24 mil

3 havanlı torpil atış kovanı

3 seri ateşli 27 milimetrelik top 2 subay + 21 asker mürettebât (gemi personeli)

Küçük olduklarından donanmayı takip etmeleri güçtür. Bundan dolayı sahil korumasında kullanılır.

(Denizaltı Gemileri)

Torpidoların bir türüdür. Su altında görev yaparlar. Görülmediklerinden düşman gemilerine kolaylıkla hücum ederler. Lâkin hızları gayet yavaş olduklarından hareket hâlindeki düşman gemisine yetişemez. Şekli balığa benzer, elektrikle hareket eder. Su yüzeyinde petrol ile işler makineleri vardır. Suya batması yatay pervanelerle olur. Kaza meydana geldiğinde teknenin altındaki safrayı atarak su yüzeyine çıkar; özellikle limanın korunmasına mahsustur. Çünkü görecekleri iş sınırlıdır.

6 bfa

(Savunma Vasıtaları)

Zırhlılar, ikinci sınıf çelikten ve demirden ibaret olup içlerinde az miktarda kömür ile manganez vardır. Nikel ile krom ilâvesiyle dikkate değer özellliklerine sahip karışımdan oluşur. (Özel çelik) Karışık maddeler çoğaltılıp azaltılarak çeliğin niteliğini değiştirirler. Açıklama: Çelikten üretilen bir şeyin yüzeyini gayet sertleştirmek üzere orada kömür ile kimyevî karışım meydana getirmektir. Savaş gemilerinin, zırhlarını dağıtmak suretiyle (Keydon)

kruvazöründe ve bunun gibilerde bir zırh kuşak 150 milimetrelik sahan geminin bütün boyunca uzayan su kesimi hattından yukarıya 60 santim; aşağıya doğru 1,35 metre. Bu zırh kuşağın yukarısında ince bir zırh tabakası 45 milimetre içinde geminin altında, başından itibaren 43 metrelik bir uzunluk üzerinde 50 milimetrelik bir zırh vardır. 30 ve 16 milimetrelik 2 zırhlı güverte (yatay gelen mermilerden korumak için) kulelerin kalınlığı 200; zırhlı siperlerin 120 milimetre kumandanın bulunduğu kule 160 milimetrelik zırhla korunmuştur. Küçük çaptaki toplar ise torpido gemilerine karşı kullanılır. Zira torpiller;

(1) Deniz Kuvvetleri pek müthiş.

(2) Gemilerin Zırhsız Yerinden Çarpar 47 Milimetrelik Seri Ateşli Top: Dakikada 1120 gramlık 20 mermi atar. 4-5 milimetreyi geçmeyen torpido gemilerini pek kolay deler.

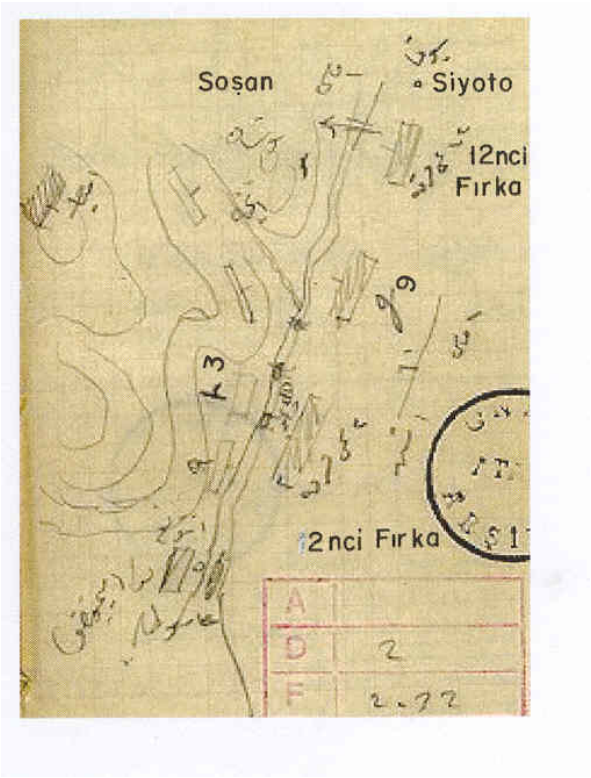
6 bg

Torpido gemileri saldırıyı genellikle gece yapar. Bundan dolayı her taraf ışıldakla aydınlatılır ve görülünce küçük çaptaki topların tamamı hedefe yöneltilir; (hedef) ya batırılır veya geri çekilmeye mecbur edilir. Torpido muhripleri: 300-400 tonilâto hacminde küçük gemilerdir. Hızları torpidolarınkinden fazladır. Havaî iki torpil atış kovanı ve küçük çapta toplarla silâhlanmıştır. Görevleri: Donanmaya eşlik ederek hücuma kalkışacak torpido gemilerini avlamaktır. Bunlar açık denize torpidolardan daha fazla dayanıklıdırlar.

Mehmet İlhami

20 Mayıs 1904 (7 Mayıs 1320) Cuma Saat 7'den Saat 8'e kadar Kamer Kıraathanesi'nde (Kahvehane) yazılmıştır.

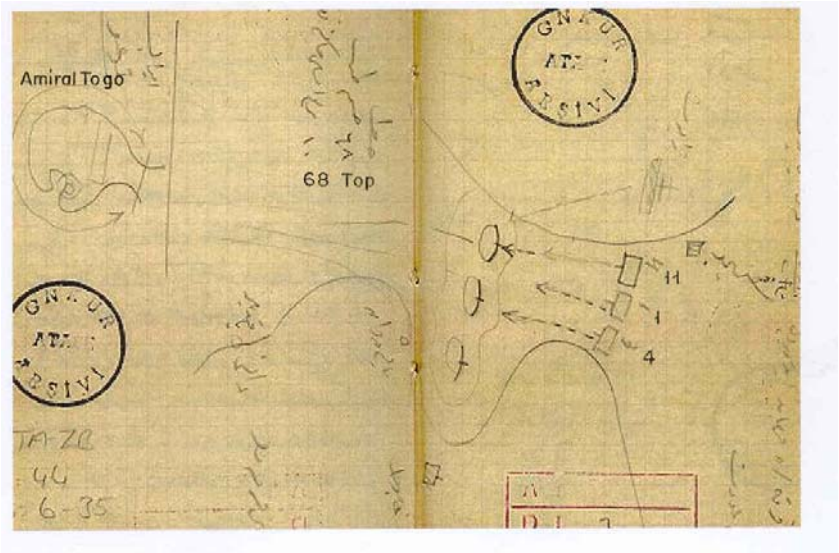
6 bga

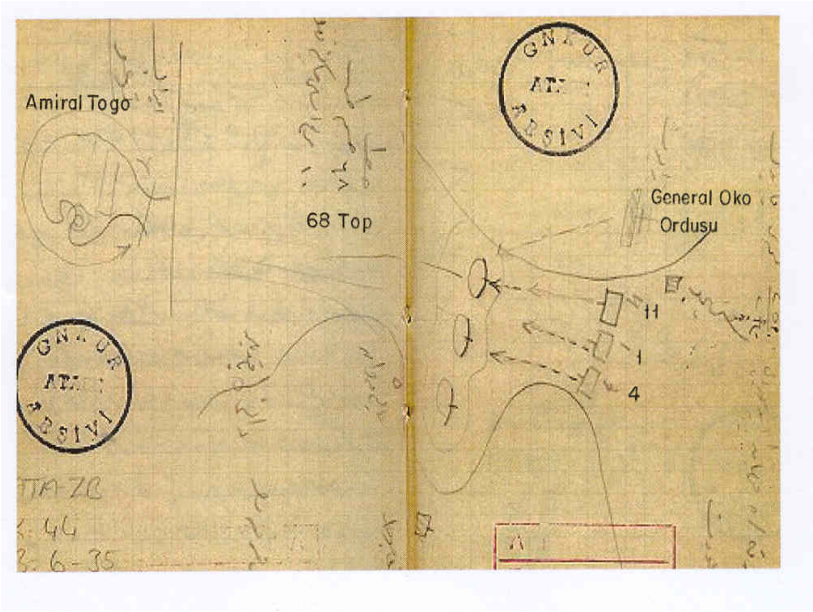
6 bh

Birinci Ordu Başkomutanının hazırladığı şekil
İkinci Ordu Başkomutanı Oko
Üçüncü Ordu Başkomutanı

6 bha

Amiral Togo
68 Top
11
1
4

6 bi

Amiral Togo
68 Top
General Oko
Ordusu
11
1
4

6 bia

1- Sarı Oko, bütün kuvvetini savaş hattına soktu.

2- Donanma ile ortaklığı

Manevî

1- Japonları defalarca geri püskürtmelerine rağmen cesaretlerini kaybedecek bir şey olmadı. Çünkü, Togo Kimo'nun zapt olunacağı fikrini kafalarına sokmuştu.

[Çaldıran'da Yavuz soğukkanlılığını hiç kaybetmedi. Genel ihtiyat yeniçeriler Marsalator'da öyle oldu.

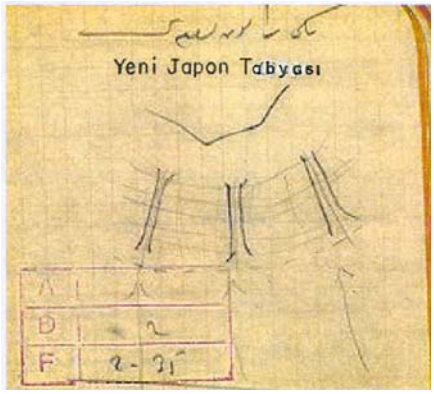
Martko Savaşı Bonapart Düze kolunun geldiğini duydu. Plevne için ateş... İskolobef (Skobelef) şehrin içine kadar girdiler.]

Japonlar zaten cengâver bir millettir. 800 sene kadar memleket içinde ve derebeylik

6 bj

ile geçti; en çok sevdikleri savaştır. Onlarda da inanç için ölüm yaygındır. 1894'ten beri buraları Ruslar aldığı günden beri büyük bir intikam hissi besliyorlar. 5-12 yaşına kadar çocuklar okuldan dönüşte iki taraf olurlar; bir taraf Rus, bir taraf Japon olurlar. Rus başkomutanı yanındakiler kaçırıyor, o da ağlıyor. (Deli Petro) Şimdiye kadar Avrupa'nın bilemediği bir unsur meydana çıktı. Kimo Savaşı Japon askerinin askerî önemi bakımından parlak safhalar meydana getirecek.

6 bja

Yeni Japon Tabyası

Oyama, Genelkurmay Başkanı

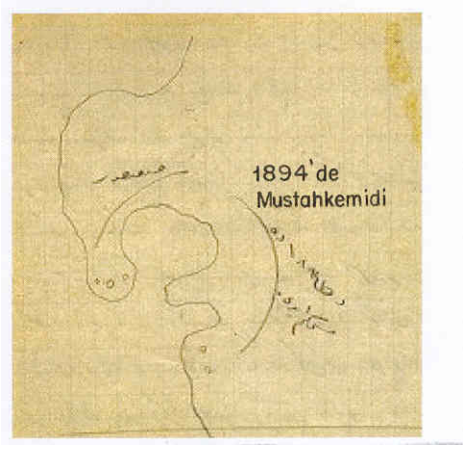
Kodama "Selefi Morana" Reisi "Formosa Valisi", o harekâtı idare ediyor.

Mareşal Yamagata yaşlı bir adam

6 bk

Japonlar Port Arthur Kuşatması'na üç tümen (İhtiyat tugaylarıyla beraber) ayırdılar. 1-3-4 (Oko) 2 g,12 tümen Birinci Ordu (Şekil) Takoşana 5, 11 nci tümenler kısmen çıktı. Bu ordu Oko Ordusunun arkasını örtmek için, diğer kısmı Oko Koroki Orduları arasındaki bağlantıyı sağlayacak. 6-10 ncu tümenler şimdiye kadar Yakosana belki Biçevo civarına çıktılar. Mutlaka, 7-8-9 ncu tümenlerin de kısmen çıkmış olmaları gerek; çünkü Takoşan ve Biçevo'daki kıt'alar çeşitli birliklerden oluşan tümenlerdendir.

6 bl

Baltık denizinde pek çok zırhlı var. Çoğunluğu 1894'ten önce inşa edilmiş, bunlar kullanılmıyor. En yenisi 11 sene önce yapılmış, 8 zırhlı 1894'ten sonra yapılmış. Bu 8'in 3'ü kısmen geçen sene falan yapılmaya başladığından daha işe girişemez. 5 kaldı, 1 tanesi kazaya uğradı. 4 kaldı.

6 bla

Bu 4 zırhlıya 2-3 kruvazör ilâve edebilirler. Bunlar ancak 2 ile 3 ay sonra hazır olabilir. Gerek makineler kuvveti kömür... Japonya sularına gittiği zaman Vladivostok buzlar içerisindedir. Port Arthur düşmüş ise geriye dönmeye mecburdur. Yolda Sayon limanı vardır. Fransızlarla da arası şimdiki gibi devam etmezse Baltık denizine dönmeye mecburdur ki o zamanda burası buzlarla kapalıdır. Herhâlde göndermemek kendilerince hayırlıdır.

6 bm

11x30 = 330.0000

Japonların Kuvveti 3 Piyade Tümeni

1
II 3 Bu rapora karşı Oko

4

G

I2 Sacana Koroki

12

5

II 11

8

III 9 (Tojo) Noço

10

80x20 = 160.000

36

8

x _____

288 Top

144 Top

6 bma

Meşhur Osmanlı Komutanları

Makbul İbrahim Paşa 1496-1536 (901-942)

Kanunî Sultan Süleyman devrinde yaşamıştır. Parga şehrinde doğmuştur. Bir gemicinin oğlu olup, gençliği korsanların elinde geçti. Sonra Manisalı bir kadın tarafından satın alındı. Vezirliği zamanında Mısır'ın fethi için görevlendirildi. Mohaç Savaşı'nda başarı gösterdi. Düşmanı akıllıca tertipleri sayesinde mağlûp etti. 1529'da (935) Viyâna Seferi'nde padişahın yanında bulundu.1534'te (940) Bağdat Valisi Zülfikâr Han Şiî mezhebini terk etmediğini bildirerek,

6 bn

Bağdat'a yeterli miktarda asker göndermesini rica etmişti. İbrahim Paşa gitti. İran şahı ile savaştı ve Şirvân'ı zaptetti. Musikiyi sever, dört lisan konuşurdu. Etkileyici şekilde konuşurdu. Çağdaşları ile İskender'in seferlerini araştırır ve okurdu. Mısır ve İran Seferleri'nde siyaseti ile Viyana ve Mohaç

Seferleri'nde cesaretli davranışları ile kendini gösterdi. Mezarı Galata'da Can Fezâ Tekkesi'ndedir.

Lala Mustafa Paşa 1509-1580 (915-988)

Bosna'da doğdu. Vezir Hüsrev Paşanın kardeşi olmasından dolayı Sultan Süleyman zamanında saraya girdi. Sonra Sultan İkinci Selim'in hocası oldu. Bazı uygunsuzlukları gidermek için vezirlik rütbesiyle gönderildi.

6 bna

Kıbrıs Seferi'ni başarılı bir şekilde icrâ etti.

6 bo

İkinci Orduya bağlı Birinci Avcı Taburu Binbaşısı Mehmet Kemal Efendi

İkinci Orduya bağlı Yüzbaşı Rüsuhi Efendi

İhtiyât Yüzbaşısı

Mehmet Şükrü Efendi

Mustafa Efendi

Sıtkı Efendi

İkinci Bölük Yüzbaşısı

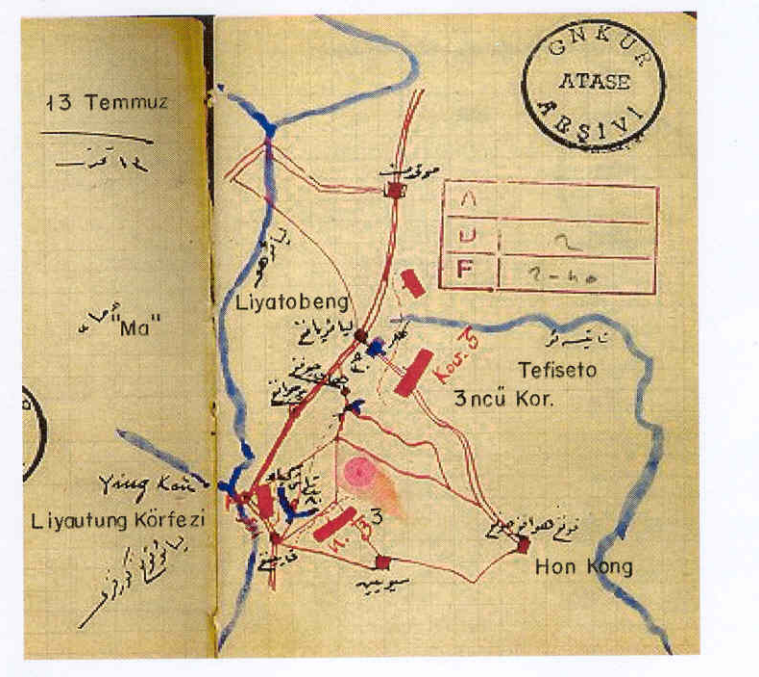
Naci Efendi

Üçüncü Bölük Yüzbaşısı
Ahmet Hamdi Efendi

Dördüncü Bölük Yüzbaşısı

Mehmet Sait Efendi

6 bp

6 bq

Gerçeği bilen, koruyanın huzuruna

Olgunluk sahibi saygıdeğer efendim,

Zatıâlilerinizi Selânik'te bulunduğum süre zarfında daha çocukluğumdan beri ismen ve şahsen tanımak şerefine sahip olduğumdan, sizin kıymetli edebî eserlerinizi inceledikten sonra sizin olgunluk ve fazilet yeri olan hanenizin iktidarının bağımlısı olanlar arasına katılmıştım.

6 bqa

Bununla birlikte büyüklüğünüzün deli gibi bağlısı olan kalbimin hürmet ve saygı duygularını arz ve takdim için bir defacık olsun şeref dağıtan ziyaretinizi çabucak gerçekleştirmeyi pek çok dakikalar büyük bir arzu ve istekle zihnimden geçirmiştim. Lâkin eğitim için senelerce memleketten uzak bulunmak mecburiyeti bu şerefe ulaşmamı engelledi. Sizinle yüz yüze konuşma şerefine lâyık olanlar seviyesinde bulunamamak talihsizliği de arzu ettiğim o yüce saadet duygusunun anlatılmasına uygun bir dil düşünülemez mi? Lâkin bu engellerin hiçbiri olgunluğunuzun nuru, ruhunuzun derinliği,

6 br

yaygınlığı... İlim ve irfanınızdan etkilenmemi bir an bile engelleyememiştir. Yüzyılımızda parlak sütunlar vücuda getiren o aydın fikir

eserlerinizi seve seve, sevine sevine gördükçe yüceliğinize ve aklınıza karşı mevcûd olan bağlılığım genişliyor. Gerçekten! O muhterem gazetenizle Osmanlı basınının çağdaş gelişmesine uygun bir yüksek mevki kazandırmaya hizmet etmenizden dolayı kutlanmaya değersiniz. Bununla birlikte sayenizde Osmanlı ülkesinin her noktasında fikirlerin keşfedilmesinde, gelişip ilerlemesinde etkili olan yüzlerce gazete olumlu bir şekilde ve memnuniyetle görülmektedir.

6 bra

Lâkin bilmem nasıl bir çekici duyguların kuvvetli, hararetli etkisi yüzyılın takip edilen görüşlerinden duyduğum zevki, edindiğim güven verici bilgileri, diğerlerinde bulamadığımı bütün kalbimle özel bir şekilde itiraf ve ilâna bendenizi sevk ediyor. Dünyanın gözünde kanlar içinde kalan dumanlı ufuklara bürünen doğunun en ücra köşelerine kadar çekilen olayların kaynaklarını çeşitli yerlerden takip etmek ve araştırmak mesleğimin gereğidir. Yararlı olan gazetenizde her hususta olduğu gibi günümüz meselelerine ait konularda dahi takip etmekte olduğunuz meslek, çağdaş ve dikkate değer yazarlarını ebedî bir saygıyla

6 bs

anacaktır. Olayları kavrayışınız ve bilginizdeki genişliği, muhakeme kuvvetini, gerçekleri çıkarmadaki gücünüzü özetle her hususta büyüklüğünüzü düşündükçe Selânikli olduğuma bir mutluluk hissiyle seviniyorum. Daha doğrusunu isterseniz göğsümün bir gurur duygusu ile kabardığını duyuyorum. Asıl naçizane maksadım gazeteniz içeriğinin herkese olduğu gibi bendenize de sağladığı faydalardan dolayı bağlısı olduğumu acizane teşekkürlerle arz etmek idi. Fakat aklımda canlanan özellikler ve olgun vasıflar

6 bsa

fazilet sahibi olan şahsınıza karşı ruhumdan kopup gelen hürmet sayfalarını bu suretle açıklanan güzel sebepleri teşkil etti. Vicdanî olan maruzatım âciz bir kalemden çıkmış olduğu için temiz bir saflığı kaybetmez sanırım. Sonsuz saygılarımı sunarım efendim.

Kurmay adayı Üsteğmen Mustafa Kemal.

6 bt

Ben bu yıl Vefa Lisesinde eğitimini tamamlayıp mezun olanlardanım. Gelişme ve ilerlemeyi seven Padişahın Müslümanlara yayılan muazzam ve güzel nimetlerine, Tanrı'nın gölgesi olanın himayeleriyle ulaşarak

6 bta

ilim ve irfan sahibi olduğumdan, gösterdiğim gayretli hizmetlerin her yönden de (bir işte) istihdam edilmem âcizane emelimi oluşturmaktaydı.

Bağlılığımın gereği, devlet kurumlarında istihdam edilmek istiyordum. Vicdanî gereklerden dolayı hizmetimi iyi bir şekilde yerine getirmek

6 bu

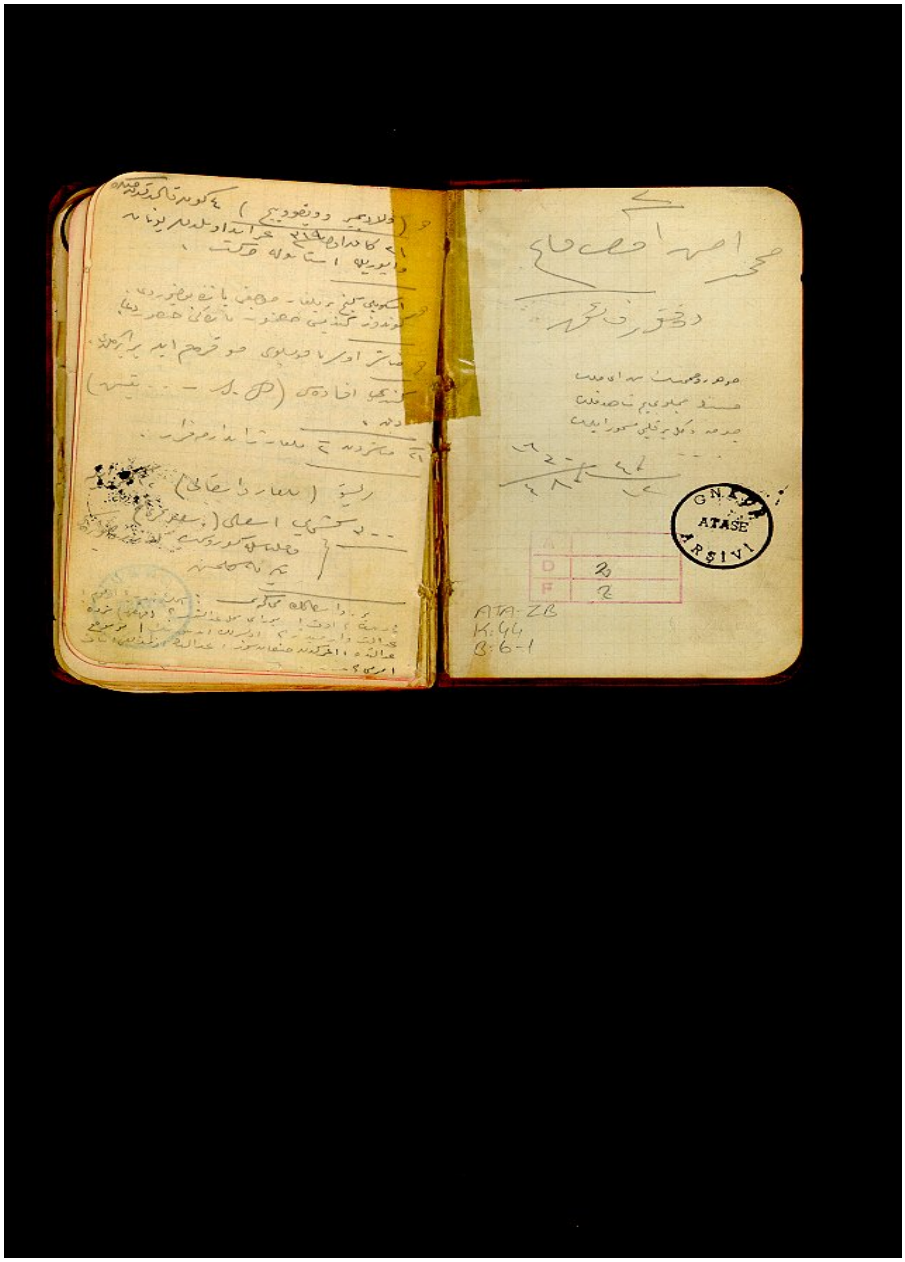
için makamınıza müracaat etmeye cesaret ederek, çeşitli memuriyetlerden uygun birine kayıt ve kabulüm ile ödüllendirilmeyi rica ederim.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN ÖZGÜN METİNLERİ VE ÇEVİRİM YAZILARI

(K: 44 G: 6)

HARP AKADEMİSİ ÖĞRENCİSİ MUSTAFA KEMAL'İN NOT DEFTERİNİN ÖZGÜN METİNLERİ VE ÇEVİRİM YAZILARI (K: 44 G: 6)

44-6

K: 44 G: 6

Mehmet Emin Efendi Fâtih

Doktor Faik

Cevher-i ruhumsun sen ey melek
Hüsnünün meclûbuyum şah-ı felek
Çok değil, bir kalbi meshûr eylemek

16
30
40

12
480

44-6a

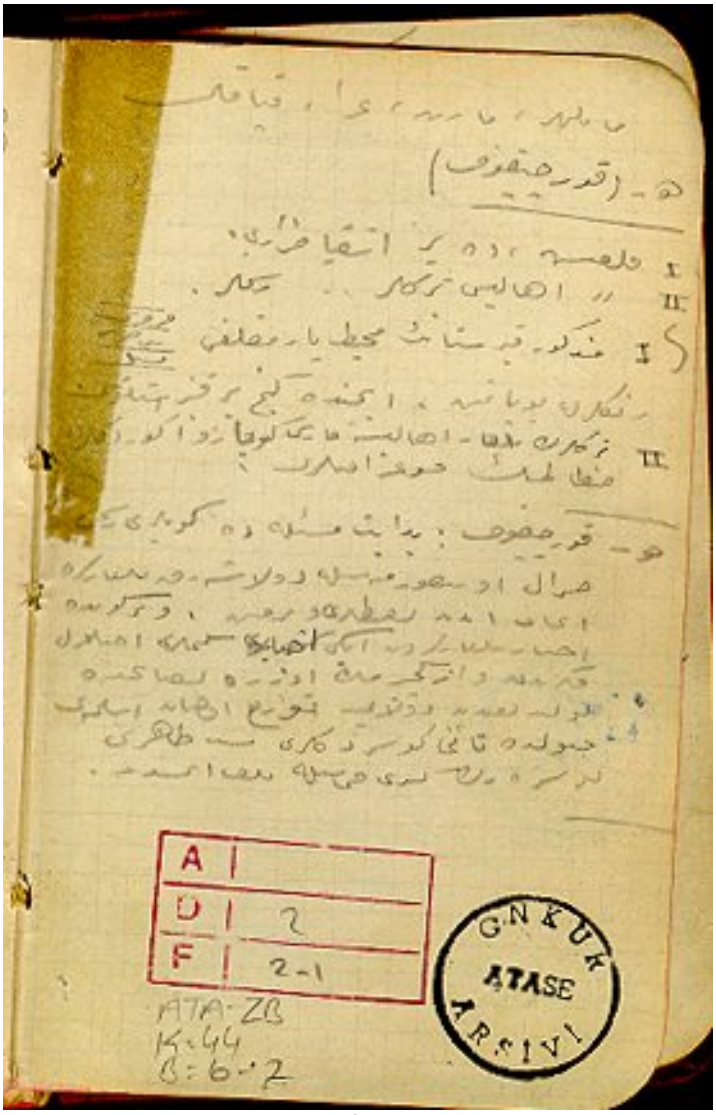
6 a

(H. Vlademir Vikoviç) dört gün kaldıktan sonra 21 Kânûn-ı evvel 319 (3 Ocak 1904) Arasdavildık Yunan vapuruyla İstanbul'a hareket Üsküplü genç bir Bulgar çocuğu yanımda bulunuyordu. Gündüz kendisi çıkmıyor, yanındaki çıkıyordu. Manastır Avusturya konsolosu Mokram ile beraber geldi.

8

Kendi ifadesi (S.P. yetiş)den. 21 Manastır'dan 2 Bulgar jandarma firar. Piristo "Bulgar Dasgalı" 12 kişi ile 300 kişiyi istikbâl "said-i bahri" kafilesiyle görüşmek üzere civardaki tepeye gelmiş.

Bir Daskalın muhakemesi: İsmin nedir? Ölüm! Ne dersin? Evet! Burası mahall-i adalettir. "Kahkaha" sizde adalet var mıdır? Edepsizlik ediyorsun! Bu mevki-i adalette ağzından çıkan söz adaletin olmadığını ispat etmez mi?

44-6aaa

6 aaa

manliher, martin, gra, kapaklı marka tüfekler.

H-(Korcikof)

Kılkış'ta bir eşkıya mezarı - ahalisi Türkler, resimler - Mezkûr kabristanın muhit-i parmaklığı kırmızı, yeşil, beyaz renklerle boyanmış içinde genç bir kız istatüsü. Türklerin Bulgar ahalisine karşı güya reva gördükleri mezalimin fotoğrafları.

H-Korcikof: Bidâyet-i mes'elede köyleri resmî general üniformasıyla dolaşarak Bulgarlara ithaf eden nutukları vermiş ve bir günde ihtiyâr Bulgarlardan iki kimseyi ihtilâl fikrinden vazgeçirmek üzere mesâide bulunduğundan dolayı tevzi' olunan eslihâyı kabulde teennî gösterdikleri sebep-i zâhiri göstererek kendi hamâsetle nakletmiştir.

44-6ab

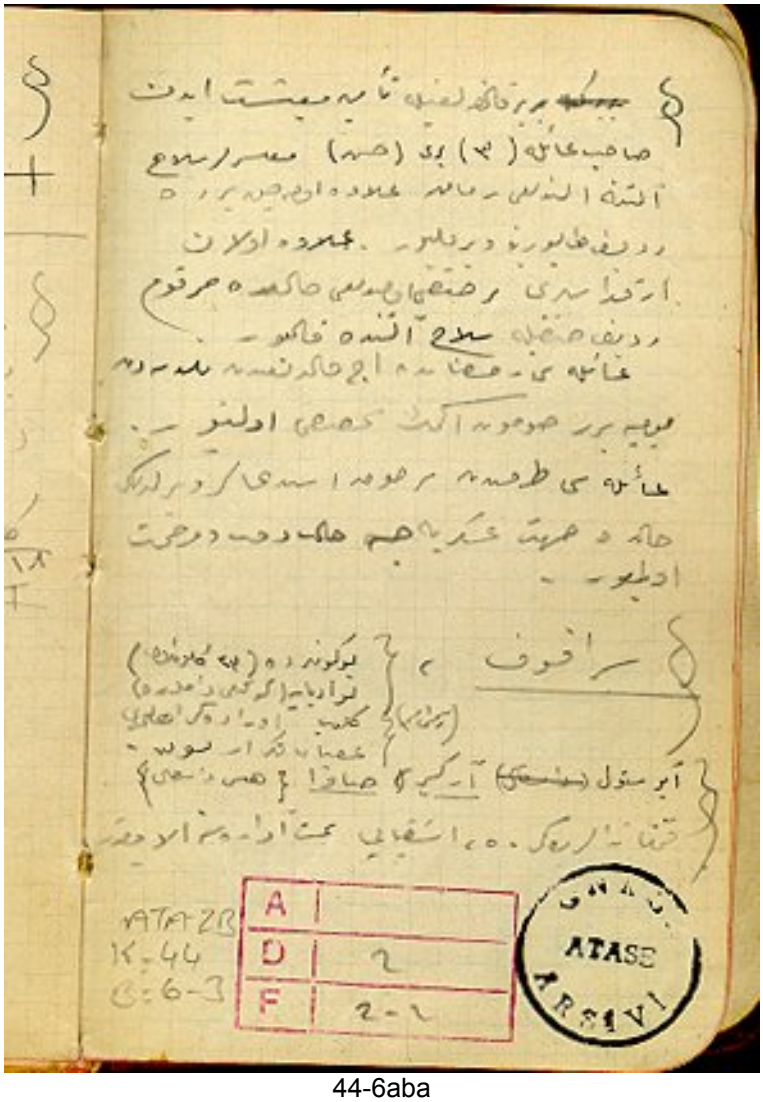
6 ab

Selânik'te Millet Oteli'nde (Panayot M. Yordan) namında biriyle görüştüm. Fransız ve İngilizceyi nazarî ve prâtik, Almancayı pratiksiz Lisân-ı Türkî'yi fevkalâde güzel biliyor. Esna-i musahabede şiddetle aleyhinde bulunur. Dinden bahs olunmamayı istirham ediyordu. Üç saat mütemâdi görüştüm. Selânik'e geleli bir ay imiş. Fransızca mu'allimlik ediyor. 2-3 şâkirde mâlik imiş. Sultani'den diploması olduğu gibi memâlik-i ecnebiyeden birinde ikmâl-i tahsil etmiş. İstanbul'da Ma'lûmât, İkdam muhabirliğinde bulunmuş. Otel hademesi Dimitri bu adamı mecnûn tanıtıyordu. Bu adam erbâb-ı fesattan ve Bulgar olsa caiz! 250 mevcutlu bir bölüğe hedâya-yı şitaiyeden bir 50 mintanın taksimi, hepsi çıplak hepsi muhtaç.

Mülâzım-ı sânî.

Nöbete gönderilen bir nefer: Af buyurun efendim sırtımda çamaşır yoktur. Paltomun altında setreye bakın (parça parça) öldürmek isterseniz gideyim, her ay yağmurlu ve soğuk.

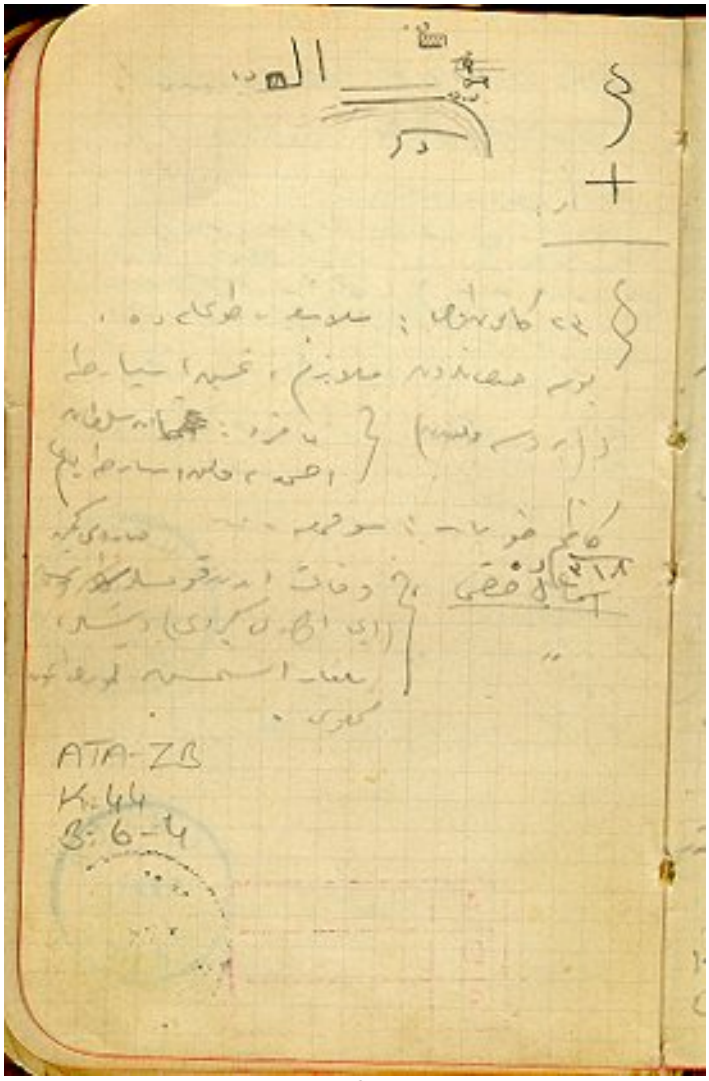
Mülâzım-ı sânî.

44-6aba

6 aba

Berber kalfalığıyla te'min-i maişet eden sahib-i aile (3) biri (Hasan). Muasırlar silâh altına alındığı zaman ilâve olunacak yerde redif taburuna veriliyor. İlâve olan arkadaşları terhis olduğu hâlde merkum redif sıfatıyla silâh altında kalıyor; ailesi ramazanda aç kaldığından belediyeden yevmiye birer somun ekmek tahsis olunuyor. Ailesi tarafından birçok istidâlar verildiği hâlde cihet-i askeriyece hâli dikkat ve merhamet olmuyor. Sarafof: (resmî emir) bugünlerde (23 Kanun-u evvelde) Livadya'ya (Köyler dâhillerine) gelip oradaki ahaliyi isyâna tekrar sevk. Apustol, Argiri, Sakra (hepsi Daskal) kumandalarındaki 250 eşkiyayı taht-ı idâresine alacaktır.

44-6ac

6 ac

23 Kanun-u evvel Selânik, Tugayda bu sene çıkanlardan Mülâzım Tahsin Isparta (Bursa Mektebinden)

Namzet: Osman Sultanahmet, Faik Isparta'ya Kâzım Hosar: .....cenazesi geçen. 318'de (1902-1903) İsmail Hakkı vefat eden konsolos için öldü, demişler, Bulgarlar istemiş bunun için meçhul.

44-6aca

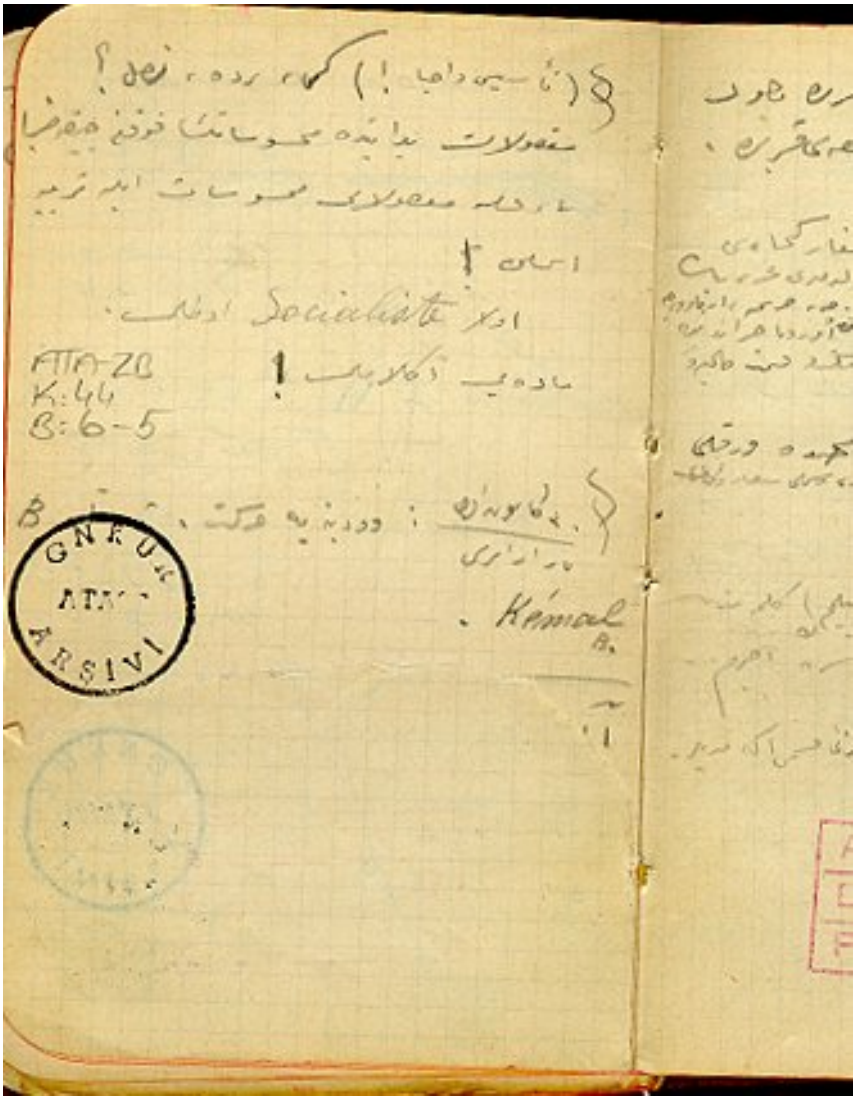
6 aca

Hüsnü Efendinin adresi: Yeni Câmi kurbinda mevcut telgraf şubesi karşısında. Sofya'dan bir Bulgarın Selânik Bulgar Kütüphanesi sahibine cemiyetleri namına çıkarmakta oldukları gazetenin Selânik muhabirliği kendisine ihale, (Bulgarca, Sırpça, Arnavutça, Lâtince olarak intişâr eden gazeteler asr-ı hazırda Avrupa cerâidinde görülen takdirâtdan Selânik Bulgar Mektebinde kıymet-i haliye ve müstakbelesinden bahsediliyor.)

Vekayi-i mâziyye-i târihiyyeyi ihyâ' cihetinde varaklı defne dalları üzeri resimli şekiller olmalı.

Bir Daskal'ın muhâkemesi: Hiç (bilmem) kelimesinden başka bir şey söylemediği hâlde .....ın....acıdım sözüne mukabil, ben de size acıdım.

Çok yağmurlar sebebiyle narenciyelerin pek cüz'î kısmını ekemediler.

44-6ad

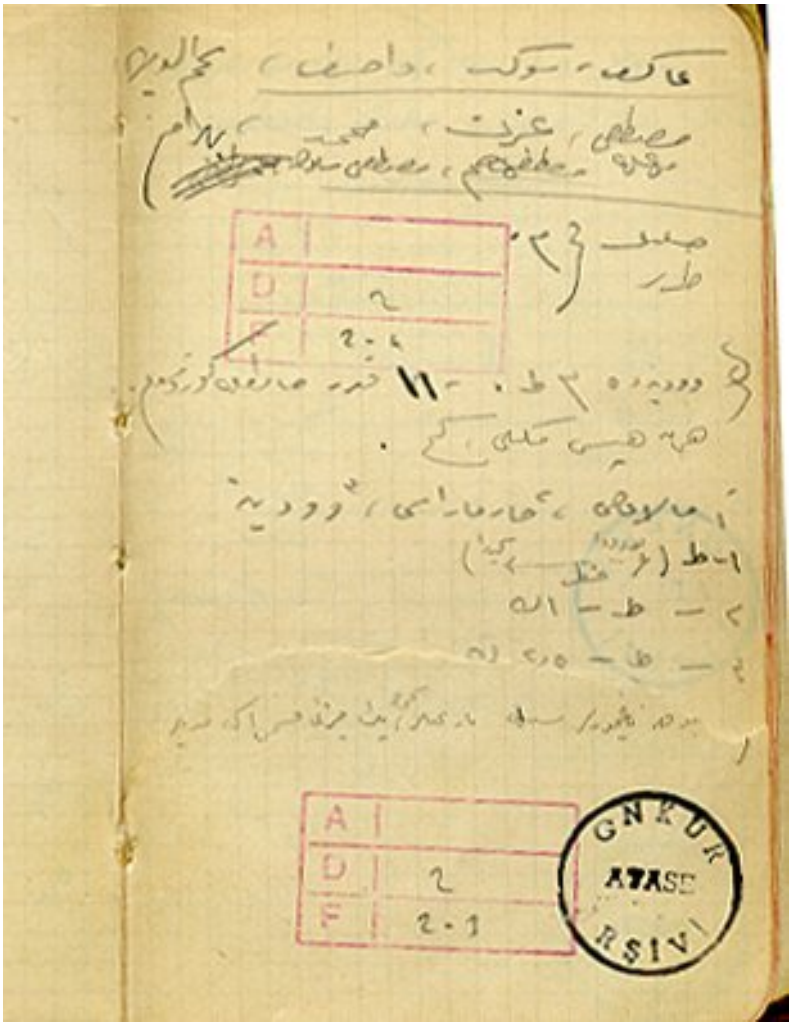
6 ad

(Te'sis ve ihya!) Kim, nerede, nasıl? Ma'kulât bidayette mahsûsâtın fevkine çıkacağı binâenaleyh ma'kulâtı mahsûsât ile terbiye esası.

Evvelâ Socialite olmalı maddesini anlamalı.

30 Kânûn-ı evvel Pazartesi Vodina'ya hareket J.A.B.

Kemal .....

44-6ada

6 ada

Akif, Şevket, Vasıf, Necmeddin, Mustafa, İzzet, Mehmet, Behram

Mustafa Asım, Mustafa Selânik,

Hâl tarzı M.

Vodina'da 3 ncü Tabur. 11 kadar zevâtla görüştüm.

Hemen hepsi mükemmel genç 1- Malaası 2- Sarmaras 3- Vodina

1- T-"Ladova Kida"

2- T-ek

3- T-2,5'da

Soğuk yağmurlar sebebiyle sebk-i tarihler gibi pek cüz'î kısmı anlaşılır.

44-6ae

44-6af

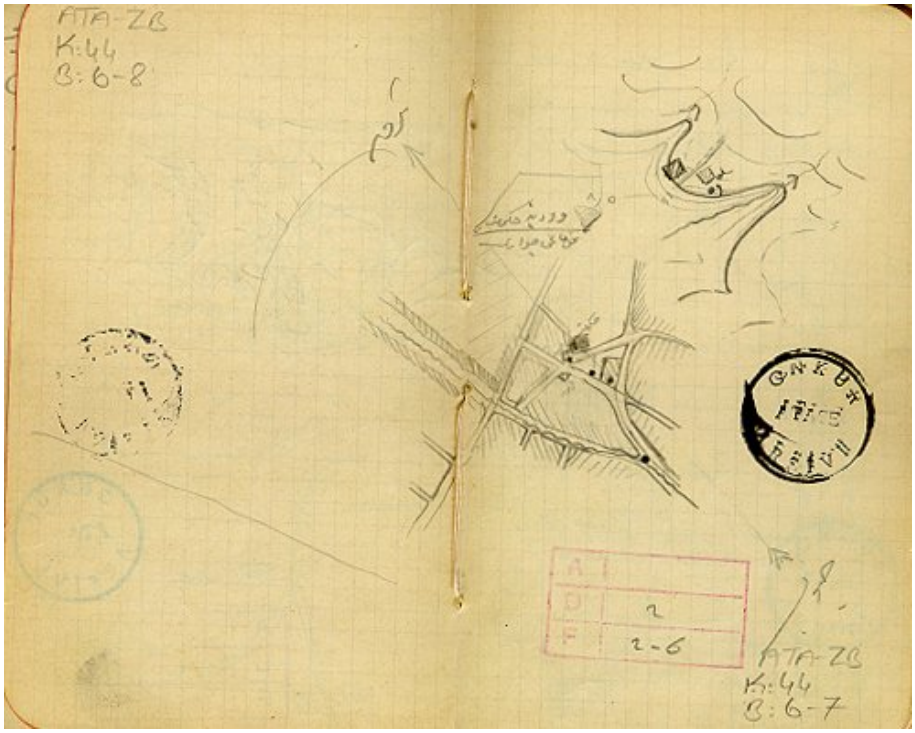
6 af

Mülâzım-ı evvel Ali Besim: 38 nefer ile 3 bin gençle bir evde mukabele. Kapıyı un çuvallarıyla kapamış evvelâ üst katı ihrak edildiği hâlde münâsib.

Vodina'da: Ceviz işi güzel bavul, 3 mecidiye, baston 5-8 kuruş, nalın 8-10 kuruş

1: 4,5 mikyâsında

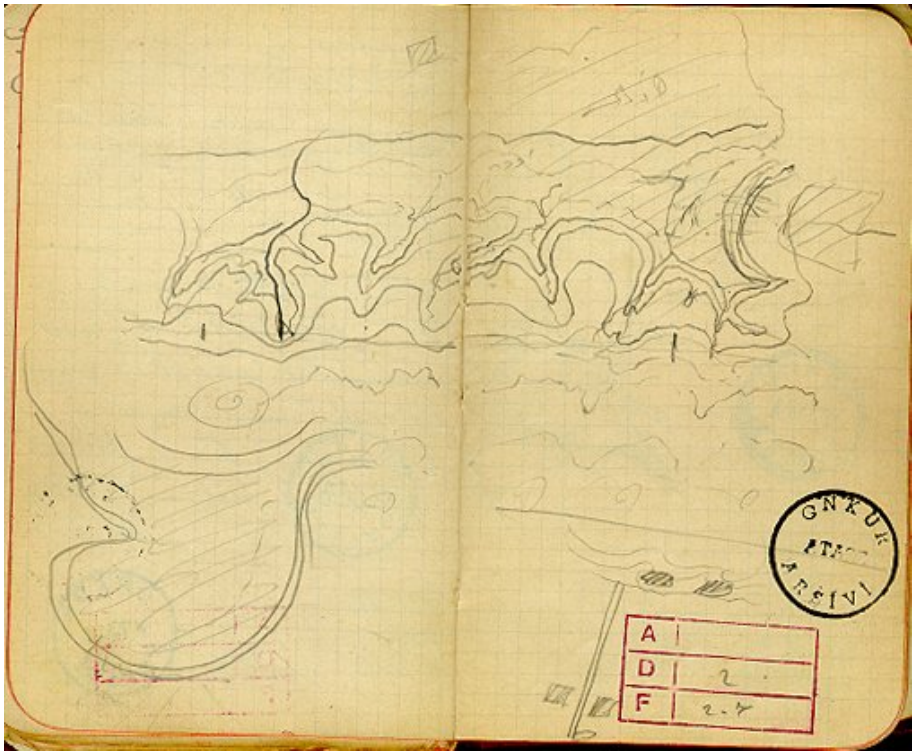
= Vodina Hükûmet Konağı umum projesi rez. de. ch. bulunuyor.

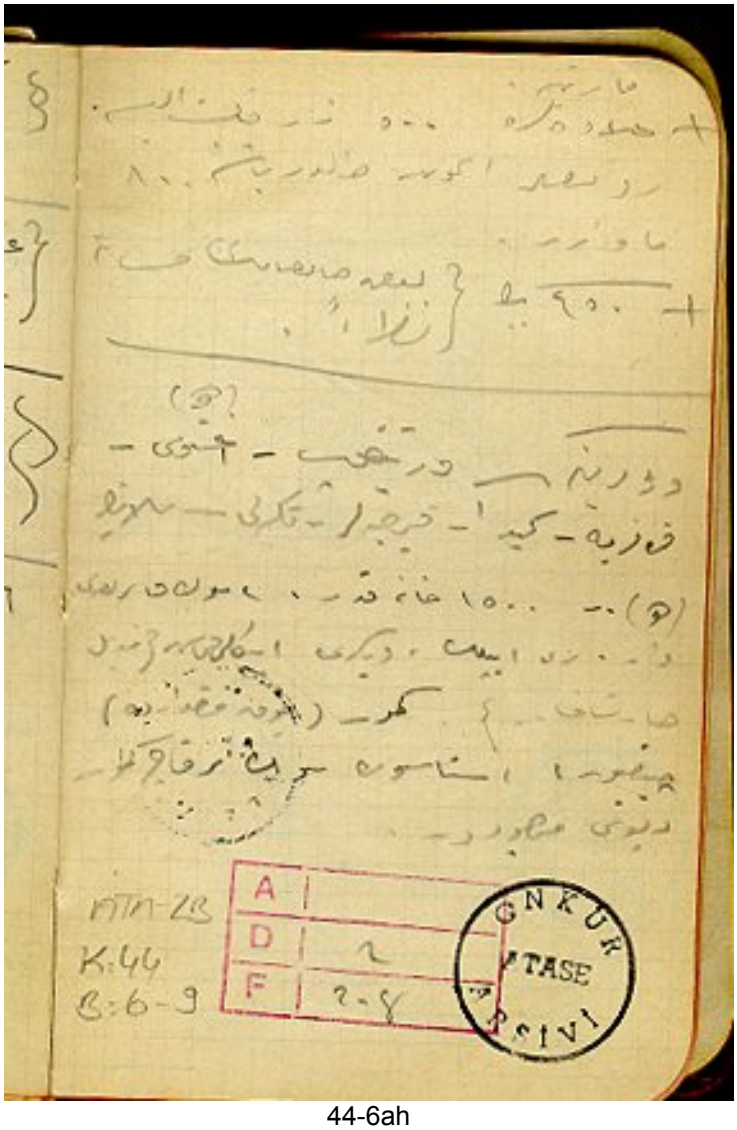
44-6afa

6 afa

Vodina Hükûmet Konağı civarı

44-6ag

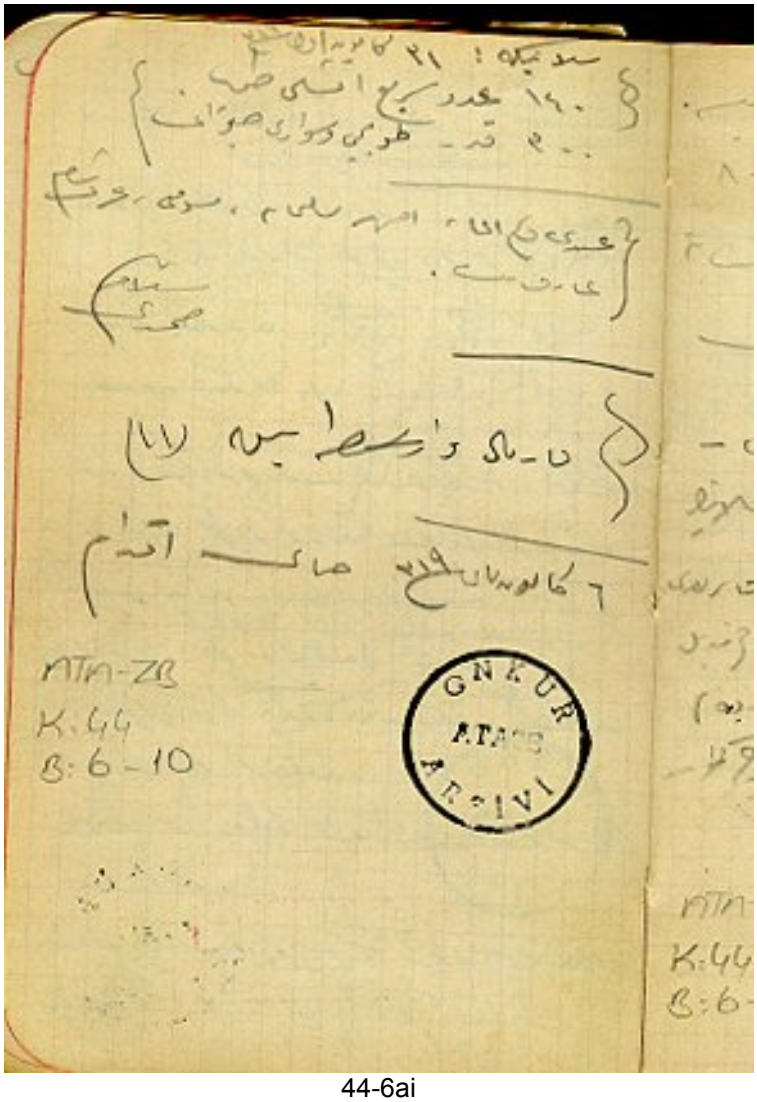

44-6ah

6 ah

Martini + askerlere 500'er kat elbise, redifler için tabur başına 800 mavzer 450 bin "bazı zabitânın hesabına nazaran" Vodina, Vertikop, Ağustos, Karaferya, Gida, Kırcalar, Tekeli, Selânik.

H. 1500 hane kadar. İki yün fabrikası var. Biri iplik, diğeri ipekli kumaş, mendil, çarşaf... Kömür (çok miktarda) çıkıyor. İstasyonunda büyük birkaç kömür deposu mevcuttur.

44-6ai

6 ai

Selânik'e: 31 Kânûn-ı evvel 319 (13 Ocak 1904)

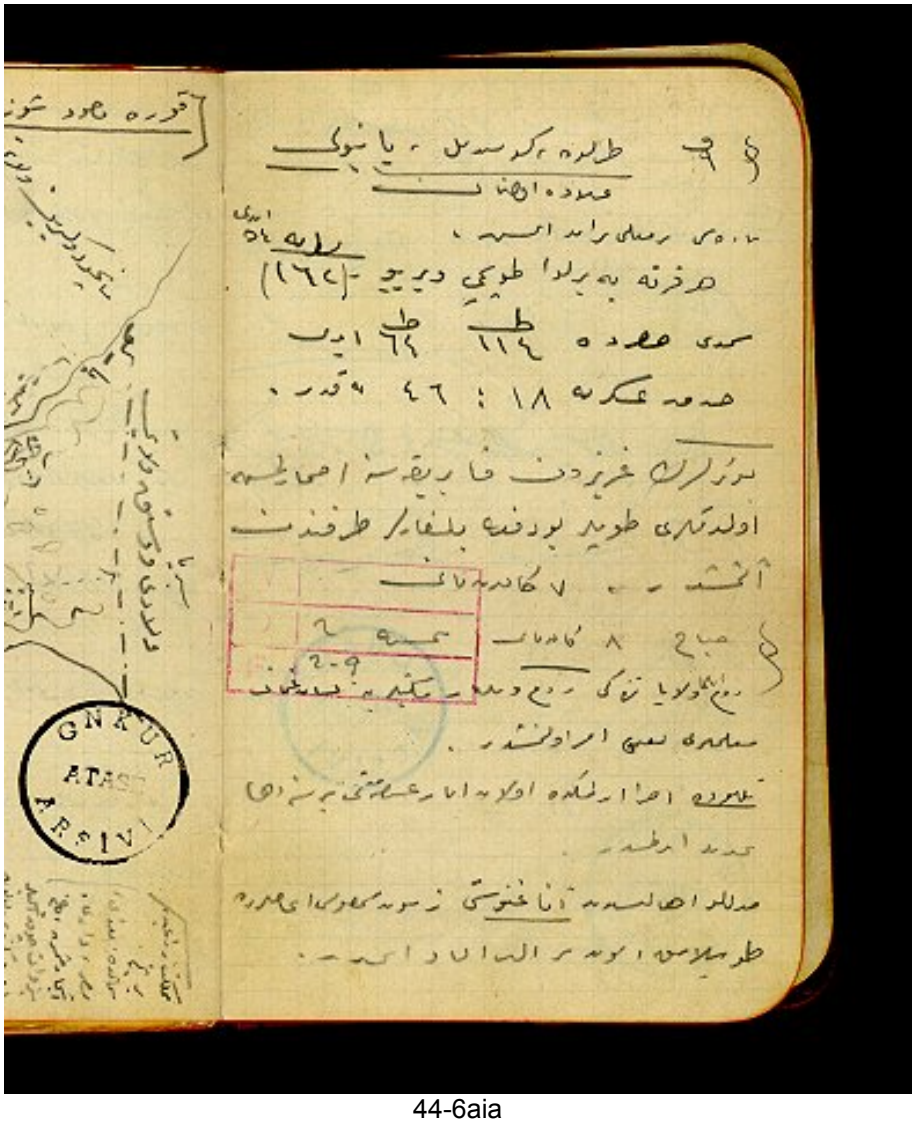
140 adet seri ateşli top 300 kadar topcu ve süvari hayvanâtı

Abdi Kasım Ağa, Ahmet Süleyman, Musa, İzzet Şam

Arif Bey, Mülâzım Hamdi.

Kartal vasıtasıyla (11)

6 Kânûn-ı sânî 319 Salı, İkdâm (19 Ocak 1904)

44-6aia

6 aia

Tırnova, Köstendil, Yanbolu, ilâve olunan maddesi bir misli tezayüd etmiş. Her fırkaya bir liva topçu veriyor. Batarya (162) 54 idi. Şimdi hazırda T. 114, T. 64 idi. Hizmet-i askeriye 18:46'ya kadar. Boerlerin Grizon fabrikasına ısmarlamış oldukları toplar bu defa Bulgarlar tarafından alınmıştır.

7 Kânûn-ı sânî sabah, 8 Kânûn-ı sânî Perşembe. Rumeli vilâyetindeki Rum ve Bulgar mekteplerine Lisân-ı Osmanî mu'allimleri ta'yini emr olunmuştur.

Telmo'da icrâ edilmekte olan asâr-ı atika müddeti bir sene daha temdîd edilmiştir.

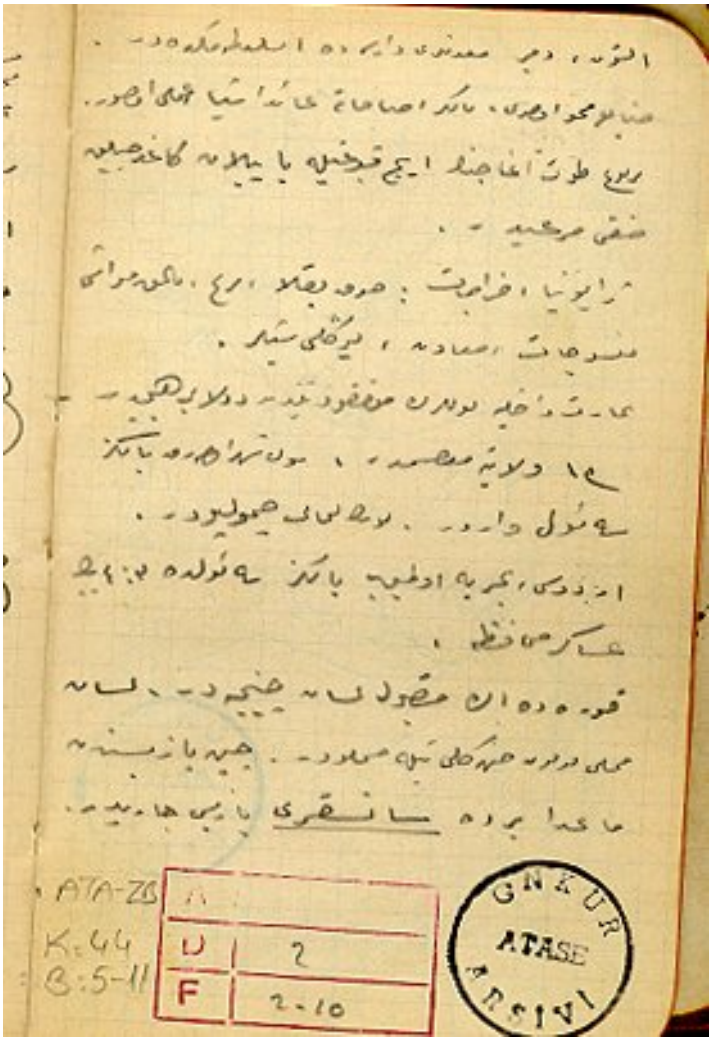
Midilli ahalisinden Atagonosti zeytin mahsulünü ağaçlardan toplamak için bir alet icât etmiştir.

44-6aj

6aj

Sibirya Vladivostok Vilâyeti Krokisi

ATA-ZB
K:44
B:5-11
U 2
F 2-10
GNAUR ATASE ARSIVI

44-6aja

6aja

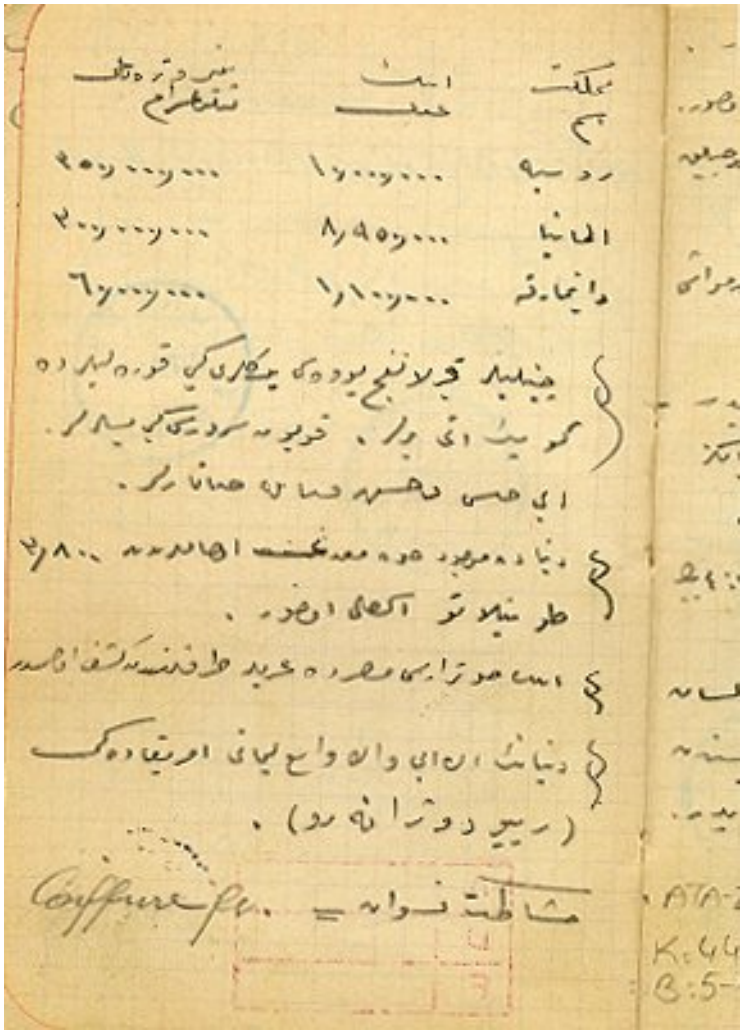
Altın demir madenleri varsa da işletilmemektedir. Sanayi mahvoldu. Yalnız ihtiyaca ait eşya i'mâl olur. Bir nevi dut ağacının iç kabuğuyla yapılan kâğıtçılık san'atı mer'idir.

Japonya ihracatı: Kuru bakla, pirinç, balık, mevâşî, mensucat, maâdin bunun gibi şeylerdir.

Ticaret-i dâhiliye yolların mefkudiyyetinden (yokluğundan) dolayı bahrîdir. 13 vilâyete münkasımdır.

Büyük şehir olarak yalnız Seul vardır. Bunun limanı Çumulpu'dur. Ordusu, bahriye olmayıp, yalnız Seul'de 3-4 bin asâkir-i muhafaza.

Kore'de en makbul lisan Çincedir. Lisân-ı mahallî bütün Çin külliyatıyla mahmûldur. Çin yazısından maâda bir de Sanskrit yazısı câridir.

44-6ak

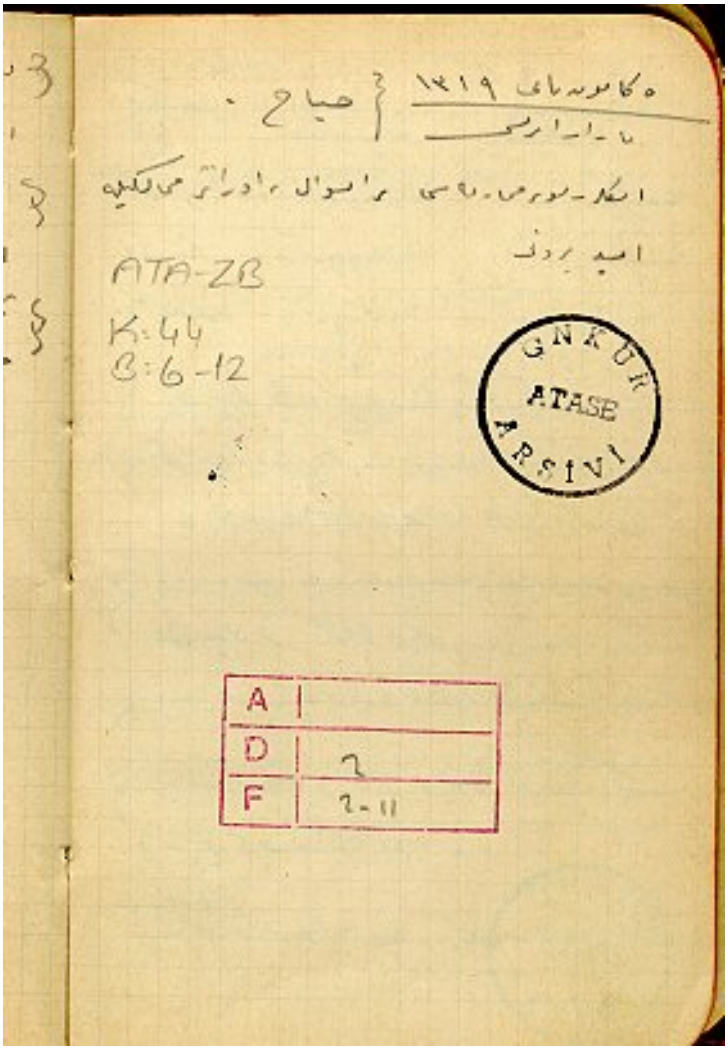
6 ak

Memleket ismi	İnek-adet	Peynir ve Tereyağı-kilogram
Rusya	10.000.000	350.000.000
Almanya	8.950.000	300.000.000
Danimarka	1.100.000	60.000.000

Çinliler kırlangıç yuvası yedikleri gibi, Koreliler de köpek eti yerler, koyun sürüsü gibi beslerler. İyi cinsini fahiş fiyata satarlar. Dünyada mevcut soda madenî olmadığından 3800 tonilâto istihsâl olunur.

İlk su terazisi Mısır'da Araplar tarafından keşfolunmuştur. Dünyanın en iyi ve en vâsî limanı Amerika'daki Rio Dejönevro'dur.

Meşşâtât-ı nisvân = Coiffurefu

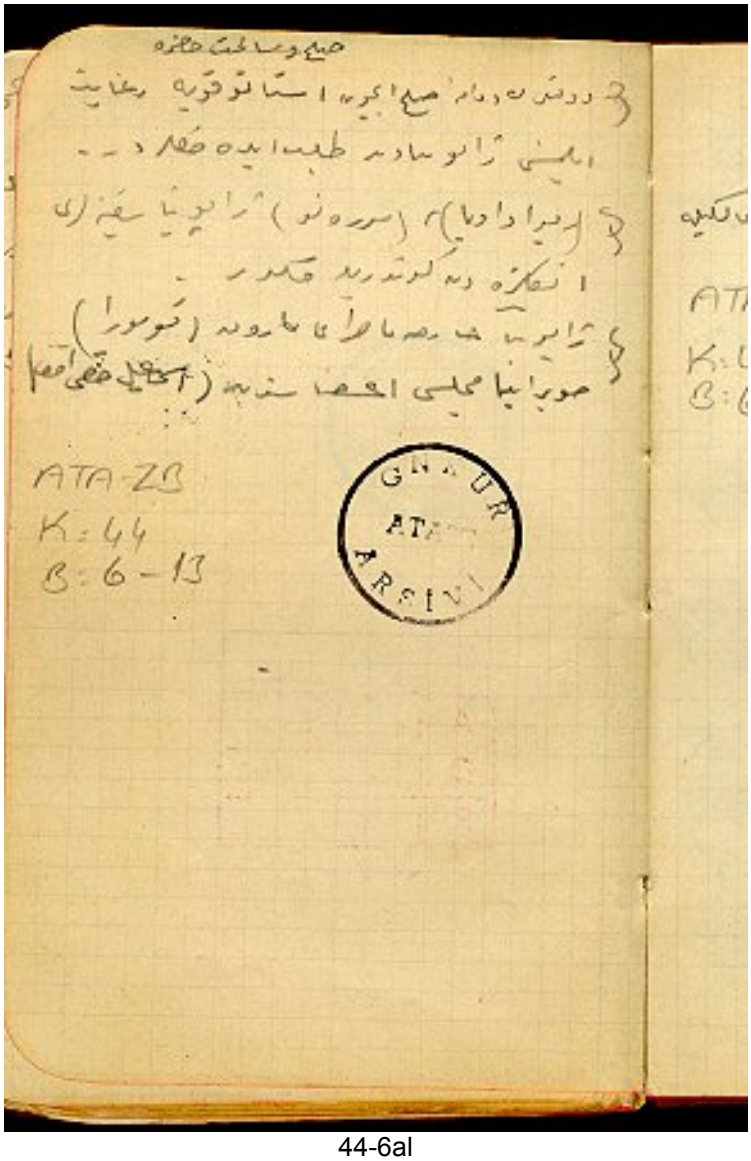
44-6aka

6 aka

5 Kânûn-ı sânî 1319 sabah (18 Ocak 1904)

Pazartesi

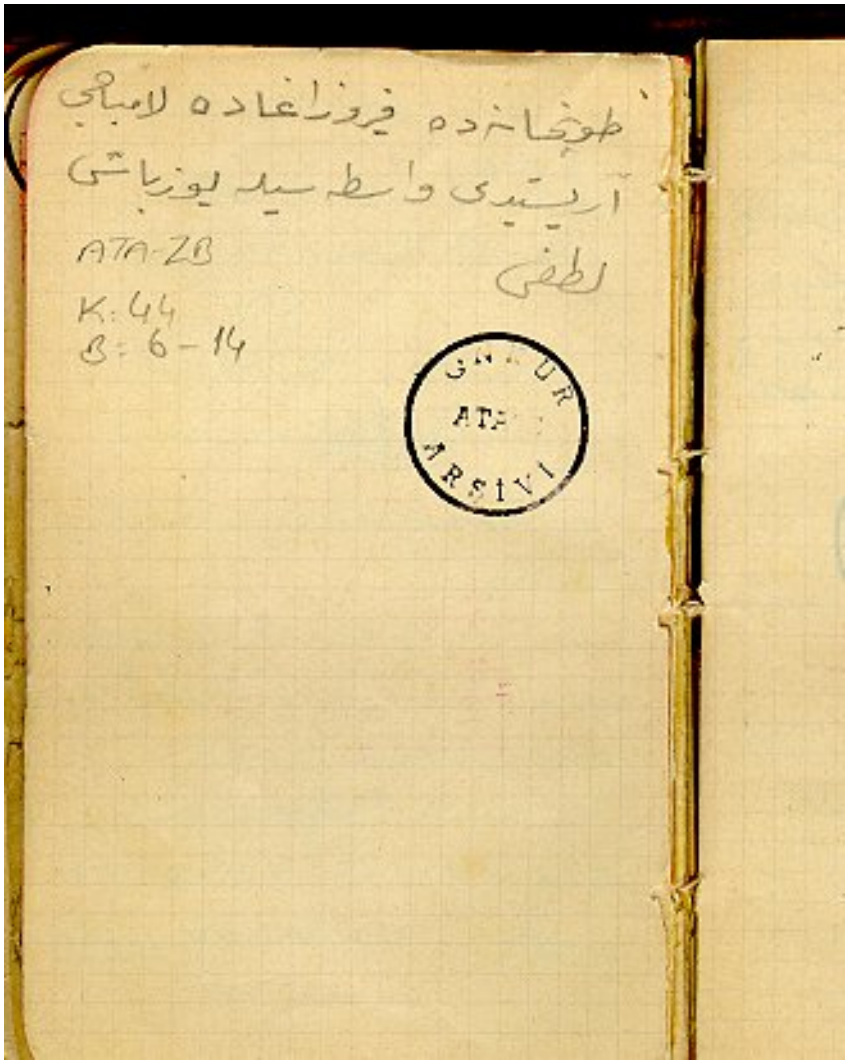
İngilizler-Boer Muharebesi, Transval, Oranj memâlikiyle Ümit Burnu

44-6al

6 al

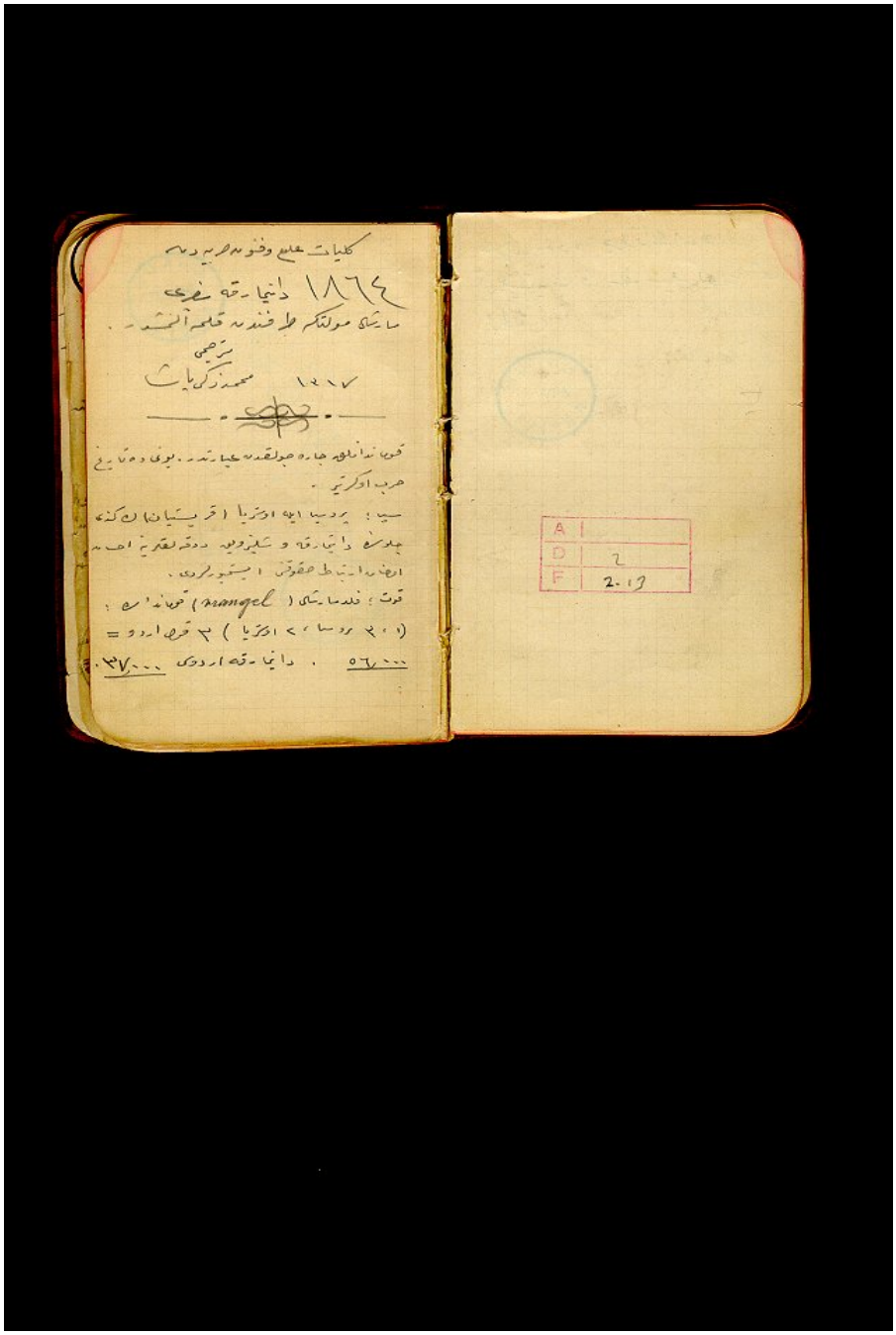
Sulh ve müsâlemet-i hazıra devletlerin idâme-i sulh için statükoya riâyet eylemesini Japonya'dan talep edeceklerdir. (Rivadatya), (Moreno) Japonya sefineleri İngiltere'den gönderilecektir. Japonya Hariciye Nazırı Baron (Komora). Sobranya Meclis-i a'zasından (İsmail Hakkı Efendi)

طوپخانه فیروزاغاده لامباجی
آریتیدی واسطه سید یوزباشی
ATA-ZB
K: 44
S: 6-14
لطفی
ATA
ARŞİVİ

44-6am

6 am

Tophâne'de Firuz Ağa'da Lâmbacı Aristidi vasıtasıyla Yüzbaşı Lütfü

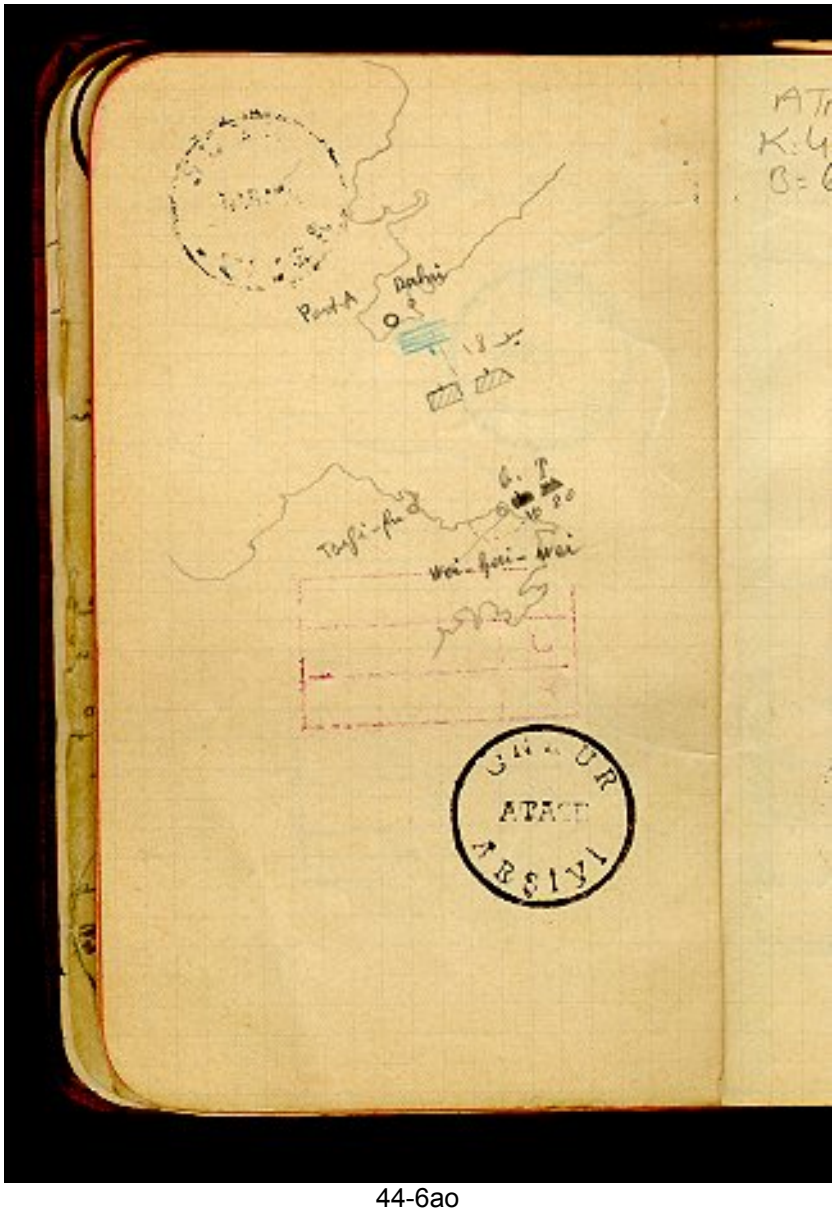

کلیات علم وفنون عربیه دن
۱۸۶۴ دانیا رقه نهری
ماشاء الله مولتکه طرفندن قلمه آلنمشدر .
ترجمه
محمد زکی پاشا ۱۲۷۷
قویه نه نافله جاده جلقدن عبارتدر . بوی ده تاریخ
حرب اوکرتیز .
سیه : پروسیا ایله اوستریا اتریشیان اوکنی
چلوسه دانیا رقه و شلیزویغ دوقه لقلرینه اعاده
ارتباط حقوقی ایستیورلری .
قوت : فلدماشال (manoel) قومانداسی :
(۱۰۲ پروسیا ، ۷ اوستریا) ۲ قول اردو =
۵۶۷۰۰۰ . دانیا رقه اردوسی ۳۷۰۰۰
A
D 2
F 2.19

44-6an

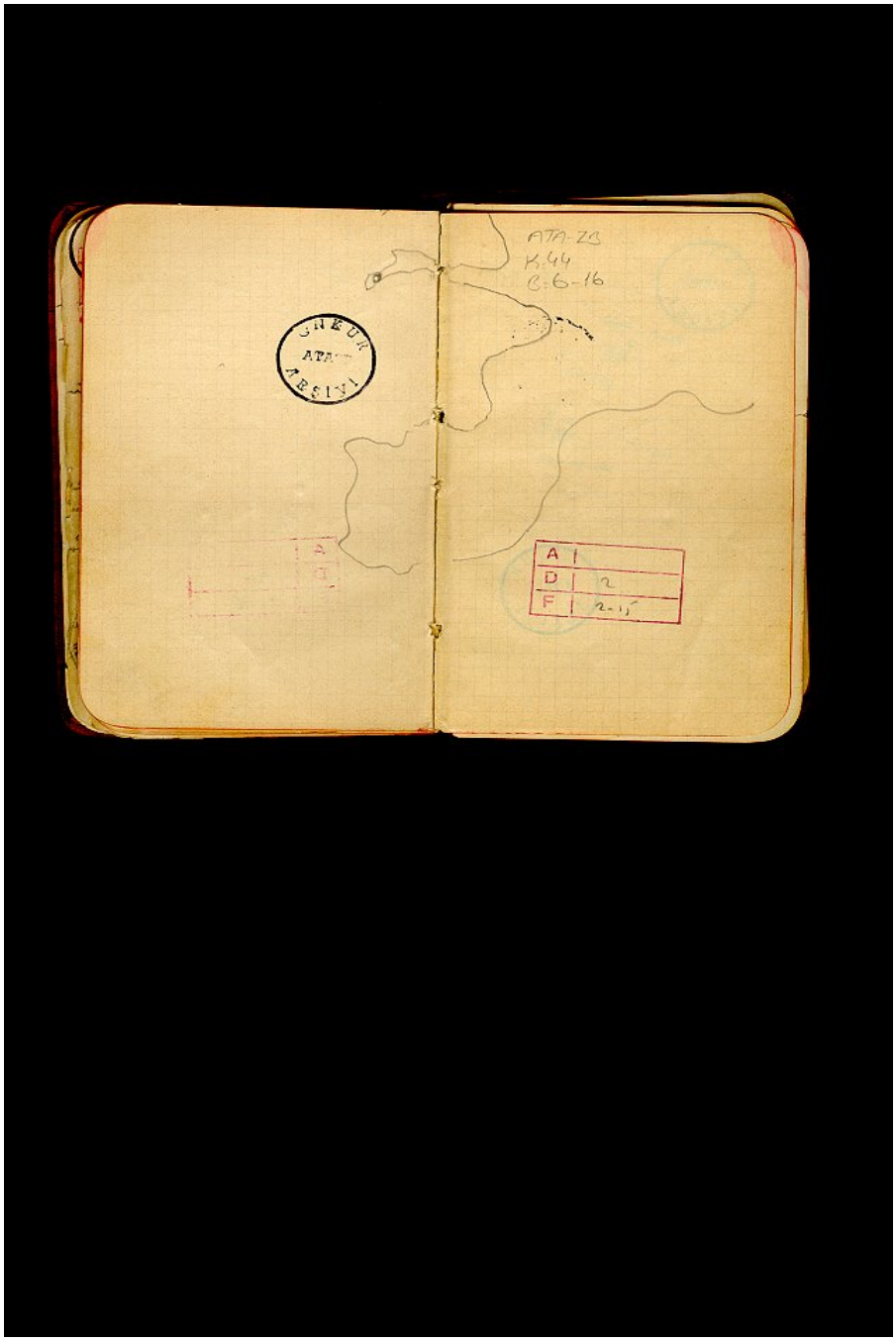
6 an

Külliyât-ı Ulûm ve Fünûn-u Harbiye'den 1864 Danimarka Seferi Mareşal Moltke tarafından kaleme alınmıştır. Mütercimi Mehmet Zeki Paşa 1317.

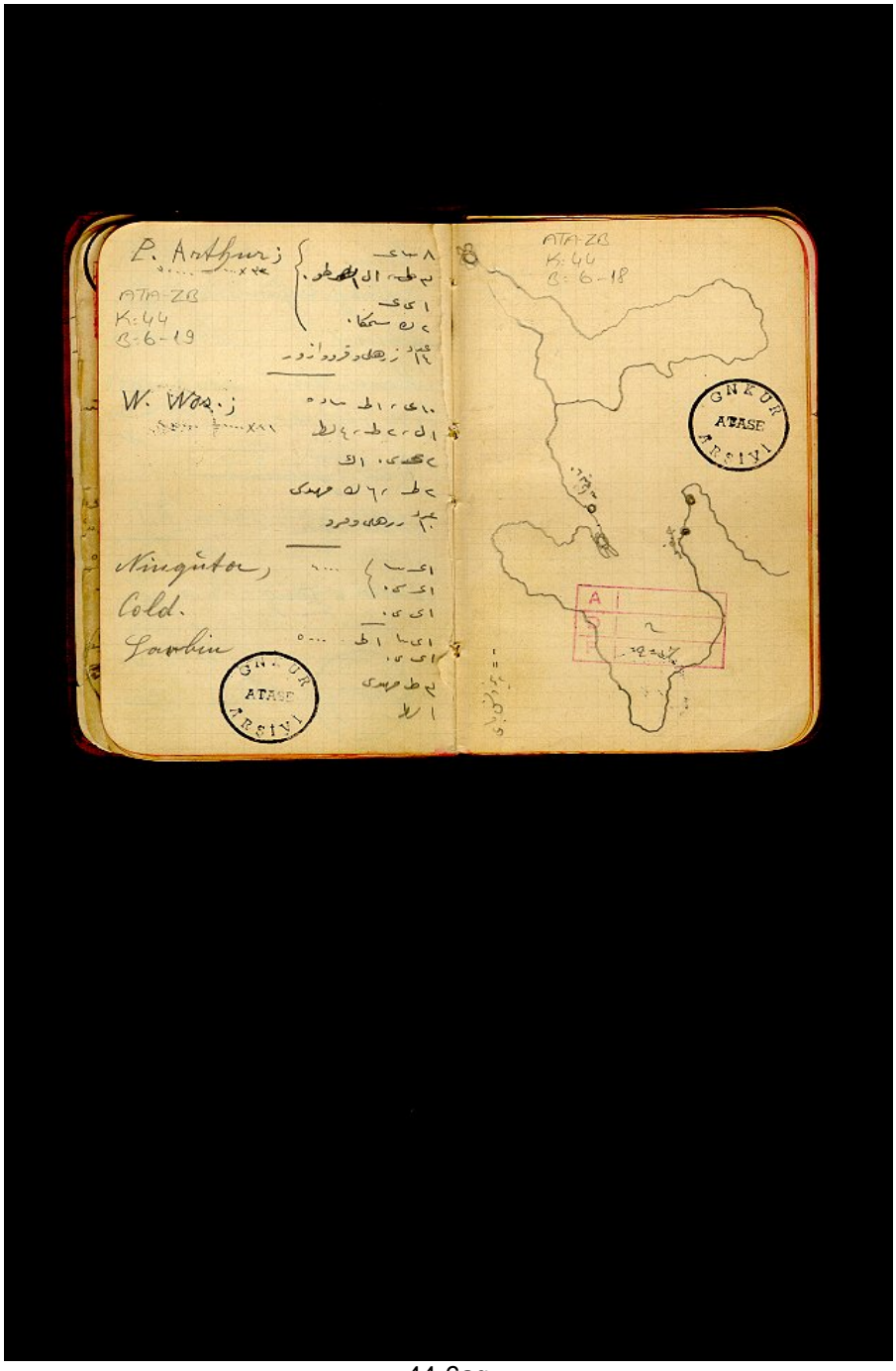
Kumandanlık çare-cûluktan ibarettir. Bunu da tarih-i harp öğretir. Sebep: Prusya ile Avusturya (Christiyan)'ın kendi cülusunda Danimarka ve Şilezvik dukalıklarına ihsân olunan irtibat hukukunu istemiyorlardı. Kuvvet: Feld Mareşal (Vrangel) kumandasında (1,3 Prusya, 2 Avusturya) 3 kolordu = 56.000, Danimarka ordusu 37.000

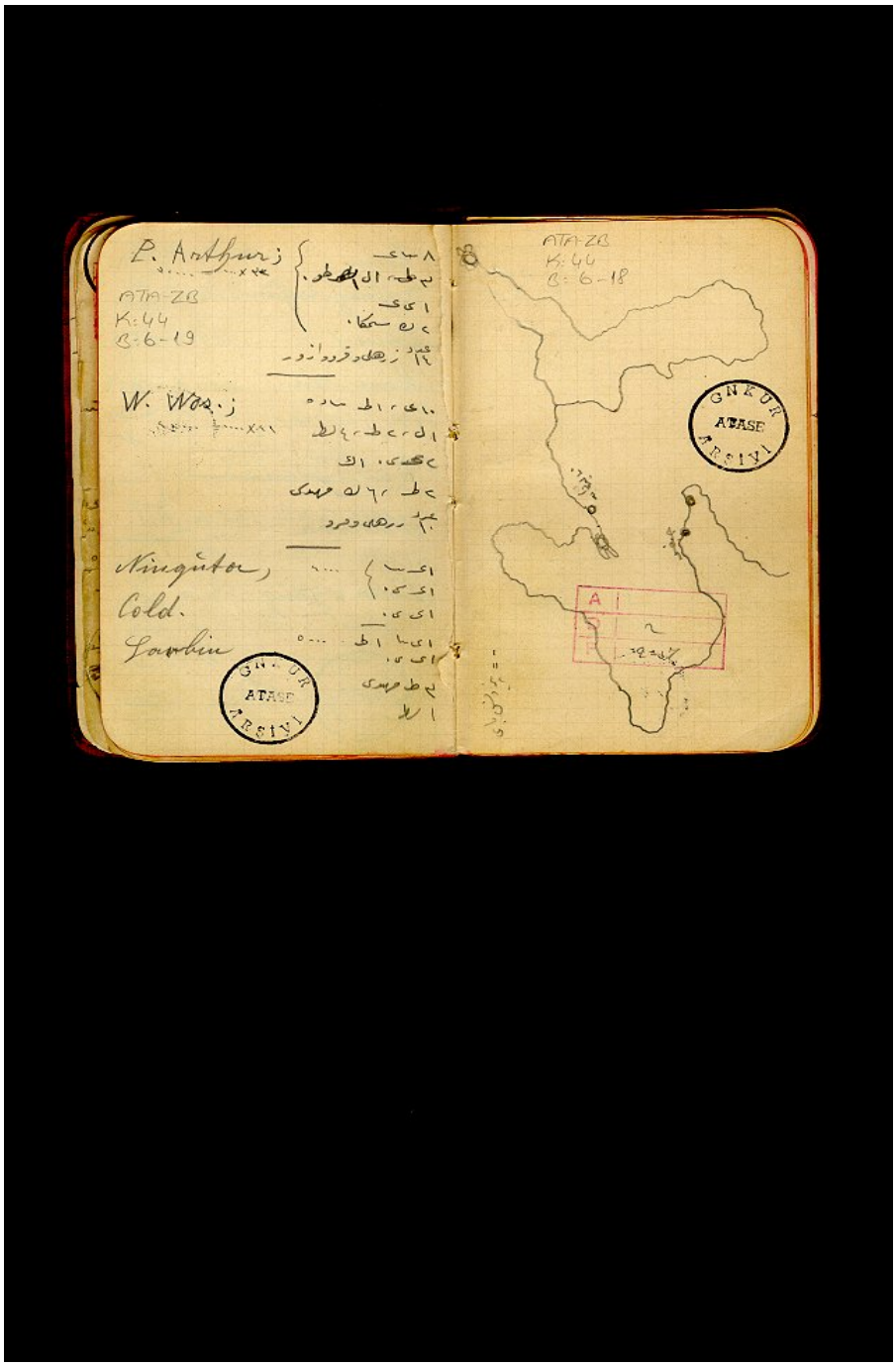
44-6ao

44-6ap

P. Arthur
ATA-ZB
K:44
C:6-19
W. Wax
Ninguta
Cold.
Lawlin
ATA-ZB
K:44
C:6-18
GNKUR
ATASE
ARSIVI

44-6aq

44-6ar

6 ar

8 alay

3 tabur 1 batarya P. Arthur; 23x1000 = 23.000

1 alay

2 istihkâm bölüğü

14 zırhlı kruvazatör

10 alay, 1 tabur piyade

1 bölük, 2 tabur, 4 batarya W. Wos; 41x1000 = 41.000

2 adeti ek

2 tabur 6 bölük mühendis

10 adet zırhlı kruvazatör

1 alay piyade

1 alay sv. 4000 Mingutor Gold

1 alay sv.

1 alay piyade 1 tabur

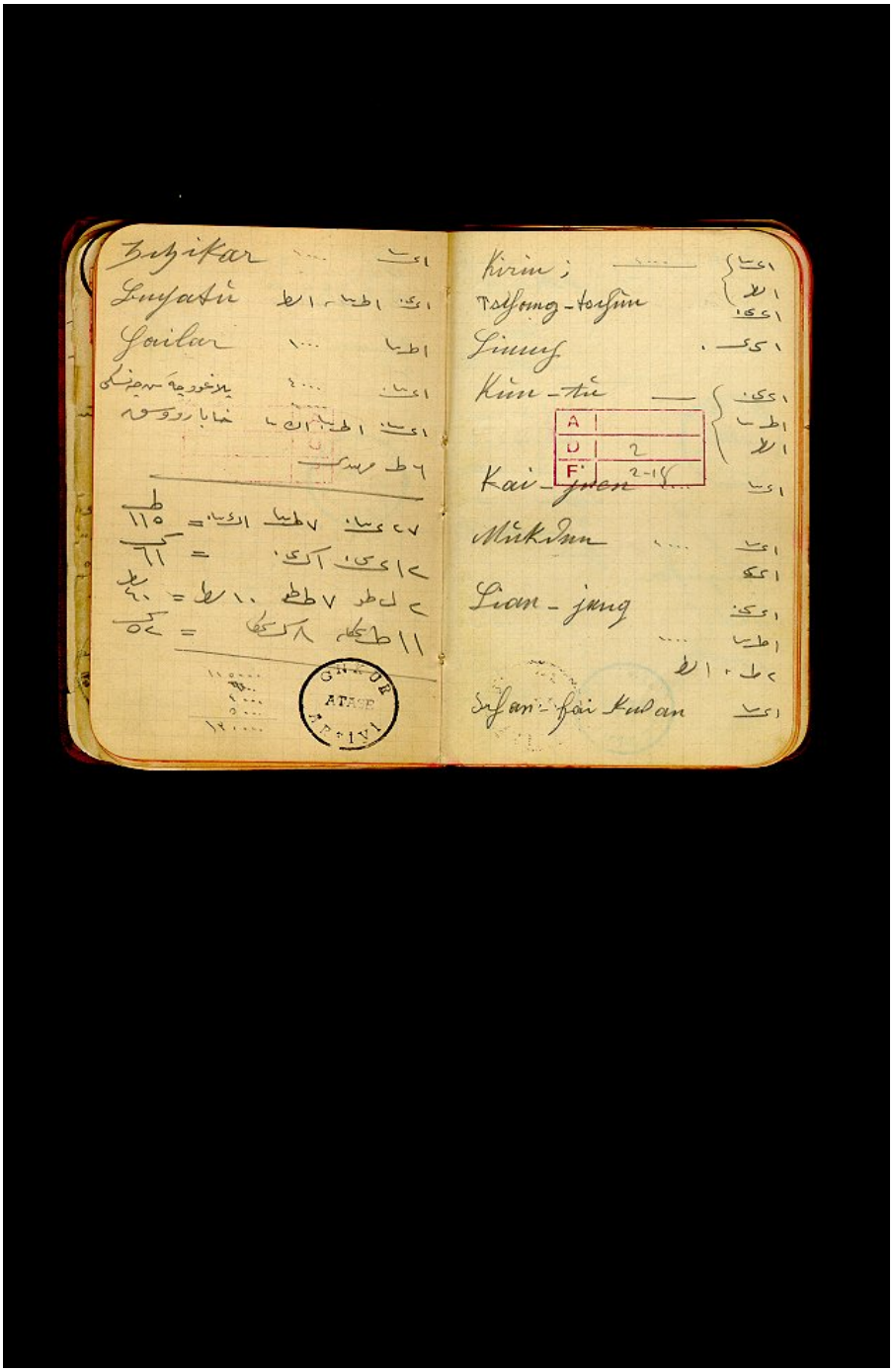
1 alay sv. 5000 Lombin

3 tabur

1 batarya

1 alay piyade

1 batarya 4000 Kirin Tsifomg-Torfun Limmy

Zubikar
Luyatu
Soilar
kirin ;
Tsdjong - tosjun
Linuj
Kun - tu
Kai - juen
Mukdun
Liao - jang
Srjan - jai Kulan
A
D
F
GRAND
ATACE

44-6ara

6 ara

1 alay sv.

1 tabur piyade Kun-tû

1 batarya

1 alay piyade Kai-Jnen

1 alay piyade 4000 Mukden

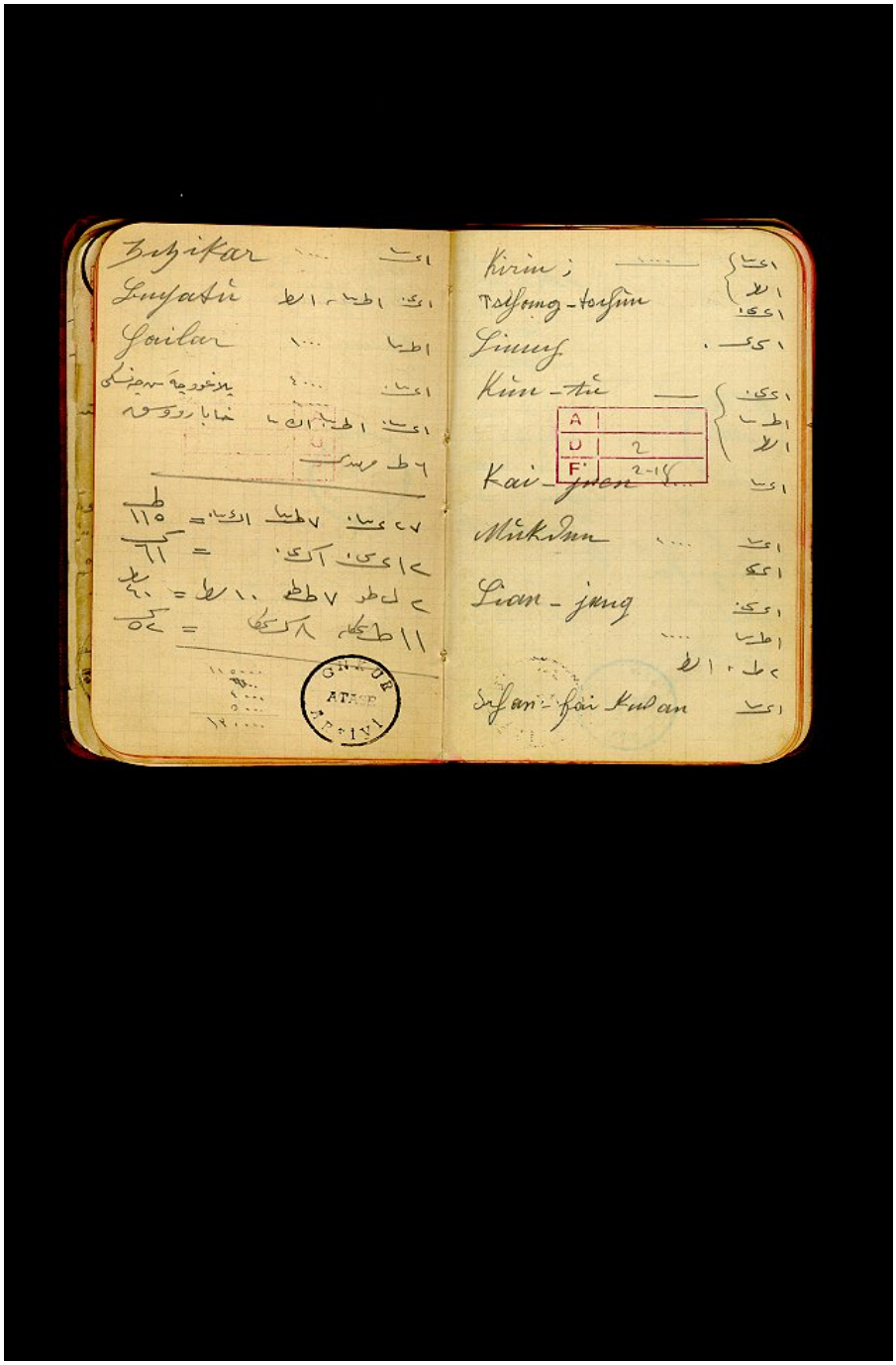
1 alay süvari

1 alay süvari Siyan-Yangı

1 tabur piyade 1000

2 tabur 1 batarya Sıfan-Fai-Kulan

1 alay piyade

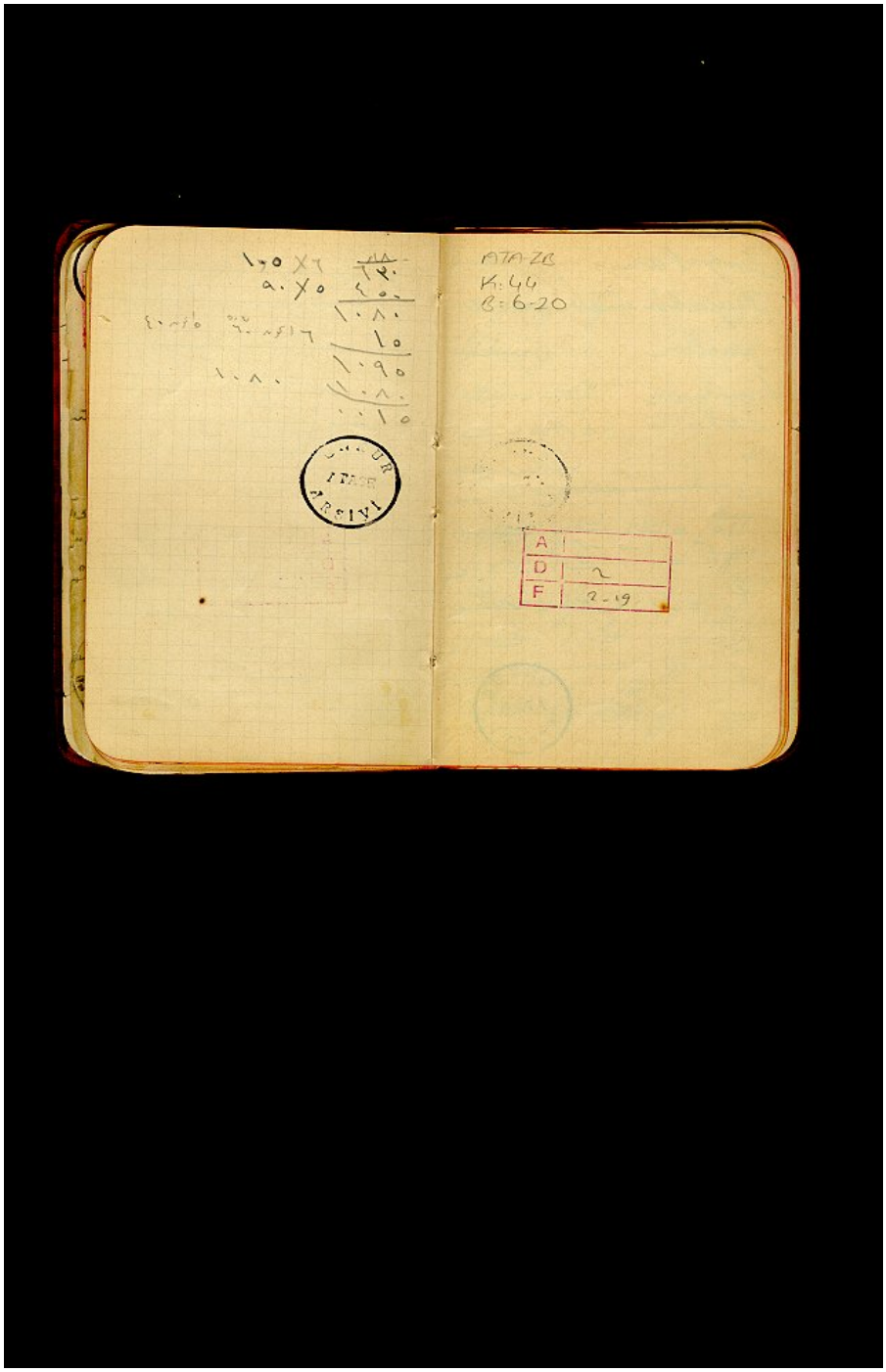
44-6as

6 as

1 alay piyade 6000 Zizikar	1 batarya sufatı
1 alay süvari, 1 tabur piyade	1000 Sailer
1 tabur piyade	4000 Pilagovçe Seçenski
1 alay piyade	4000

1 alay piyade, 1 tabur piyade Hayarusk
6 tabur Muhtedi
27 piyade alay, 7 piyade tabur, 1 bölük piyade = 115 tabur
12 süvari alay, 1 bölük süvari = 61 bölük
2 liva topçu, 7 tabur topçu = 40 batarya
11 tabur istihkâm, 8 bölük istihkâm = 52 bölük
115.000
6000
4000
5000

130.000

44-6at

6at

10,5x 6 : 630

90x5 450

1080

5 için 40, 6 için 60 pare

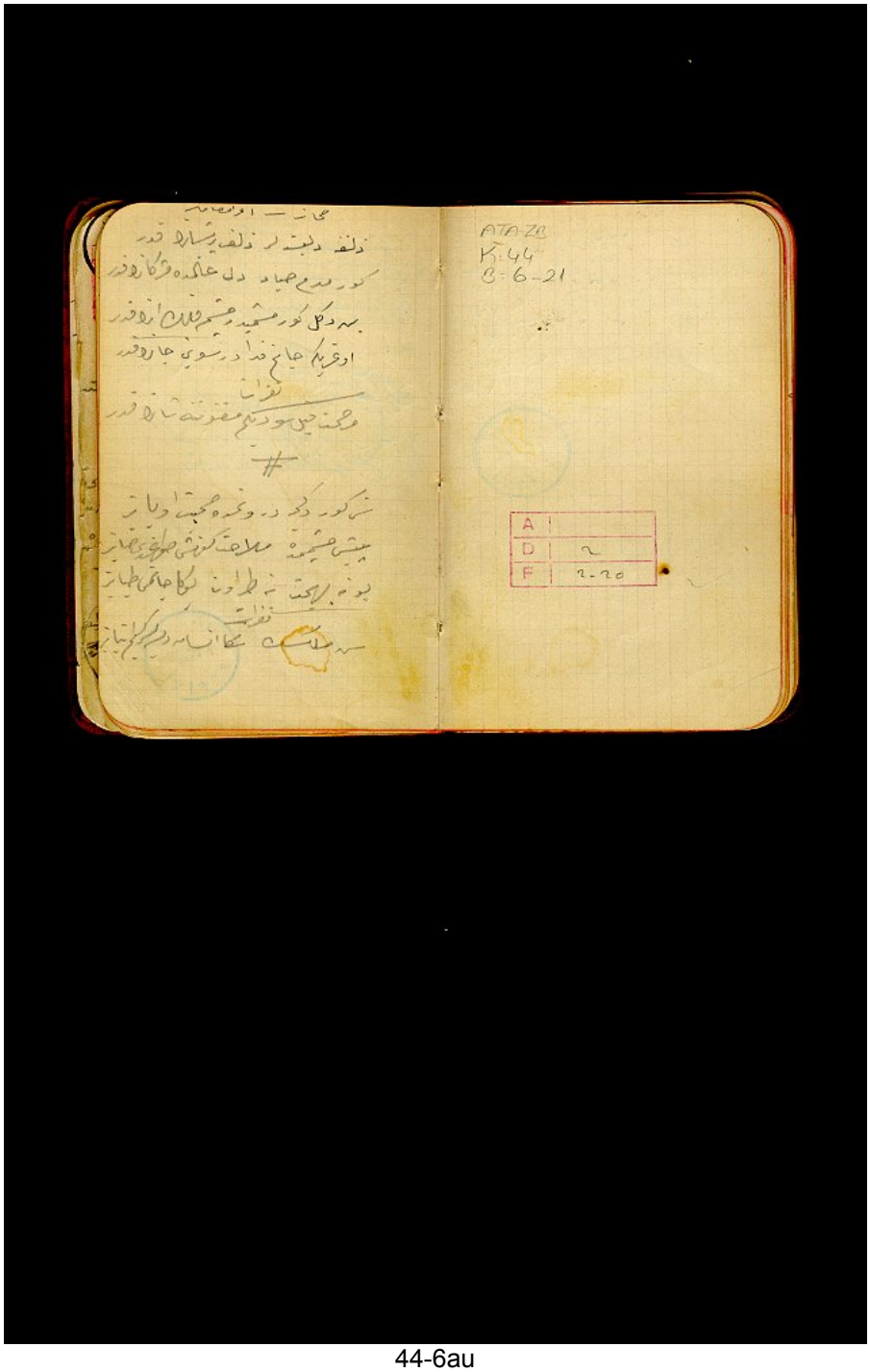
1080

15

1095

1080/1080

0015

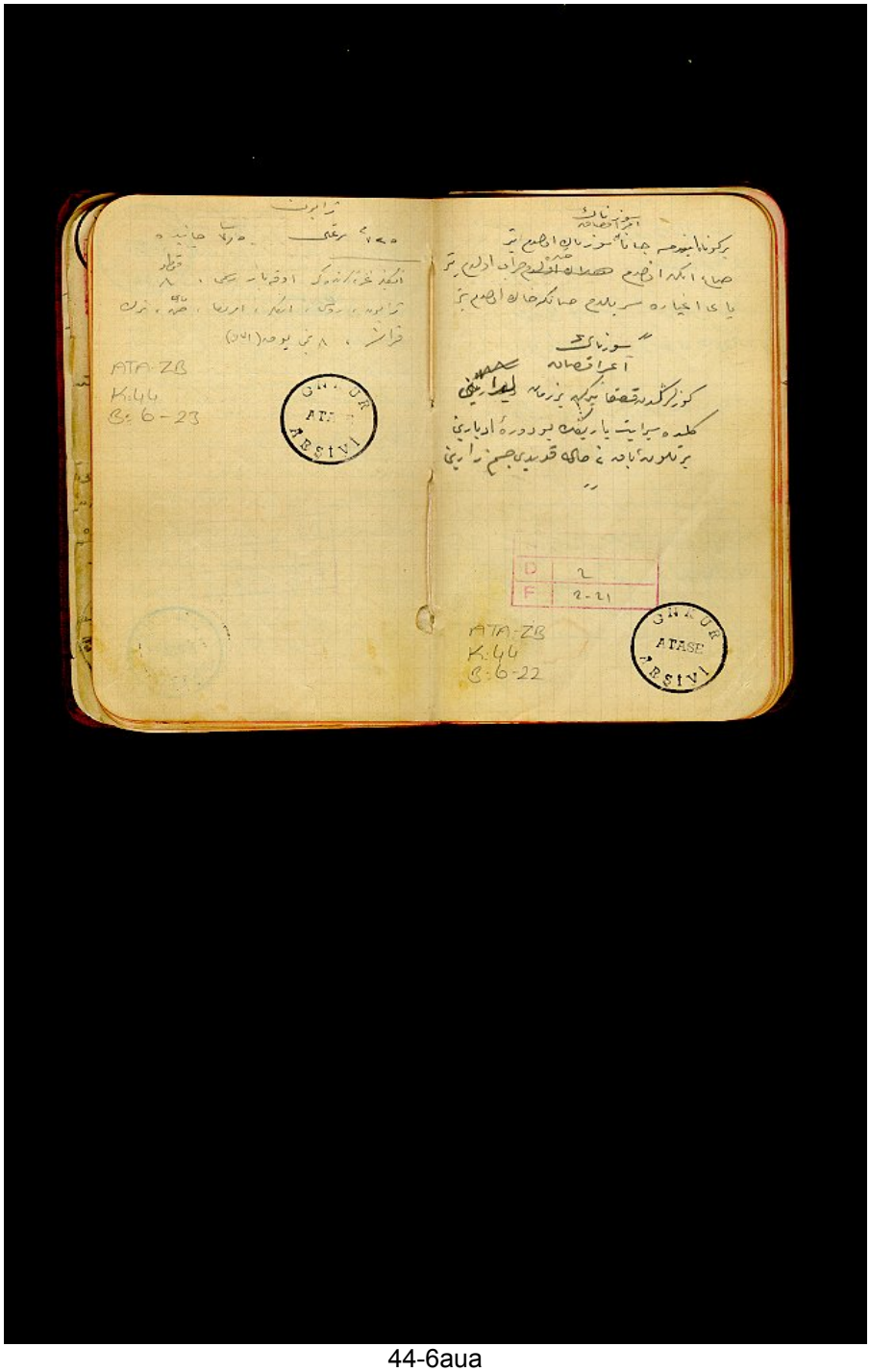

44-6au

6 au

Hicaz - ağır aksak

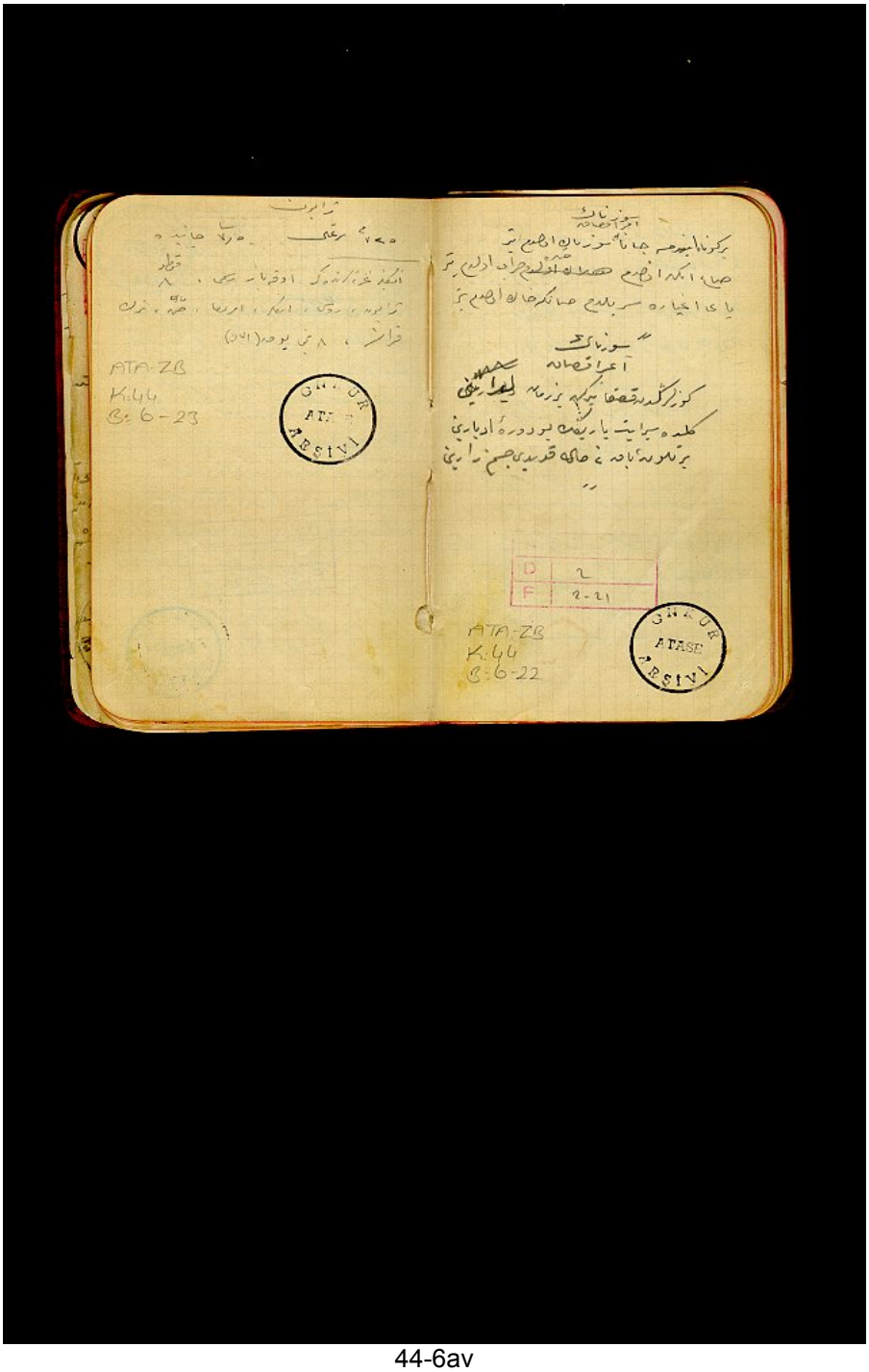
Zülfüne dil-besteler zülf-i perişanın kadar
Görmedim sayyâd-ı dil-i âlemde müjgânın kadar
Ben değil görmüş müdür çeşm-i felek ânın kadar
Uğruna cânım fedâdır sev beni cânın kadar
Nakarat
Merhamet kıl sevdiğim meftûnuna şânın kadar
Seni gördükçe derûnumda muhabbet uyanır
Pîş-i çeşmimde melâhat güneşi doğdu sanır
Bu ne behçet, bu ne zarâfet buna cân mı dayanır.
Nakarat
Sen meleksin sana insan deseler kim inanır

44-6aua

6 aua

Sûz-i nâk, ağır aksak
Bir günâ çeşm-i cânân sûz-î mâl oldum beter
Sabah iken oldum sonra harap oldum beter
Pây-ı ağyâra serildim sanki hâk oldum beter
sûz-i nâk, ağır aksak
Gözlerinden kıskanırken bir zaman dildârını
Gel de seyret yârinin bu devre-i idbârını
Bir televvün bak ne hâle koydu cism-i zârımı

44-6av

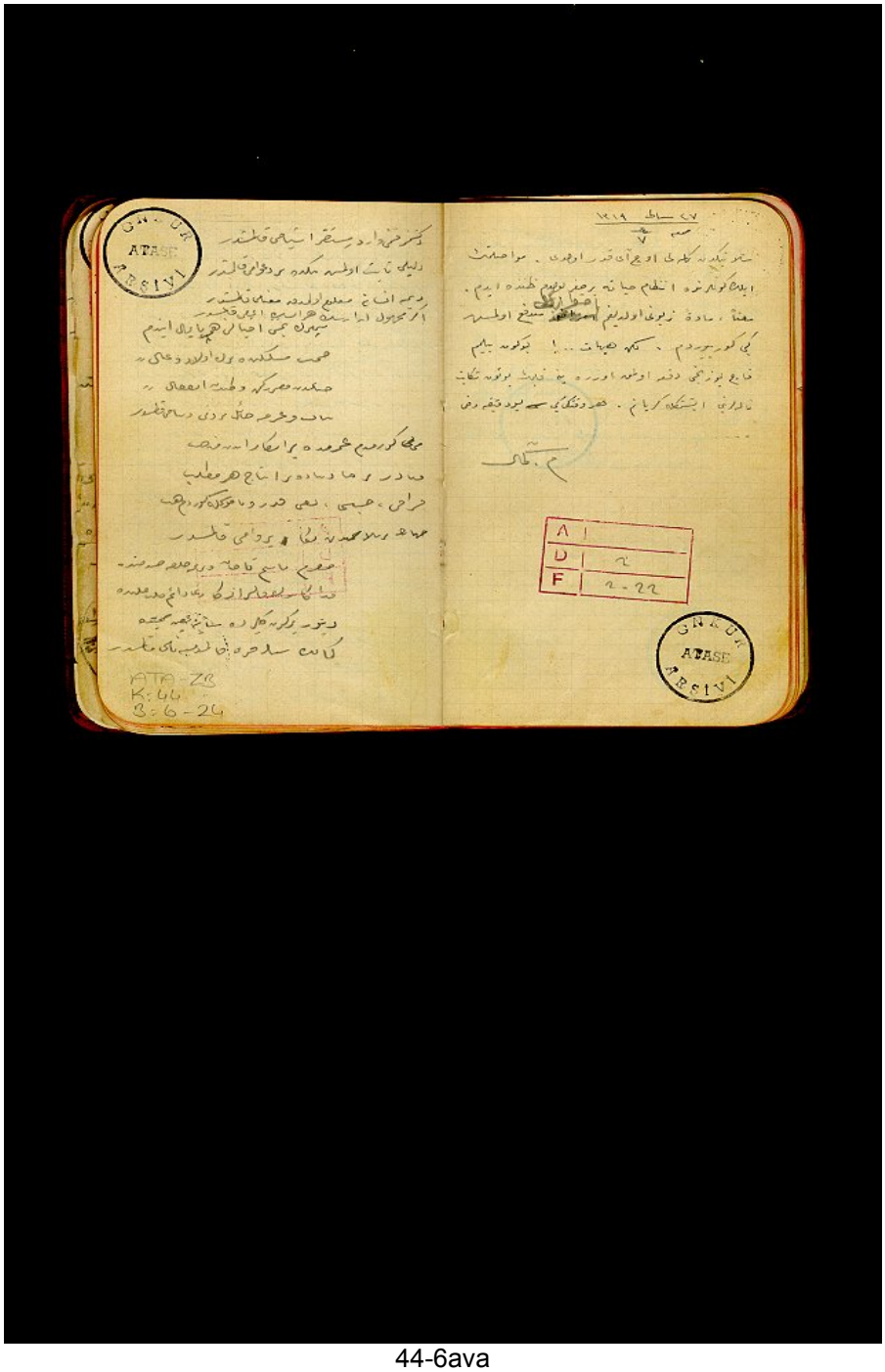
6 av

Japon

M. 725 m. sür'âtli 7,5 santim çapında

İngiliz gazetelerindeki hokkabaz resmi 8 kutu

Japon, Rus, İngiliz, Amerikan, Sarı Çin, Türk, Fransız 8 nci yok (Alman)

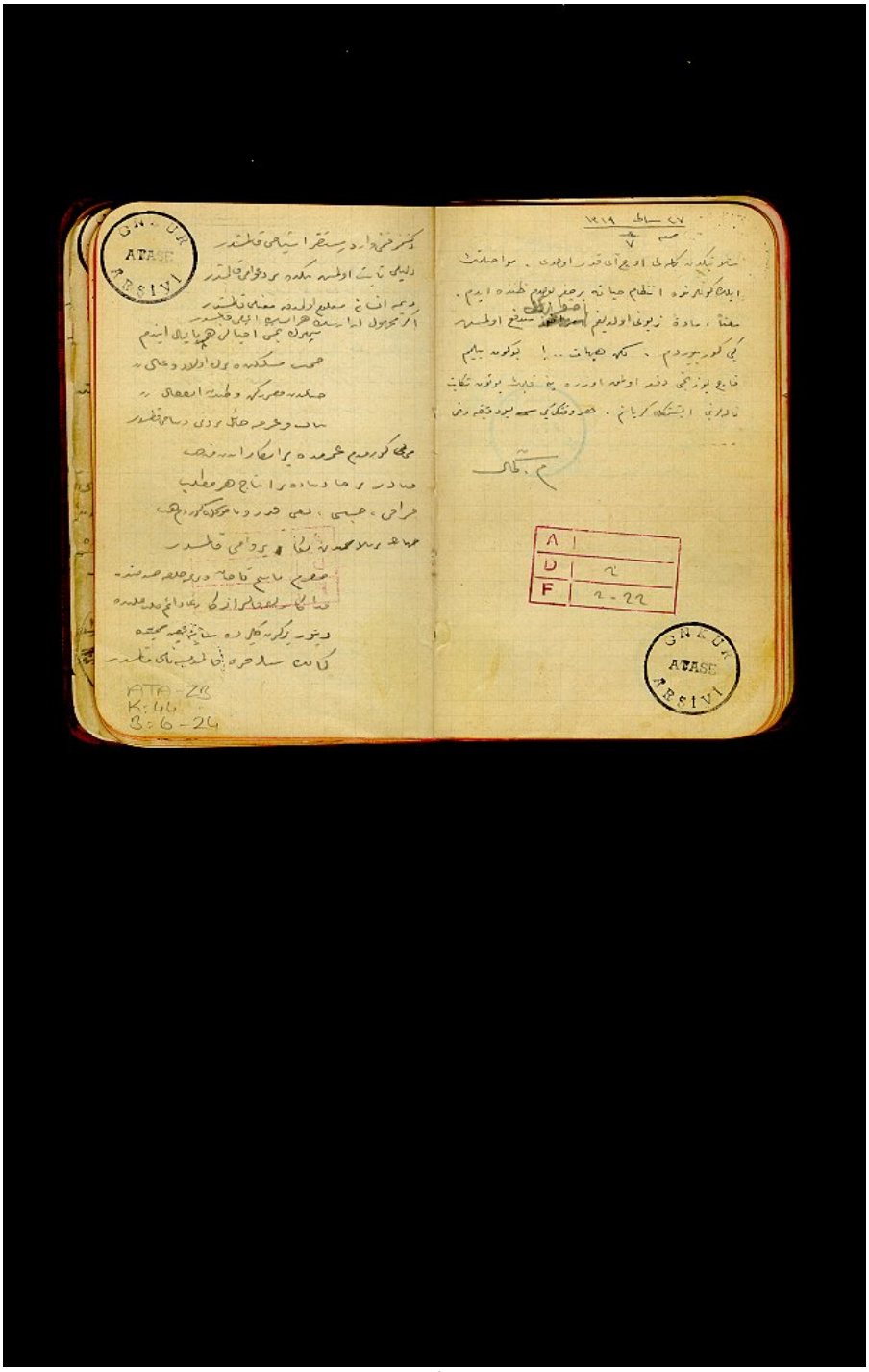
44-6ava

6 ava

27 Şubat 1319 (11 Mart 1904) Cuma Saat 7

Selânik'ten geleli üç ay kadar oldu. Muvasalatımın ilk günlerinde intizâm-ı hayata bir çığır buldum zannındaydım. Manen, maddeten zebûnu olduğum ızdırabımın mündefi' olmuş gibi görüyordum. Lâkin heyhat!... Bugün bilmem kaç yüzüncü defa olmak üzere yine kalbimin bütün şikâyet nâlelerini işitmekle giryânım. Her vakitki gibi bu dakika dahi...

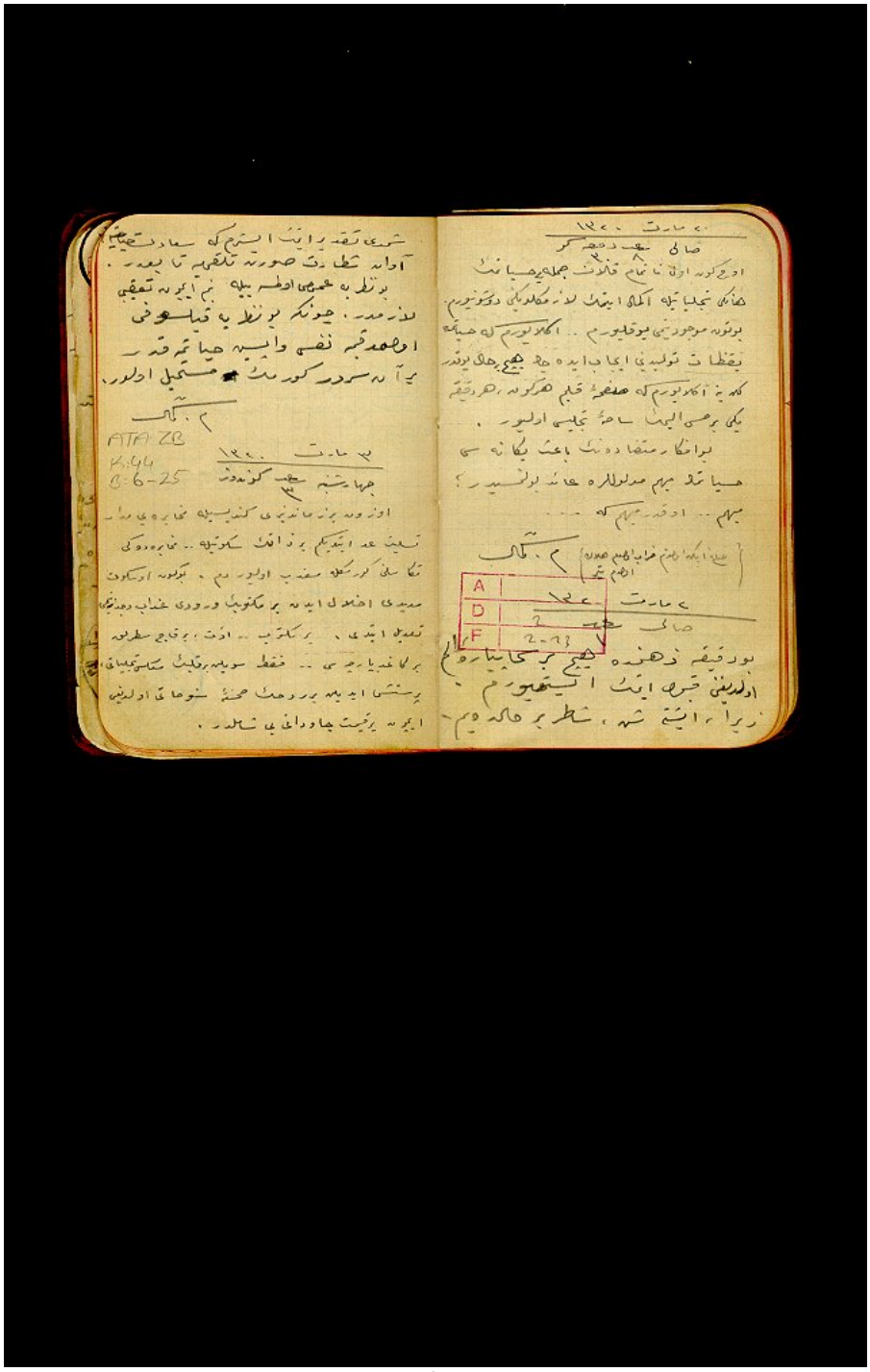
Mustafa Kemal

44-6ax

6 ax

Değişmez fen mi vardır müstekar eşyâ mı kalmıştır
Delil-i sâbit olmuş bende bir da'va mı kalmıştır
Deme insana ma'lûm olmadık mânâ kalmıştır.
Eğer mechûl ararsan her işin encâmı kalmıştır.
Sipihrin bahtını ikbâlini hep pây-i mâl ettim.
Hamiyet mesleğinde terk-i evlâdü ve iyâl ettim.
Cânımdan muazzezken vatandan infisâl ettim.
Sebât-ı arıza hâil bir denî dünya mı kalmıştır.
Meyi görmedim ömrümde bir inkâr eden mezhep
Fenâdır bir fenâ dünyada bir intâc-ı her matlûp
Firâk-ı cismi ya'ni kadr ve namusumla gördüm hep
Cihânın bir silâhından bana bir pervâ mı kalmıştır.
Musırrım sabitim ta cân verince halka hizmette.
Fedakârın kalır eskâr-ı daim kalb-i millette
Denir bir gün gelir de sâye-i feyz-i hamiyette
Kemal in seng-i kabri kalmadıysa nâmı kalmıştır.

44-6axa

6 axa

2 Mart 1320 (15 Mart 1904)

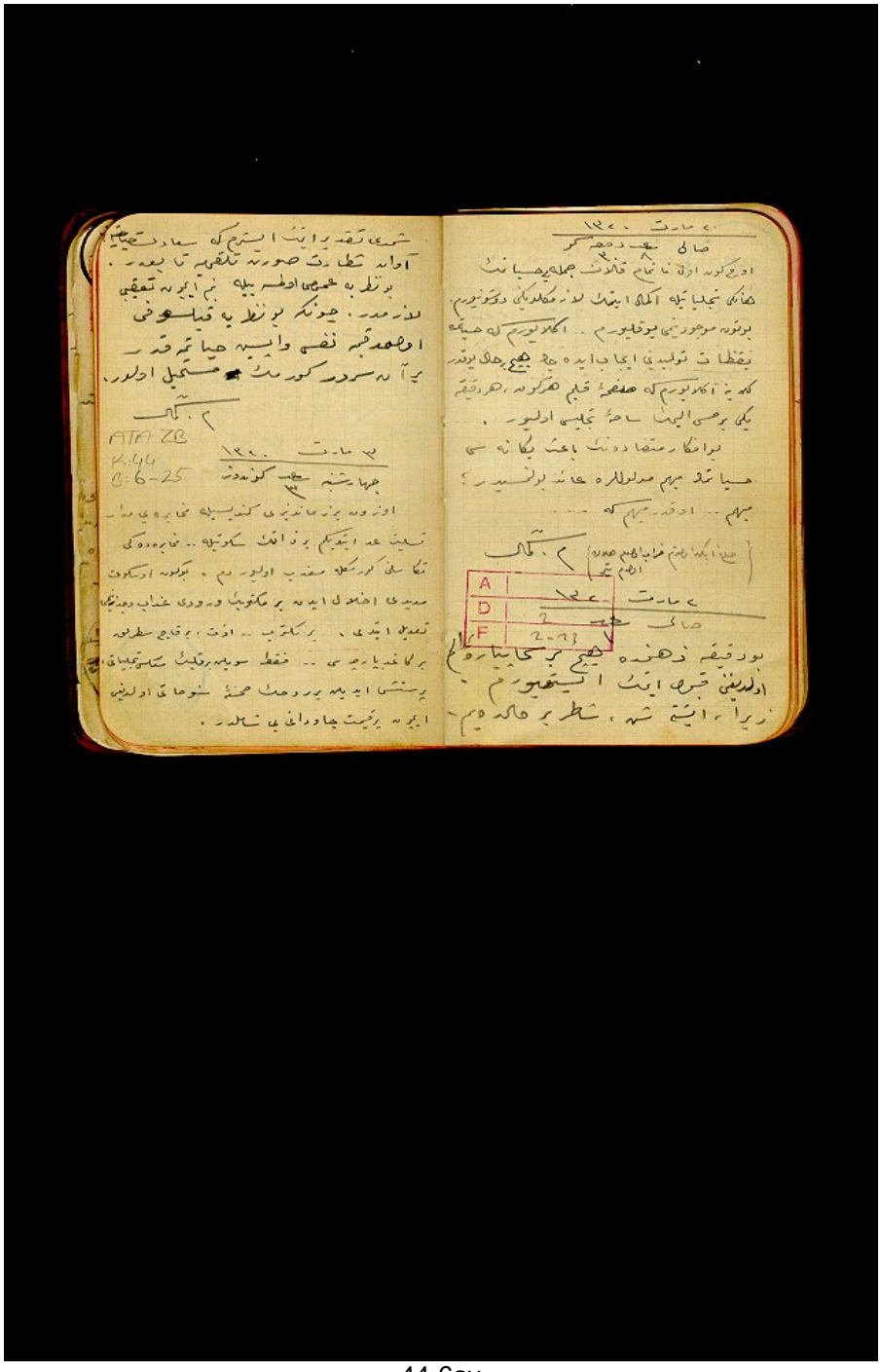
Salı, Saat 8, Dakika 30, Günü

Üç gün evvel nâ-tamam kalan cemile-i hissiyatımın hangi tecelliyatıyla ikmâl etmek lâzım geldiğini düşünüyorum. Bütün mevcudiyetimi yokluyorum. Anlıyorum ki hayatımda teyakkuzât tevlîdini icap edecek hiçbir hâl yoktur. Lâkin yine anlıyorum ki safha-i kalbim her gün her dakika yeni bir hiss-i elîmin saha-i tecellisi oluyor. Bu efkâr-ı mütezaddenin bâis-i yegânesi hissiyatımın müphem medlûllere ait bulunmasıdır. Müphem... o kadar müphem ki ... (sağ iken oldum harap oldum, helâk oldum beter)

Mustafa Kemal

2 Mart 1320 (15 Mart 1904)

Bu dakika zihnimde hiçbir sehâb-ı yâr u elem olduğunu kabul etmek istemiyorum. Zirâ, işte şen, şâtır bir hâldeyim.

44-6ay

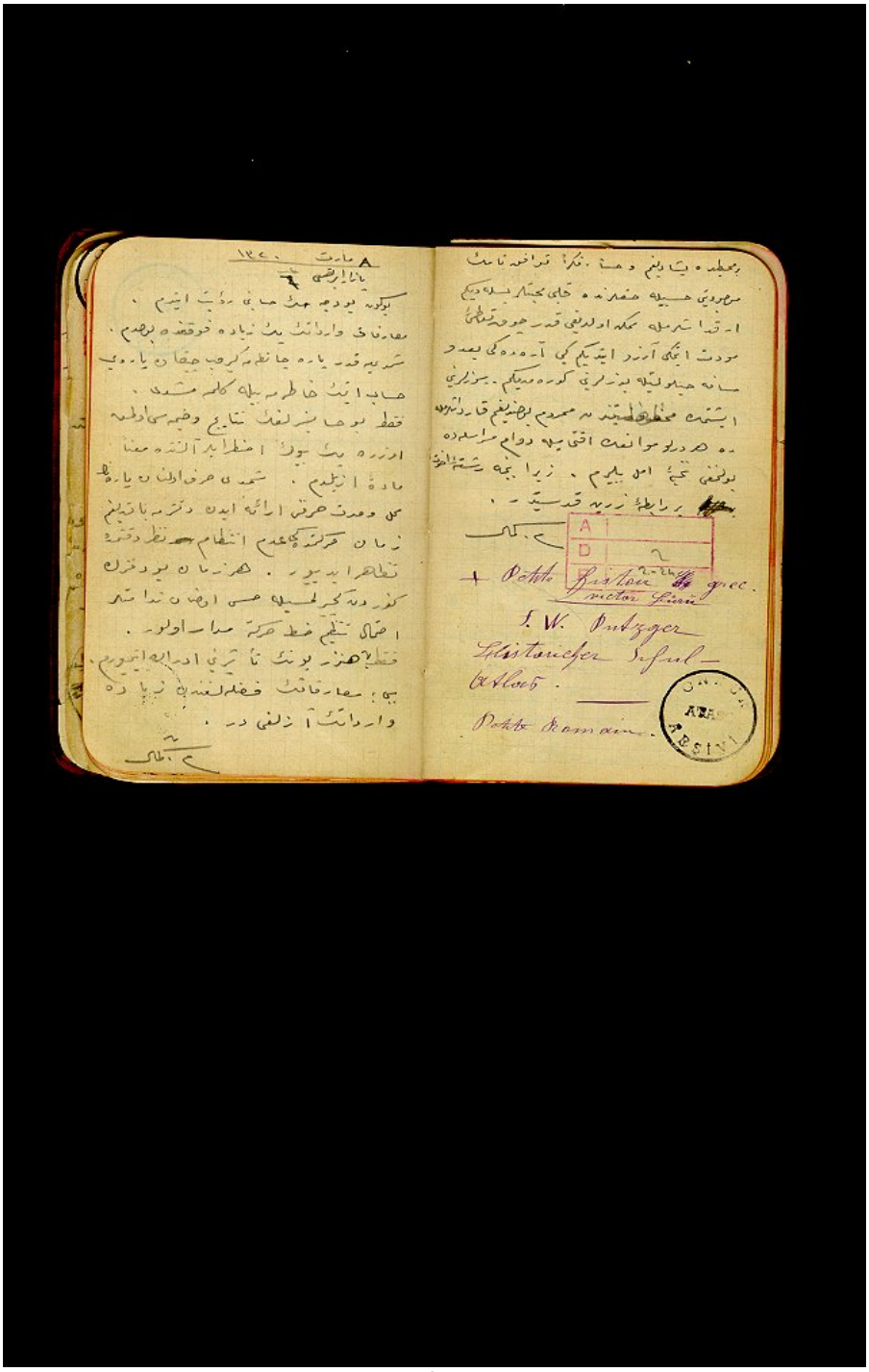
6 ay

Şimdi takdir etmek isterim ki saadet-i hayatiye âvân-ı şetâret suret-i telâkkiye tâbidir. Bu nazar-ı umumî olmasa bile benim için takibi lâzımdır. Çünkü bu nazariye feylozofî olmadıkça nefesi vâpesin-i hayatıma kadar bir an sürûr görmek müstahîl olur.

Mustafa Kemal

3 Mart 1320 (16 Mart 1904) Çarşamba, Saat 3, Gündüz

Uzun bir zamandan beri kendisiyle muhabere-i medâr-ı teslimiyet addettiğim bir zâtın sükûtuyla... muhaberedeki tekasülünü görmekle muazzep oluyordum. Bugün o sükûn-ı medîdi ihlâl eden bir mektubun vürûdu, zâb-ı vicdaniyemi ta'dil etti. Bir mektup... evet, birkaç satırlık, birkaç satırlık kâğıt parçası... Fakat sevilen bir kalbin, ma'kes-i tecelliyatı perestiş edilen bir ruhun sahne-i sünûhâtı olduğu için bir kıymet-i câvidâneyi şâmildir.

44-6aya

6 aya

Bir muhitte yaşadığım ve hissen fikren tevâfuk-ı tammın mevcudiyeti hasebiyle haklarında kalbî muhabbetler beslediğim arkadaşlarımla mümkün olduğu kadar çok teâti-yi meveddet etmeyi arzu ettiğim gibi aradaki buud-ı mesafe haylûletiyle yüzlerini göremediğim, sözlerini işitmek mahsuniyetinden mahrum bulunduğum kardeşlerimle de her türlü mevani'in iktihamiyle devâm-ı mürâselede bulunmayı netice-i emel bilirim. Zira bence rişte-i uhuvvet bir rabıta-yı zerrîn-i kutsiyetdir.

Mustafa Kemal

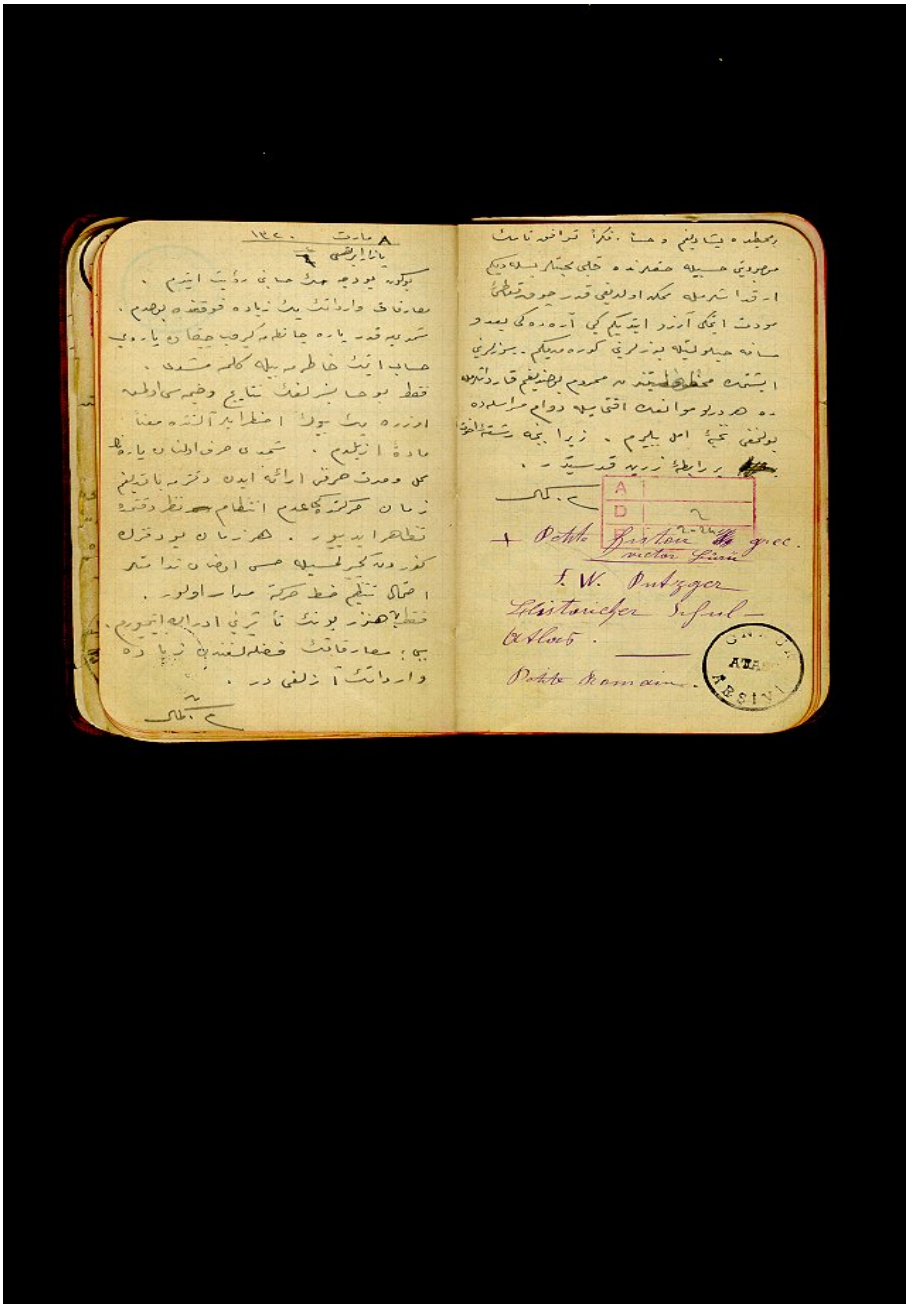
Petite Histoir Grec (Küçük bir Yunan tarih kitabı)

Viktor Zürü

F. W. Putzger

Historicher Siful-Atlas

Petite Roumaine (Küçük Romanyalı)

44-6az

6 az

8 Mart 1320 (21 Mart 1904)

Pazartesi, Saat 6

Bugün bütçemin hesabını rü'yet ettim. Masarifâtı varidâtın pek ziyade fevkinde buldum. Şimdiye kadar para çantama girip çıkan parayı hesap etmek hatırıma bile gelmemişti. Fakat bu hesapsızlığın netayic-i vahîmesi olmak üzere pek büyük ızdıraplar altında mânen ve maddeten ezildim. Şimdi sarf olunan paranın mahal ve müddeti sarfını irâe eden defterime baktığım zaman hareketimdeki adem-i intizam nazar-ı dikkatimde tezahür ediyor. Her zaman bu defterimin gözden geçirilmesiyle his olunan nedâmetler ihtimâl tanzim-i hatt-ı harekete medâr olur. Fakat ben henüz bunun tesirini idrak etmiyorum. Sebeb-i masarifâtın fazlalığından ziyâde varidâtın azlığıdır.

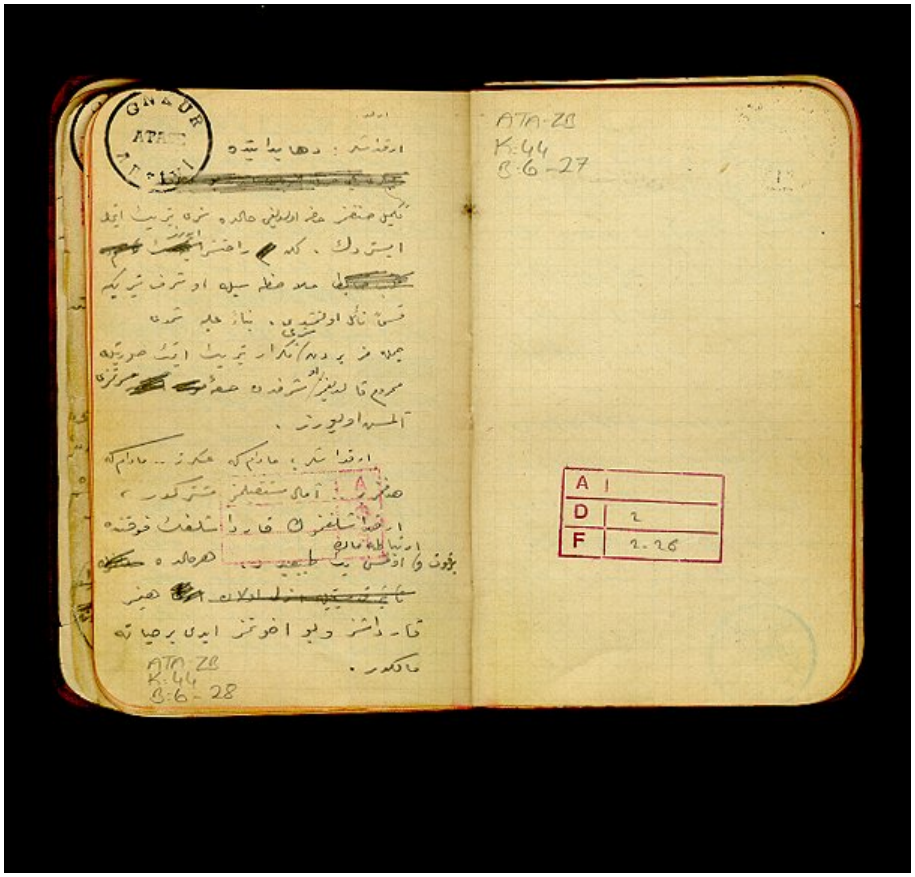
Mustafa Kemal

ATA ZB
K: 46
B: 6-26
GNKUR ATASE ARSIVI
A
D
F

44-6ba

6 ba

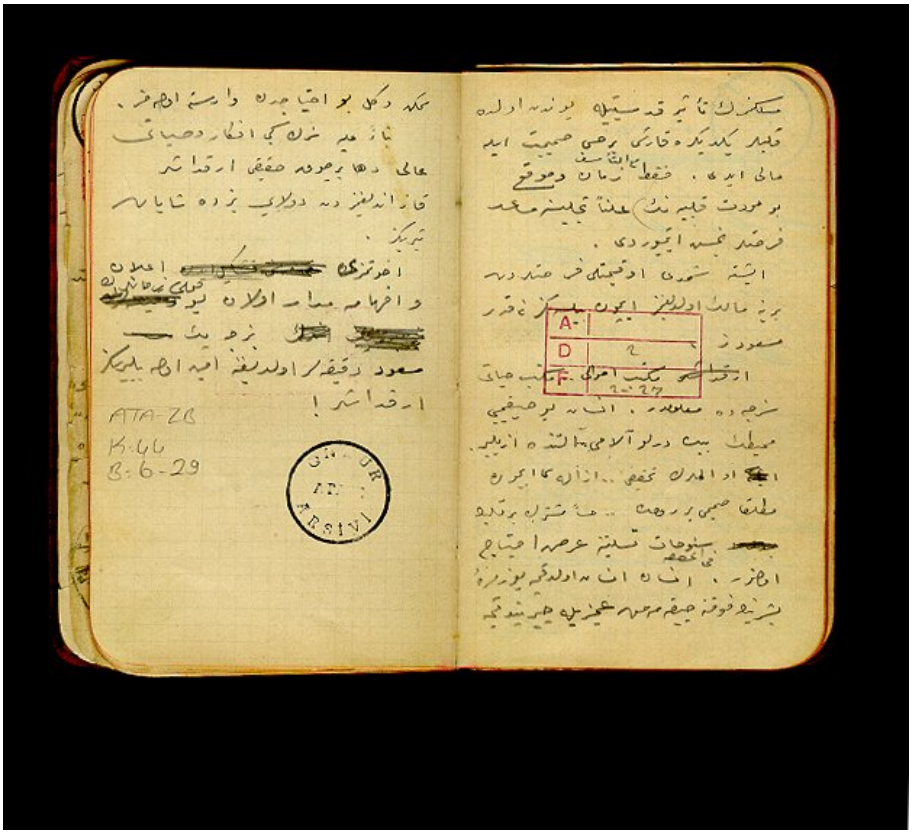
Napolyon yıldırımlardan müteşekkil bir meşimeden saha-i âleme düşmüş bir harp dâhîsidir. Hayatı top - tüfek sâdâlarıyla aks-i endâz bir semâ... kanlı derelere sahne-i cereyan olmuş bir zemin. İkbâl bulutlarına bir düşman ufuklar arasından geçti. Lâkin heyhât dünyada en az devam eden saadettir. Bu parlak cihânın parlak güneşi olan o koca kumandanın Bahr-ı muhitin emvâc-ı siyahının müdhiş darbeleri altında inleyen bir kara parçasında itmâm-ı enfâsı ettiğini görmek ne matemî bir hâldir.

44-6bb

6 bb

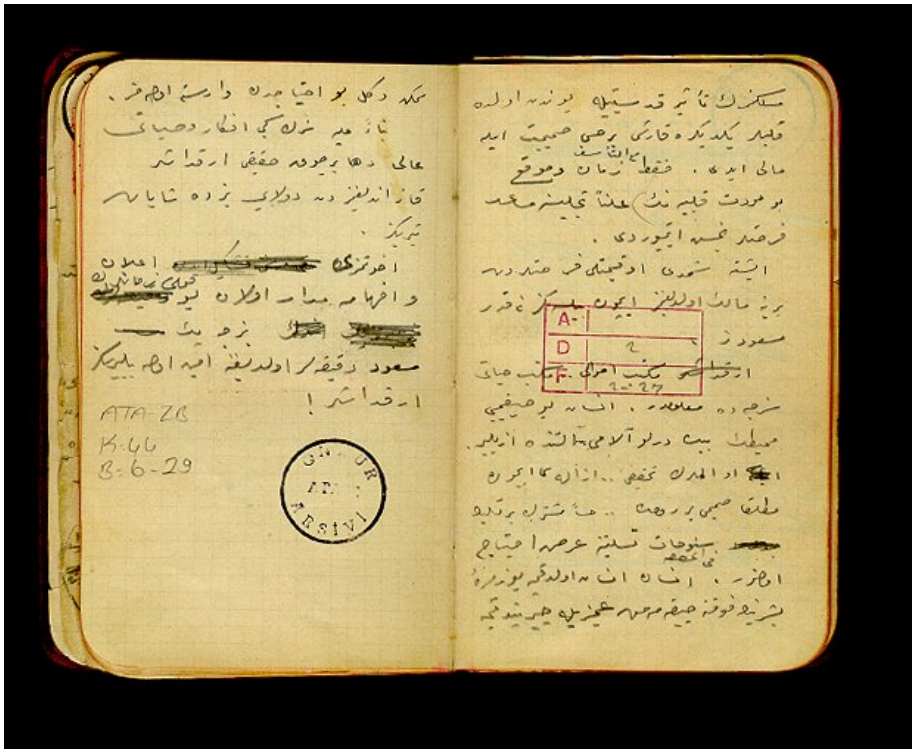
Arkadaşlar! Daha bidayette tekmil sınıfımız hazır olduğu hâlde sizi tebrik etmek isterdik, lâkin rahatsız ederiz mülâhazasıyla o şeref-i tebrike kısmen nâil olunmuştur. Binanaleyh şimdi cümlemiz birden sizi tekrar tebrik etmek suretiyle mahrum kaldığımız o şereften mânen meserretinizi almış oluruz. Arkadaşlar; mademki askeriz ... mademki hedefimiz, âmâl-i müstakbelemiz müşterektir, arkadaşlığımızın kardeşliğimizin fevkinde bir kuvvet ve irtibata mal olması pek tabiîdir. Her hâlde hepimiz kardeşiz ve bu uhuvvetimiz ebedi bir hayata mâliktir.

44-6bba

6 bba

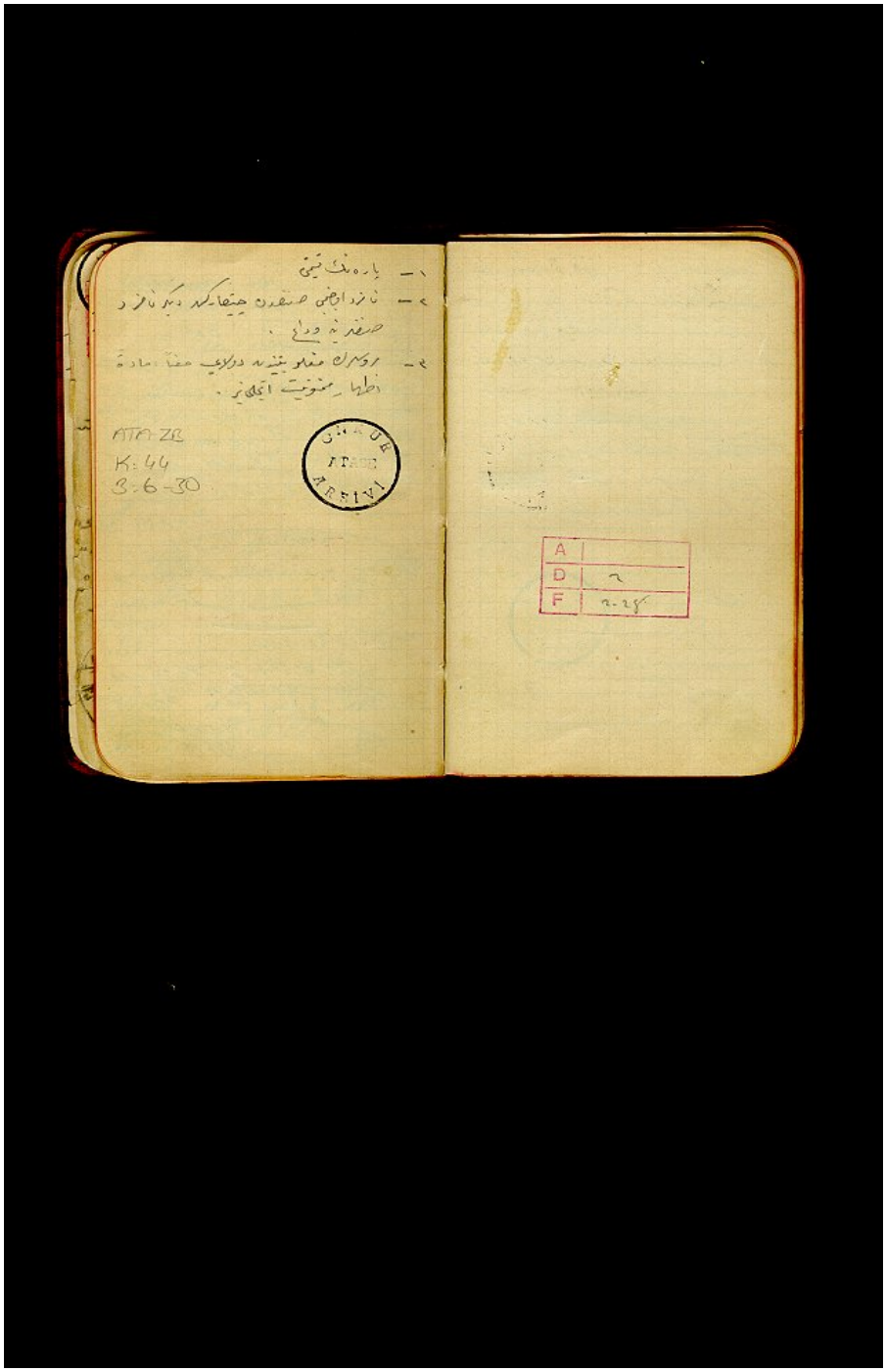
Mesleğinizin te'sir-i kudsiyetiyle bundan evvel de kalpler yek diğere karşı bir hissi samimiyet ile mâlî idi. Fakat mâa teessüf zaman ve mevkiî bu meveddet-i kalbiyenin alenen tecellisine müsait fırsatlar bahşetmiyordu. İşte şimdi o kıymetli fırsatlardan birine mâlik olduğumuz için biliniz ne kadar mes'uduz. Arkadaşlar, mektep ahvali, mektep hayatı sizce de ma'lûmdur; insan bu sıkıcı muhitin bin türlü elemi altında ezilir. O elemlerin tahfîfi, izâlesi için mutlaka samimî bir ruhun... hissen müşterek bir kalbin sünûhat-ı teslimine arz-ı ihtiyaç olunur. Filhakika insan oldukça bu zümre-i beşeriyyetin fevkine çıkamamak acziyle çırpındıkça

44-6bc

6 bc

mümkün değil bu ihtiyaçtan vâreste olamayız. Binaenaleyh sizin gibi efkâr ve hissiyatı âlî daha birçok hakiki arkadaşlar kazandığımızdan dolayı biz de şâyân-ı tebrikiz. Uhuvvetimizi i'lân ve ifhâma medâr olan bu kıymetli zamanların bizce pek mes'ûd dakikalar olduğuna emin olabilirsiniz arkadaşlar!

۱ — یادونک تیتی
۲ — نازدانجی صنعدن چیقاکده دیکر نازد
صنعدنه وداع .
۳ — بوکمرلر مفلو بنیده دوکلیه جقدر . مادة
خطیا . منفوذیته اتیلمیز .
ATA-ZB
K:44
3-6-30
A
D ۲
F ۲-۲۶

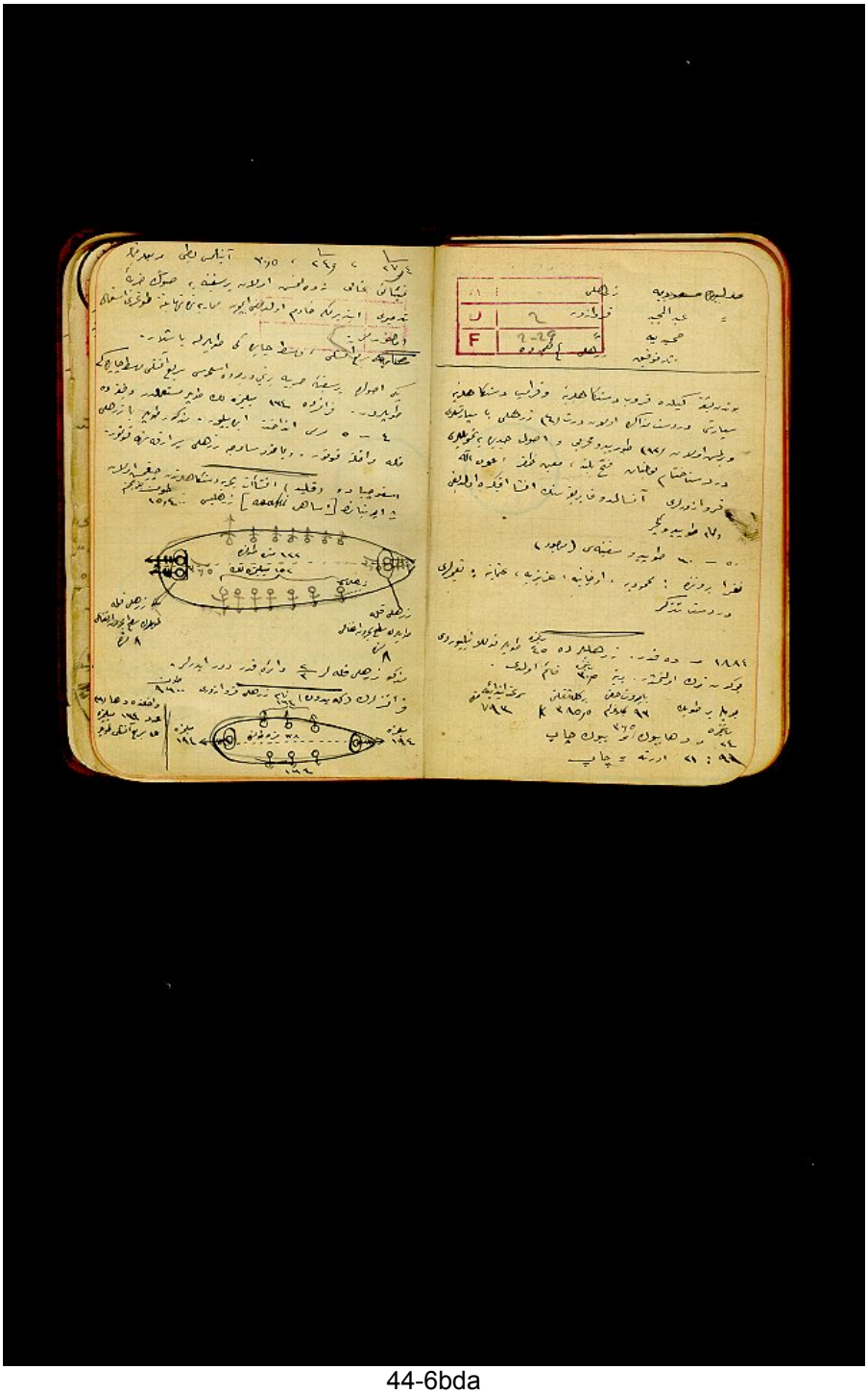
44-6bd

6 bd

1. Paranın kıymeti

2. Namzet üçüncü sınıftan çıkarken diğer namzet sınıflarına vedâ

3. Rusların mağlûbiyetinden dolayı mâ'nen ve maddeten izhâr-ı memnuniyet etmeliyiz.

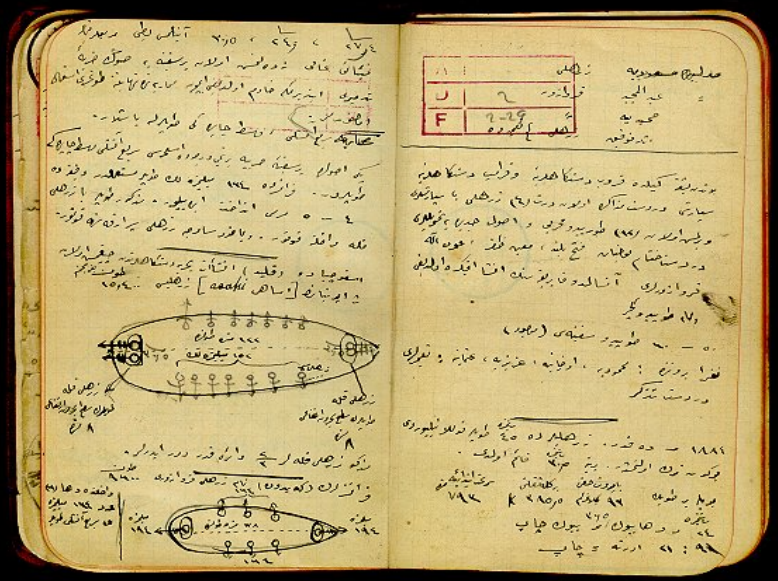

44-6bda

6 bda

Midilli	Mesudiye	Zırhlı
“	Abdülmecit	Kruvazör
“	Hamidiye	“
	Âsâr-ı Tevfik	Zırhlı (Tamirde)

Bundan başka Kiel’de Krupp destgâhlarına ve Kramp destgâhlarına siparişi derdest-i müzakere olan dört zırhlı siparişleri verilmiş olan 12 torpido muhribi ve usûl-i cedideye tahvilleri derdest-i hitâm bulunan Feth-i Bülent, Muin-i Zafer, Avnillâh kruvazörleri Anseldo Fabrikasının inşa etmekte olduğu 7 Torpido çeker 50-60 torpido sefinesi (mevcut) Nifrâ burnunda: Mahmudiye, Orhaniye, Aziziye, Osmaniye tamirleri derdest-i tezekkür. 1884’e kadar zırhlılarda 45 santimetre toplar kullanılabiliyordu. Bu gün terk olunmuştur. Yerine 30,5 santimetre kaim oldu. Böyle bir topun barut hakkı 93 kilogram, bir gülle sıkleti 385,5 k. Sür’at-i ibdidâiyesi 793 metre 24 santimetre ve daha büyük çaplı 91 ile 21 orta çap

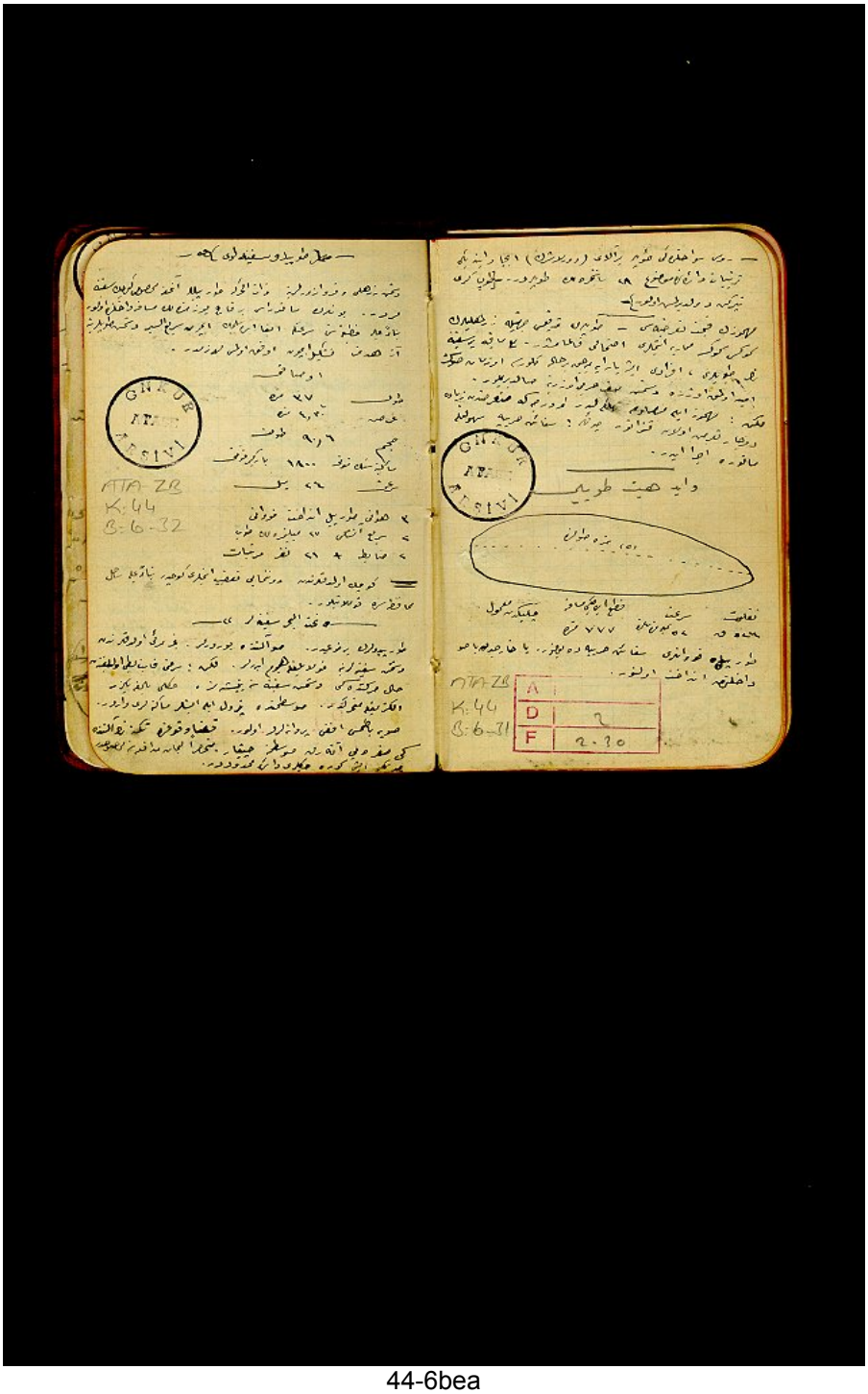

44-6be

6 be

27,4 s., 24,2 s., 30,5 s. atılması batî mermilerinin fiyatı galî. Zedelenmiş olan bir sefineye son darbe-i tedmîri indirmeye hâdim olduğu için muharebenin nihayetine doğru isti'mâl olunurlar. Muharebe seri ateşli avasat çaptaki toplarla başlar. Yeni usulde bir sefine-i harbiye birinci derecede eslihâsı serî ateşli vasat çaptaki toplardır. Fransızlara 134 milimetrelik toplar müsta'meldir. Dakikada 4-5 mermi endaht edebilir. Mezkûr toplar ya zırhlı kule dâhiline konur veyahut sadece zırhlı siper arkasına konur. İskoçya'da (Clid) inşaat-ı bahriye destgâhlarından çıkmış olan Japonya'nın (Asahi) zırhlısı 15.400 ton ... dâhilinde daha (6) adet 164 mm seri ateşli toplar

Mezkûr zırhlı filolar 2/3 daire kadar devrederler. Fransızların (Keydon) nam zırhlı kruvazörü. 9600 ton

ATTA-ZB
K:44
B-6-32

ATTA-ZB
K:44
B-6-31
A
D 2
F 2.10

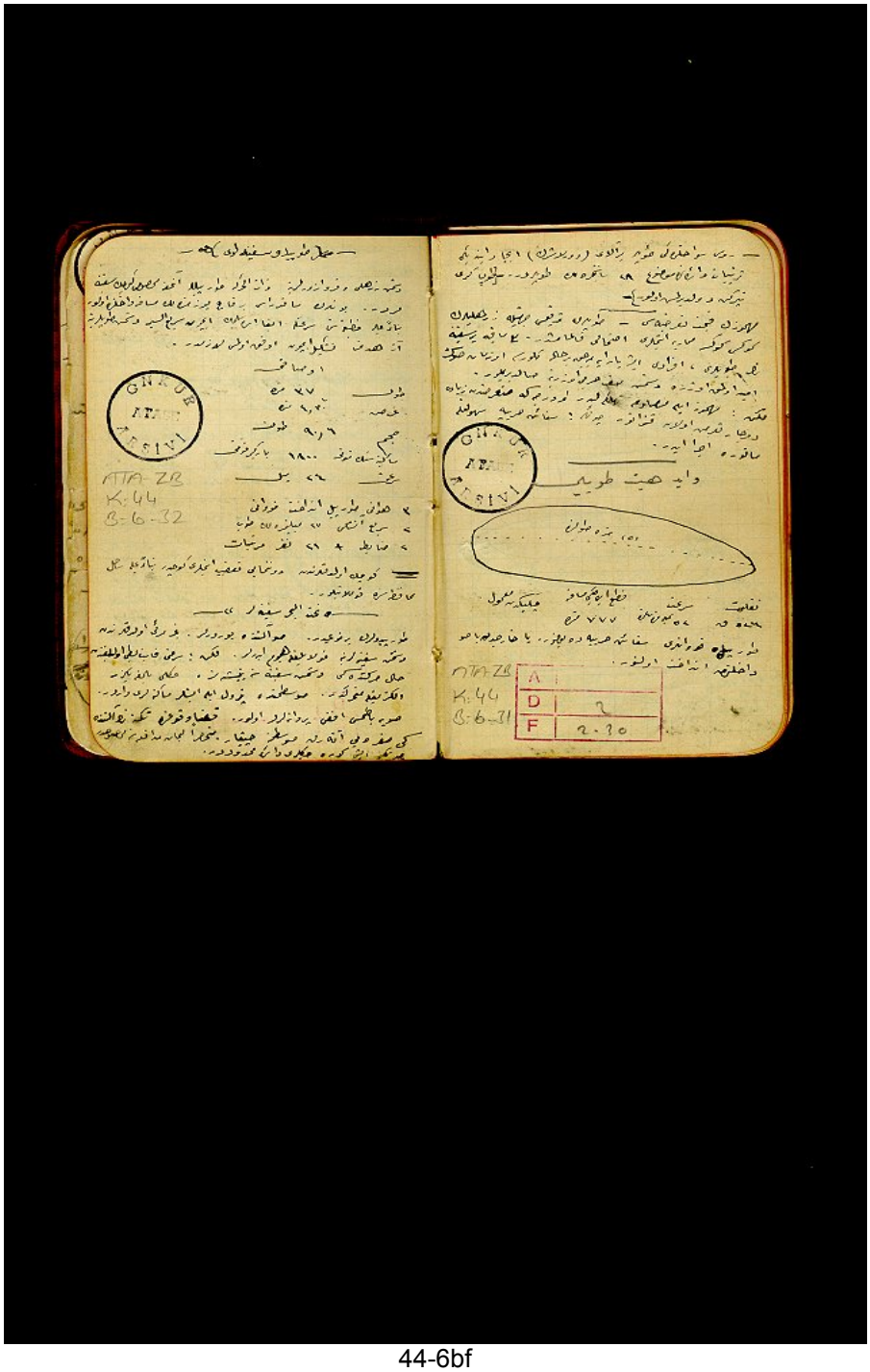
44-6bea

6 bea

Rusya sevâhilindeki toplar Miralay (Vorlaşerin)'in icat ettiği tertibât dairesinde mevzu' 28 santimetrelik toplardır. Top geri teperken doldurulmuş olur. Mahmuzun kıymet-i taarruziyesi topların terakkîsi cihetiyle zırhlıların göğüs göğüse muharebe etmeleri ihtimali kalmamıştır. Mamafih bir sefinenin topları ve efradı işe yaramayacak bir hâle gelirse o zaman son ümit olmak üzere düşman sefine-i harbiyesi üzerine saldırılır. Lâkin, mahmuz ile müsademe tehlikelidir. O derece ki taarruzdan ziyade düçâr-ı taarruz olan kazanır. Çünkü, sefâin-i harbiye suhûletle manevra icra eder.

Vayd Hit Torpili

526 k sıkleti; sür'ât 52 kilometre saatte kat edeceği mesafe 777 metre çelikten ma'mul torpil kovanları sefine-i harbiyede bulunur. Ya hariçten veyahut dâhilden endaht olunur.

ATTA ZB
K:44
B-6-32
ATTA ZB
K:44
B-6-31
A
D 2
F 2.10

44-6bf

6 bf

(Torpido Sefineleri)

Düşman zırhlı kruvazörlerine zâtü'l-hareke torpiller atmaya mahsus küçük sefinelerdir. Bunların manevrası birkaç yüz metrelik mesafe dâhilinde olur. Binaenaleyh vazifesini sür'atle ifâ edebilmek için seri'üs-seyr düşman toplarına az hedef teşkil için ufak olması lâzımdır.

Evsâfı:

Tûl 37 metre

Arzı 4,30 metre

Hacim 90,6 ton

Makinesinin kuvveti 1800 beygir

Sür'ati 24 mil

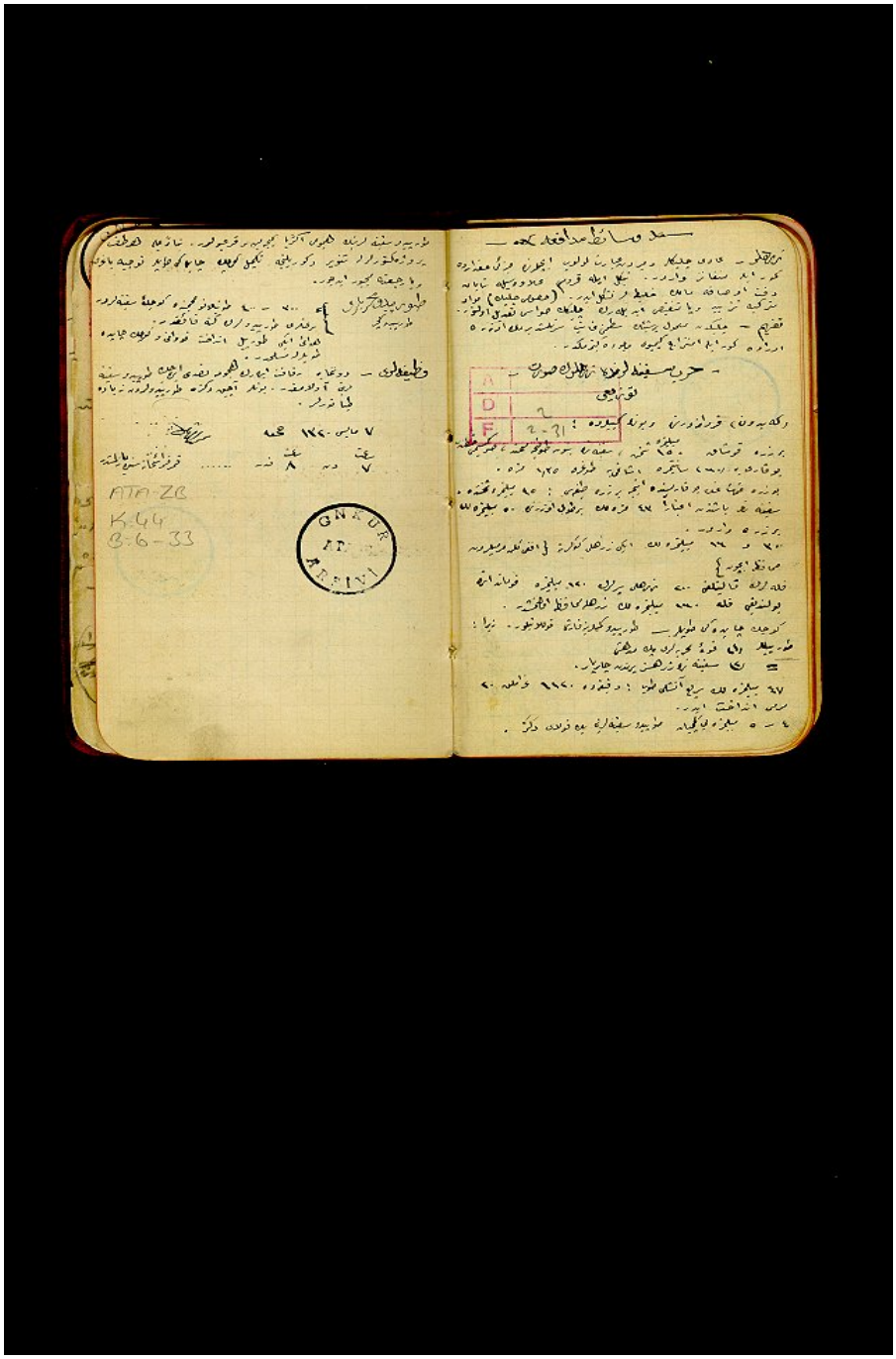
3 havanlı torpil endaht kovanı

3 seri ateşli 27 milimetrelik top 2 zâbit+21 nefer mürettebât

Küçük olduklarından donanmayı takip etmeleri güçtür. Binaenaleyh sahil muhafazasında kullanılır.

(Tahtelbahr Sefineleri)

Torpidoların bir nev'idir. Su altında yürürler gayr-ı muallem olduklarından düşman sefinelerine kolaylıkla hucüm ederler. Lâkin: Sür'âti gayet batî olduklarından hâl-i hareketteki düşman sefinesine yetişemez. Şekli balığa benzer, elektrikle müteharriktir. Su sathında petrol ile işler makineleri vardır. Suya batması ufkî pervanelerle olur. Kaza vuku'unda teknenin altındaki safrayı atarak su sathına çıkar; münhasıran liman müdâfaasına mahsusdur. Çünkü görecekleri daire mahduttur.

44-6bfa

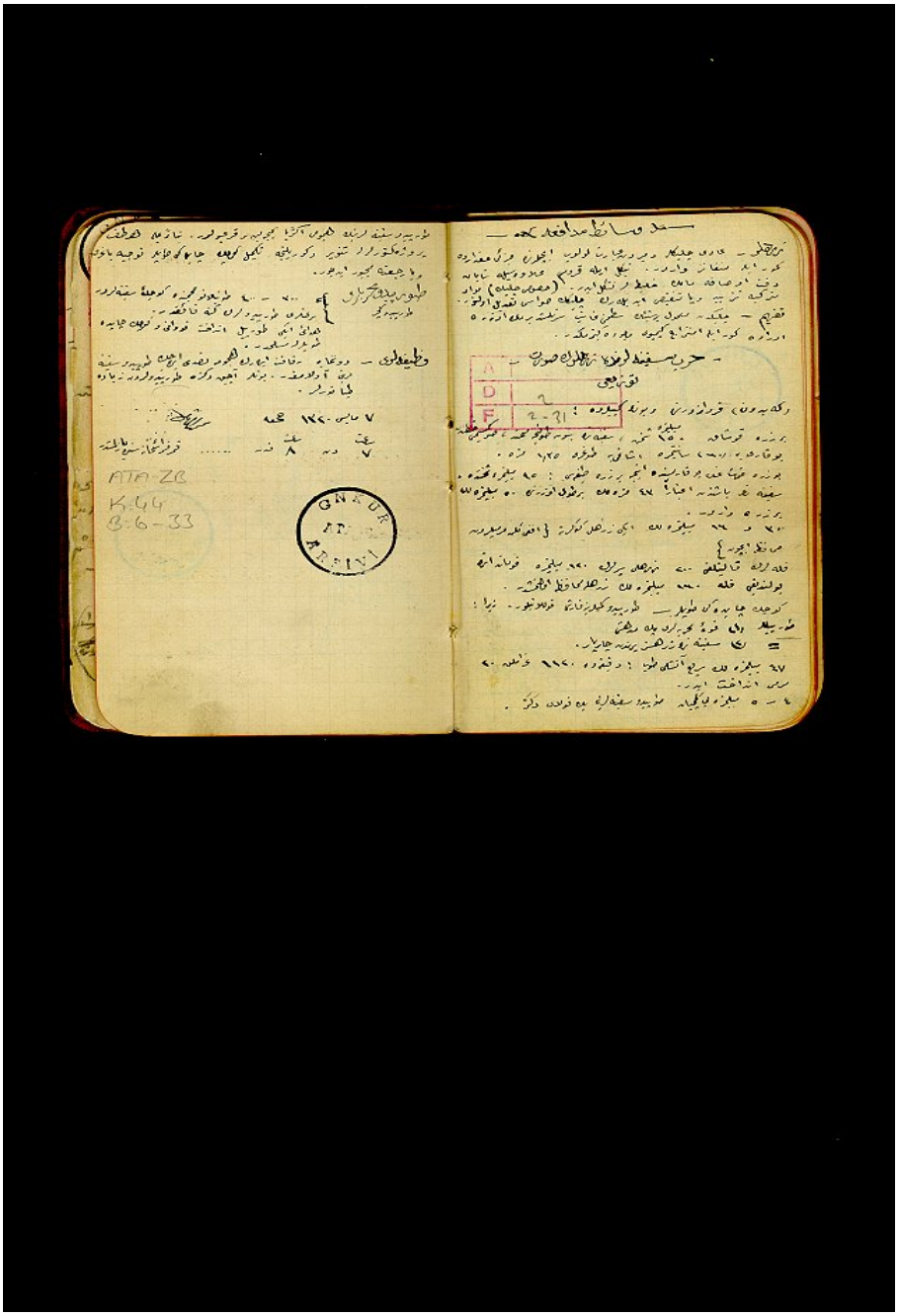
6 bfa

(Vesâit-i Müdâfâa)

Zırhlıları âdi çelikler ve demirden ibaret olup içlerinde cüz-î miktârda kömür ile manganez vardır. Nikel ile krom ilâvesiyle şayan-ı dikkat evsafa malik halita teşekkül eder. (Hususi çelik) Mevadd-ı müterekkibe tezyît veya tenkîs edilerek çeliğin havası ta'dil olunur. Tefhîm: Çelikten ma'mül bir şeyin sathını gayet sertleştirmek üzere orada kömür ile imtizâc-ı kimyeviyi vücuda getirmektir. Harp sefinelerinin zırhların suret-i tevzîi (Keydon) kruvazöründe ve bunun gibilerde bir zırh kuşak 150 milimetrelik sahan sefinenin bütün tûlünce mümted su kesimi hattından yukarıya 60 santim; aşağıya doğru 1,35 metre. Bu zırh kuşağın yukarısında ince bir zırh tabakası 45 milimetre içinde tahtında sefinenin başından itibaren 43 metrelik bir tûl üzerinde 50 milimetrelik bir zırh vardır. 30 ve 16 milimetrelik 2 zırhlı güverte (ufkî gelen mermilerden muhafaza için) kulelerin kalınlığı 200; zırhlı siperlerin 120 milimetre kumandanın bulunduğu kule 160 milimetrelik zırhla muhafaza olunmuştur. Küçük çaptaki toplarsa torpido gemilerine karşı kullanılır. Zirâ torpiller;

(1) Kuvve-i bahriyeleri pek müthiş

(2) Sefinenin zırhsız yerinden çarpar 47 milimetrelik seri ateşli top: dakikada 1120 gramlık 20 mermi endaht eder. 4-5 milimetreyi geçmeyen torpido sefinelerini pek kolay deler.

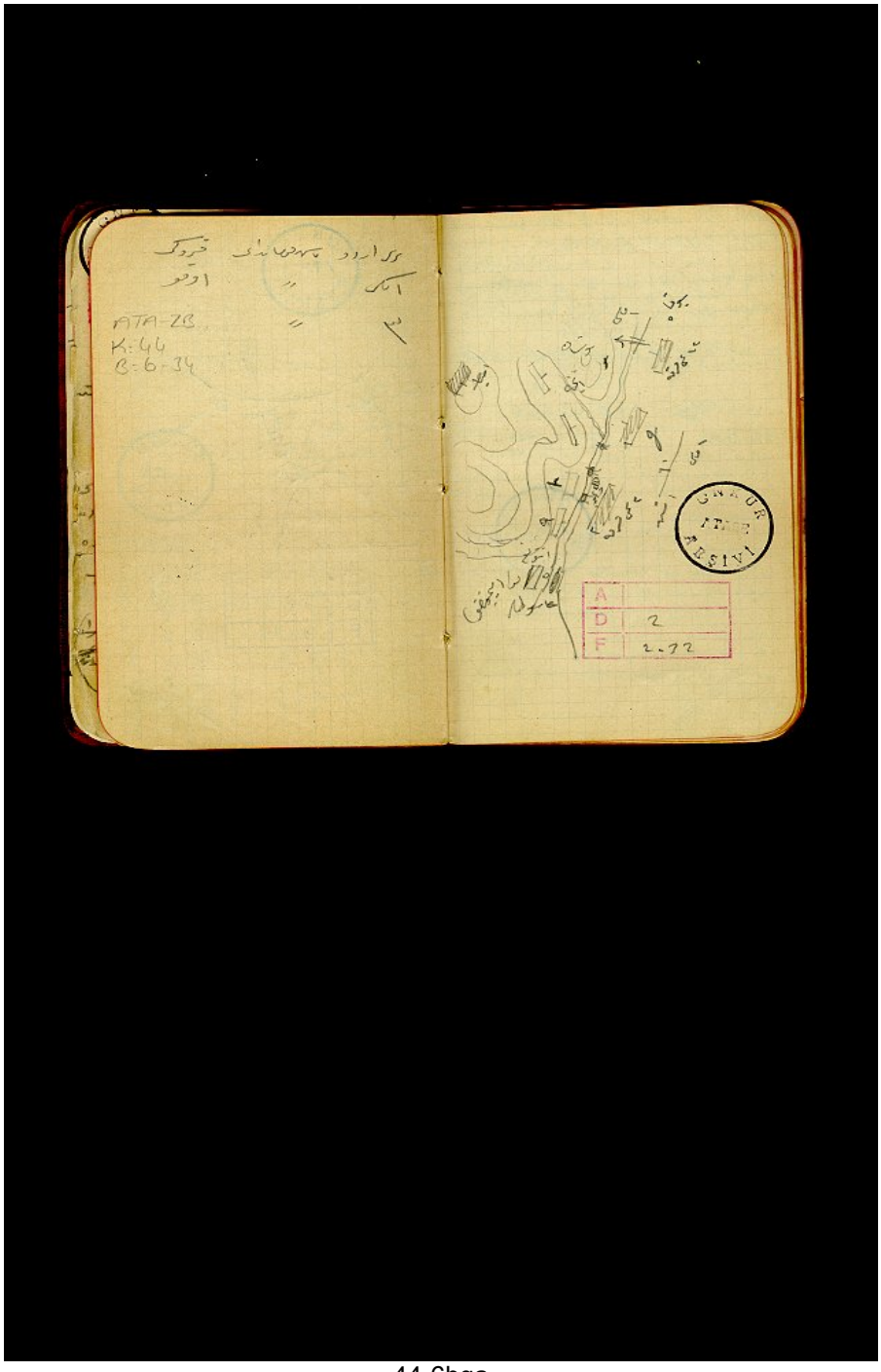
44-6bg

6 bg

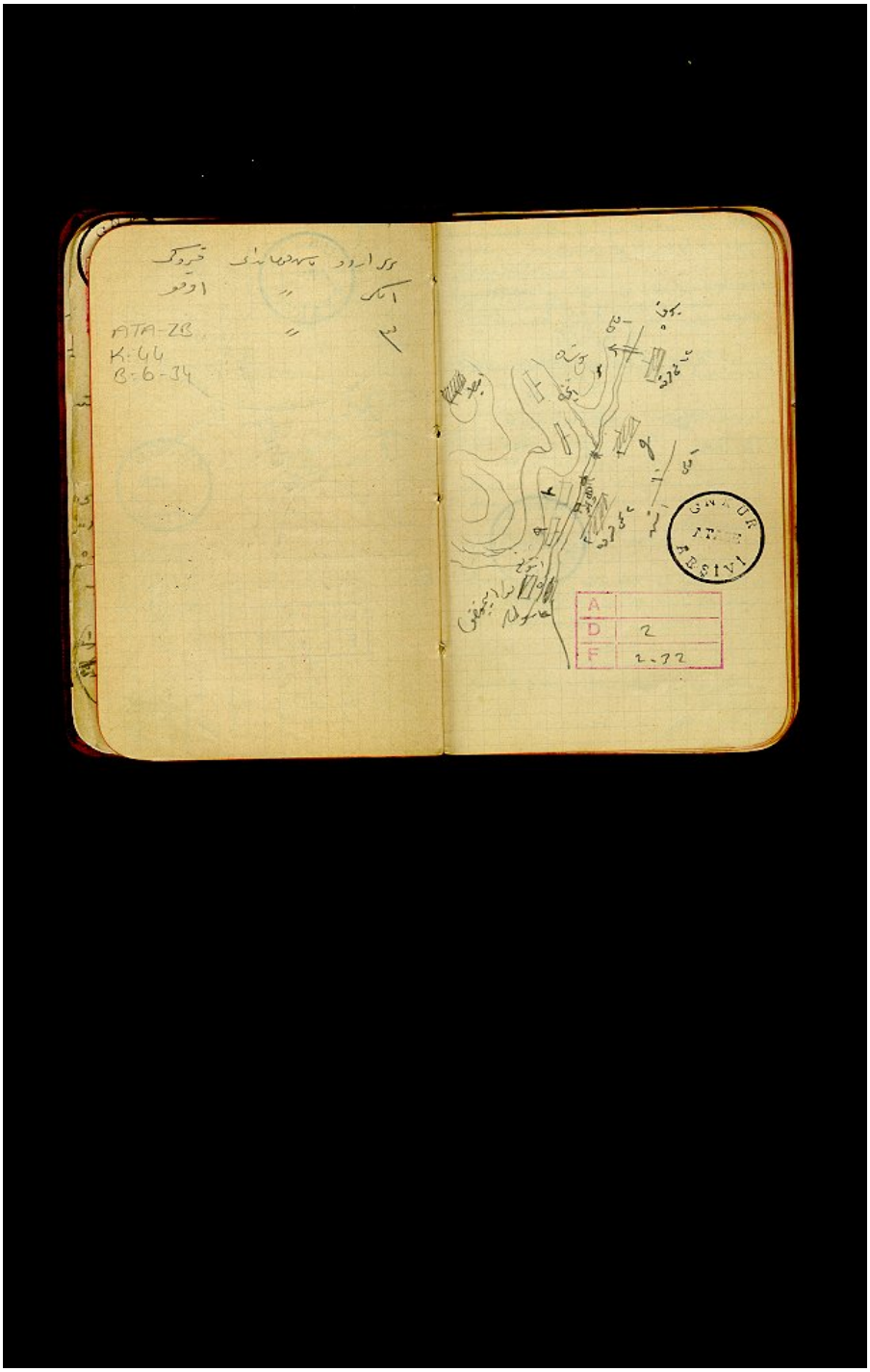
Torpido sefinelerinin hücumu ekseriya geceleyin vuku bulur. Binâenaleyh her taraf projektörlerle tenvîr ve görülünce tekmil küçük çaptaki toplar tevcih ya gark veya ric'ata mecbur edilir. Torpido muhripleri: Torpido geçer 300-400 tonilâto hacminde küçük sefinelerdir. Sür'âtleri torpidolarınkine fâikdir. Havaî iki torpil endaht kovanı ve küçük çapta toplarla müsellâhdır. Vazifeleri: donanmaya refakat ederek hücuma tasaddi edecek torpido sefinelerini avlamaktır. Bunlar açık denize torpidolardan ziyade dayanırlar.

Mehmet İlhami

7 Mayıs 1320 Cuma, Saat 7'den Saat 8'e kadar Kamer Kıraathanesi'nde yazılmıştır.

44-6bga

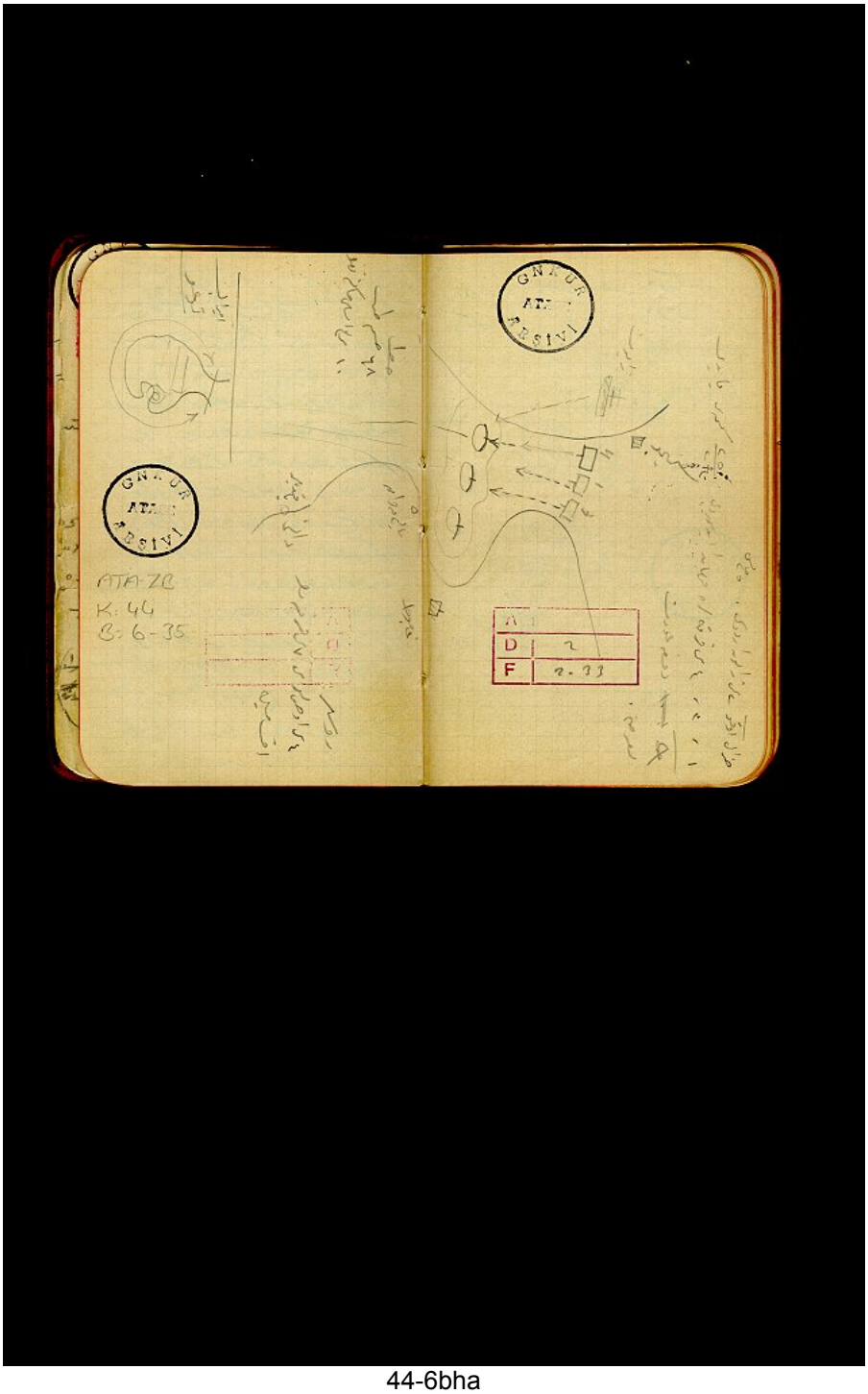
44-6bh

6 bh

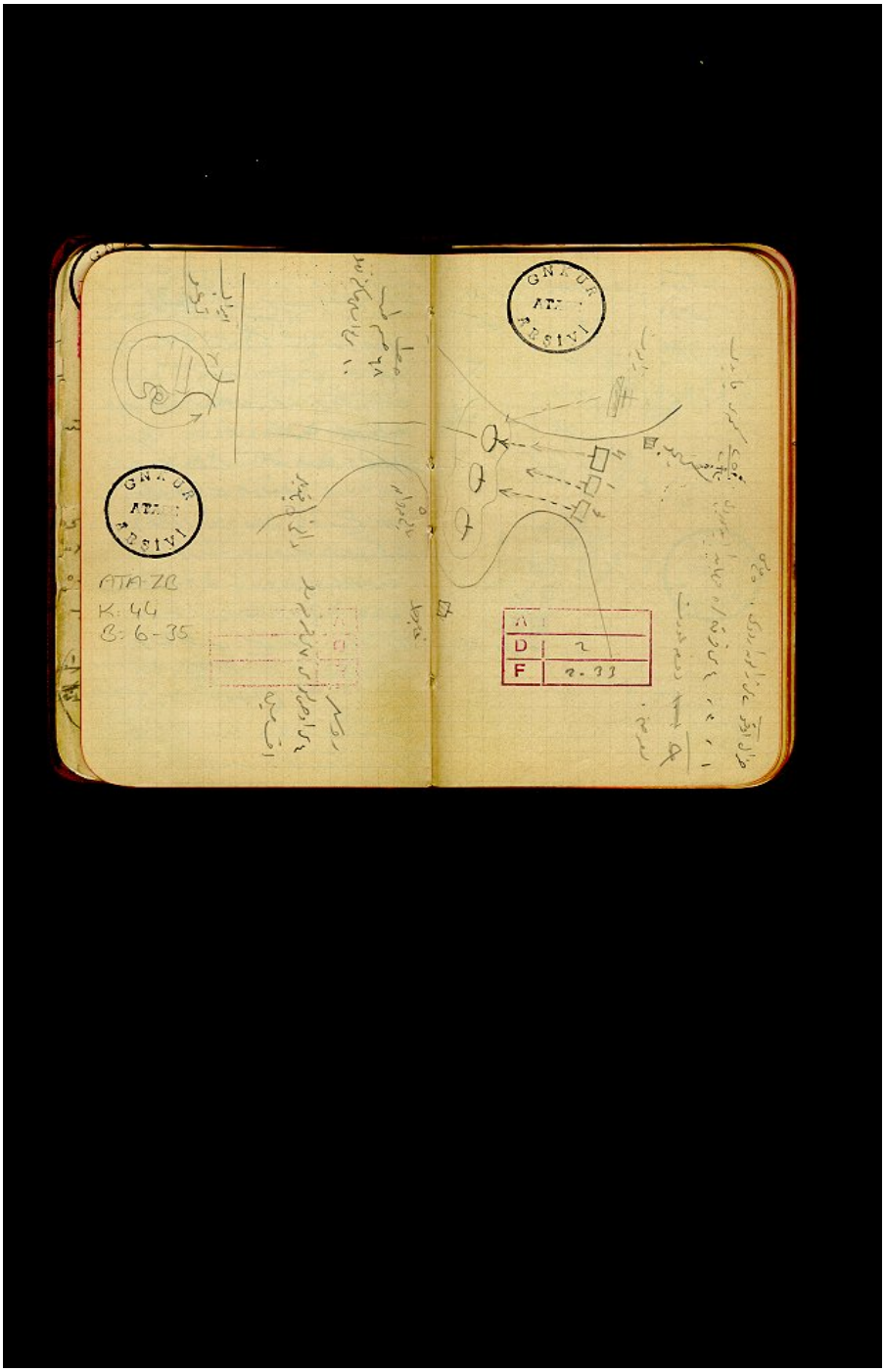
Birinci Ordu Başkumandanı Kroki

İkinci Ordu Başkumandanı Oko

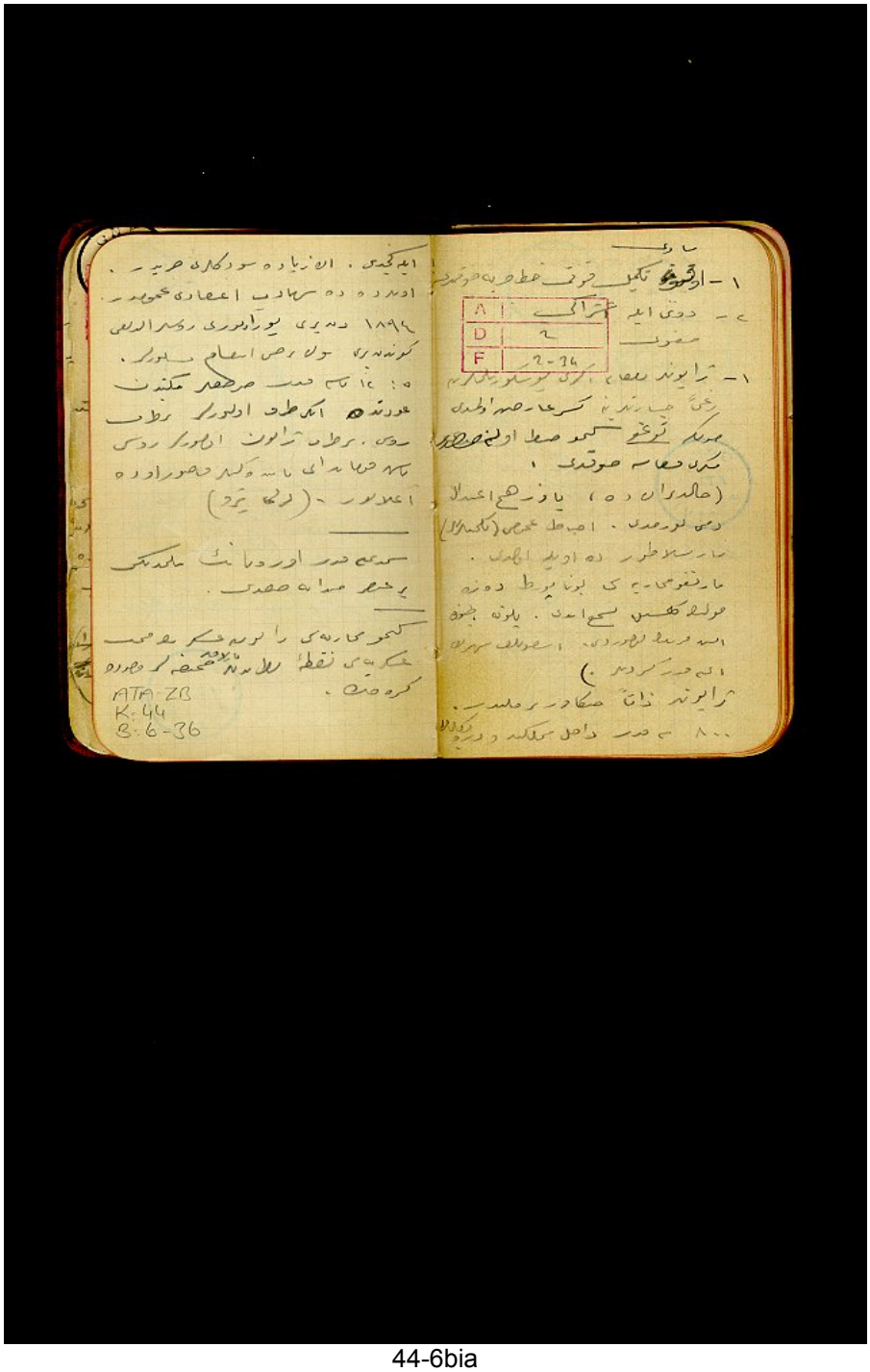
Üçüncü Ordu Başkumandanı

44-6bha

44-6bi

44-6bia

6 bia

1- Sarı oko, tekmil kuvveti hatt-ı harbe soktu.

2- Donanma ile iştiraki

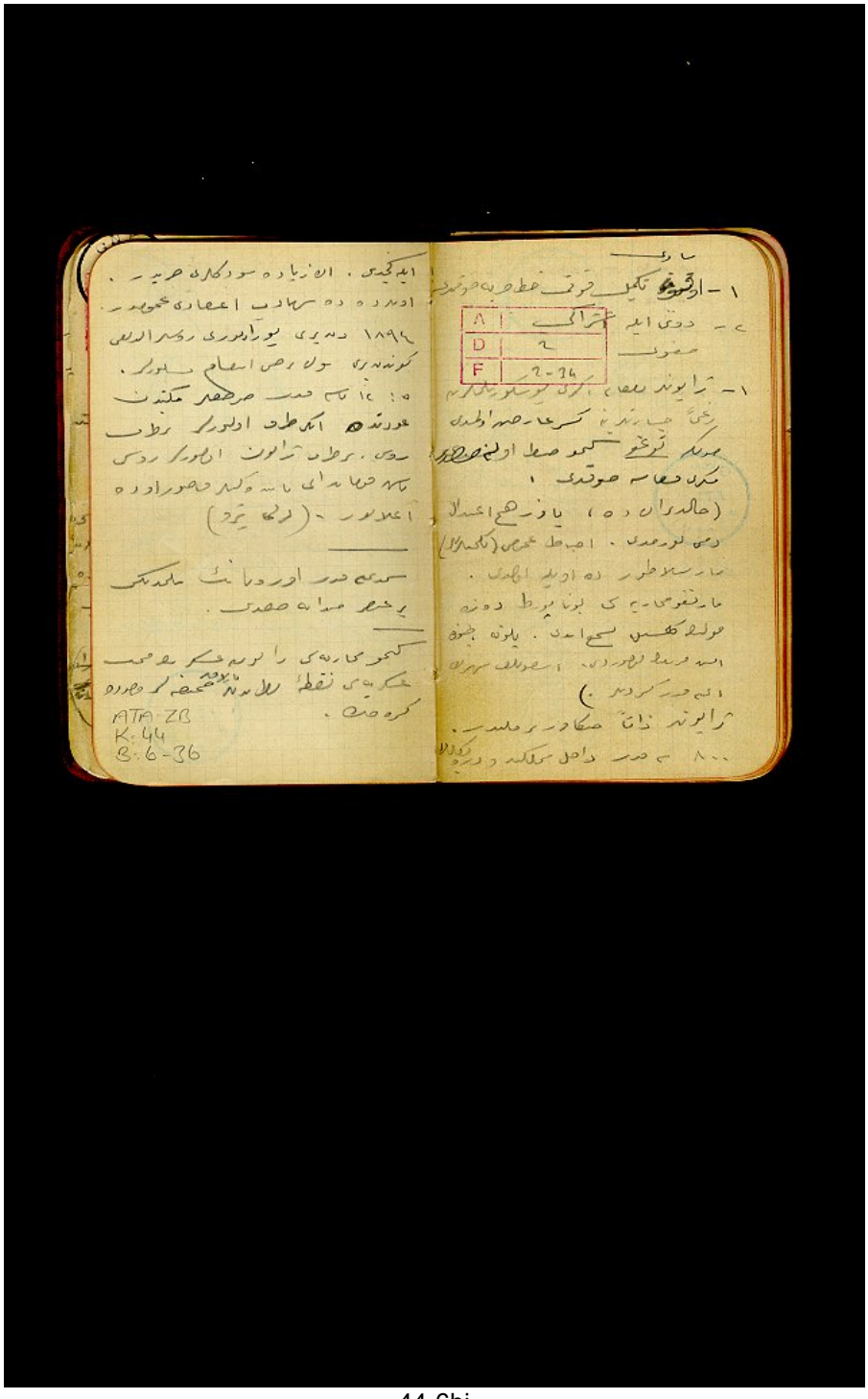
Mâ'nevî

1- Japonlar defa'atle geri püskürtmelerine rağmen cesaretlerini kesr ârız olmadı. Çünki Togo Kimo zapt olunacaktır fikrini kafasına soktu.

[Çaldıran'da Yavuz hiç i'tidâl-i demini bozmadı. İhtiyat-ı umumî yeniçeriler Marsalator'da öyle oldu.

Martko muharebesi Bonapart Düze kolunun gelmesini teşci etti. Plevne için ateş ... olunurdu. İskolobef (Skobelef) şehrin içine kadar girdiler.]

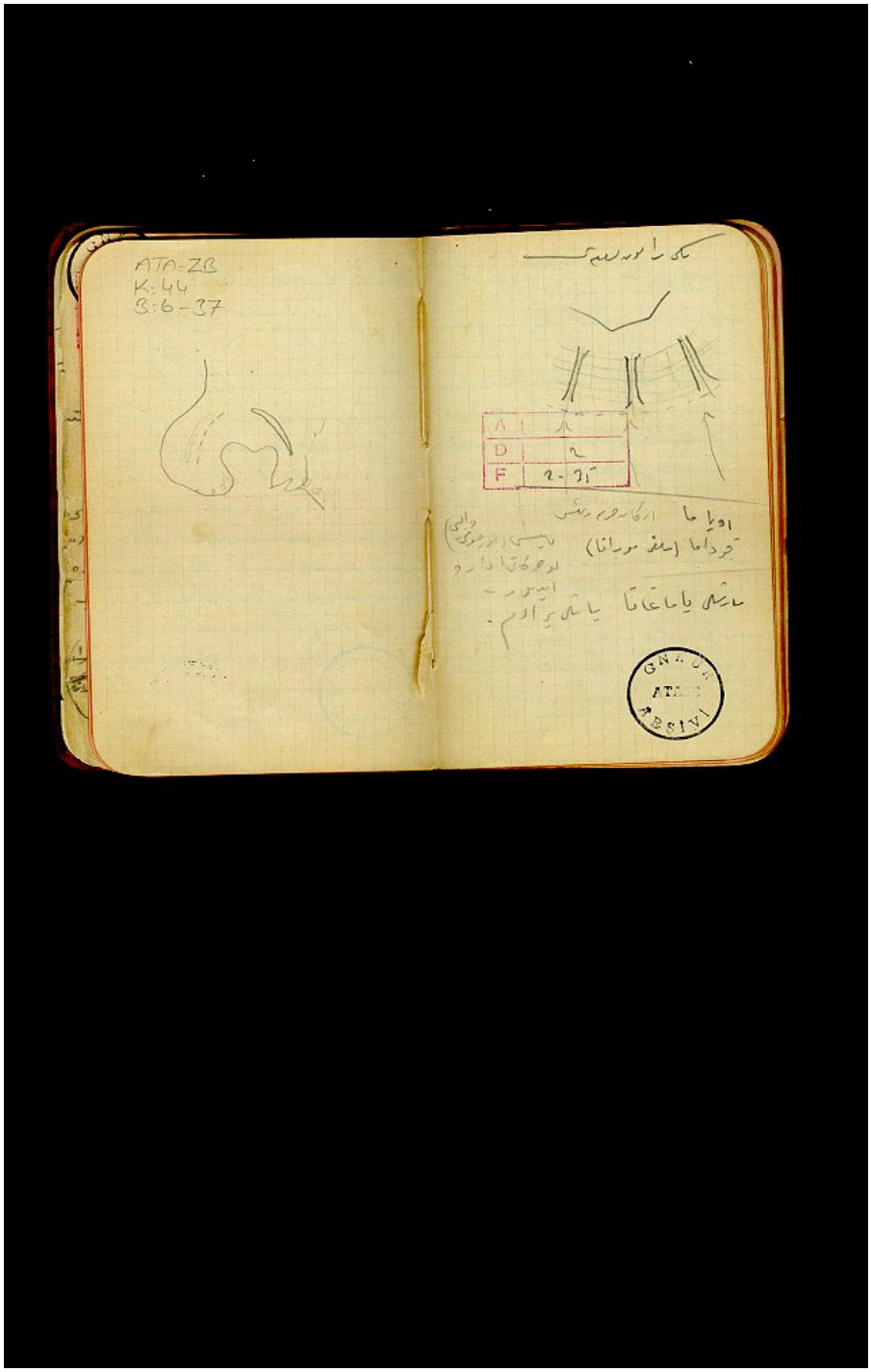
Japonlar zaten cengâver bir millettir. 800 sene kadar dâhil-i memleket ve derebeylik

A 1
D 6
F 6-36
ATA-ZB
K:44
B:6-36

6 bj

ile geçti; en ziyâde sevdikleri harptir. Onlarda da şehadet i'tikadı umumîdir. 1894'den beri buraları Ruslar aldığı günden beri büyük bir hiss-i intikam besliyorlar. 5-12 yaşına kadar çocuklar mektepten avdette iki taraf olurlar; bir taraf Rus, bir taraf Japon olurlar. Rus başkumandanı yanındakiler kaçırıyor, o da ağlıyor. (Deli Petro) Şimdiye kadar Avrupa'nın bilemediği bir unsur meydana çıktı. Kimo Muharebesi Japon askerinin kıymet-i askeriyyesi nokta-i nazarından parlak safhalar meydana getirecek.

44-6bja

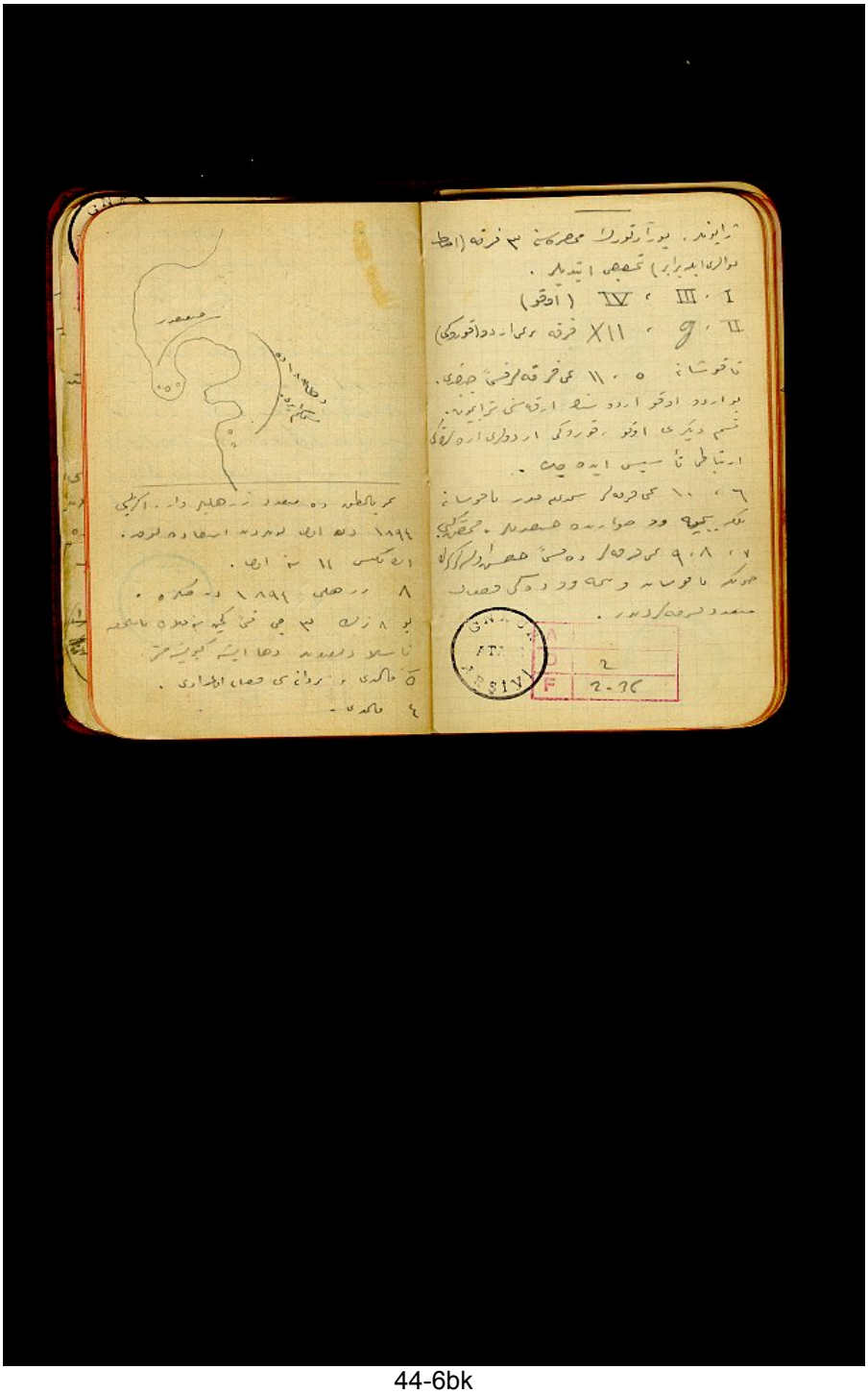
6 bja

Yeni Japon Tabyası

Oyama Erkân-ı Harbiyye Reisi

Kodama “Selefi Morana” Reisi “Formosa Valisi”, o harekâtı idare ediyor.

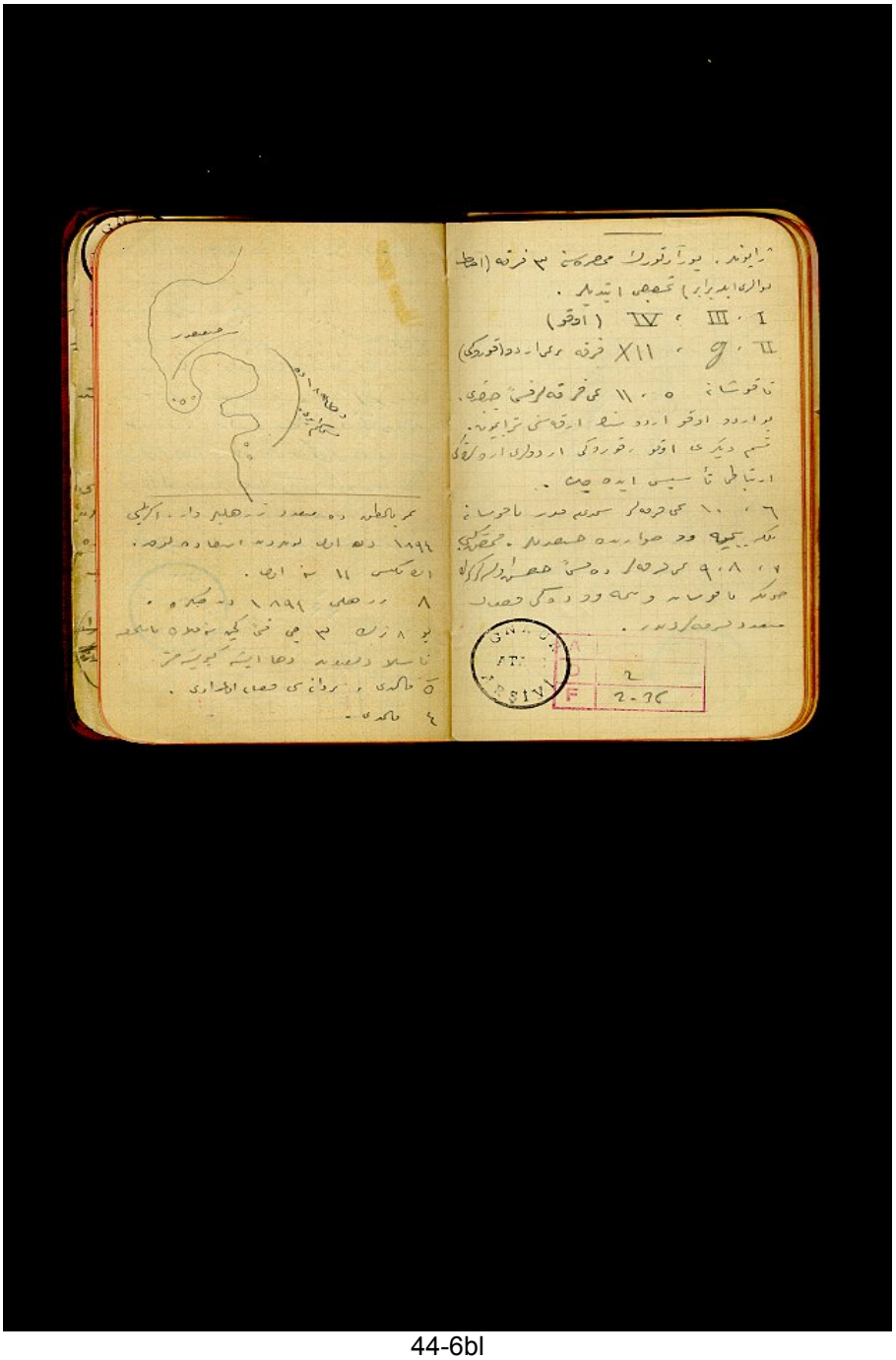
Mareşal Yamagata yaşlı bir adam

44-6bk

6 bk

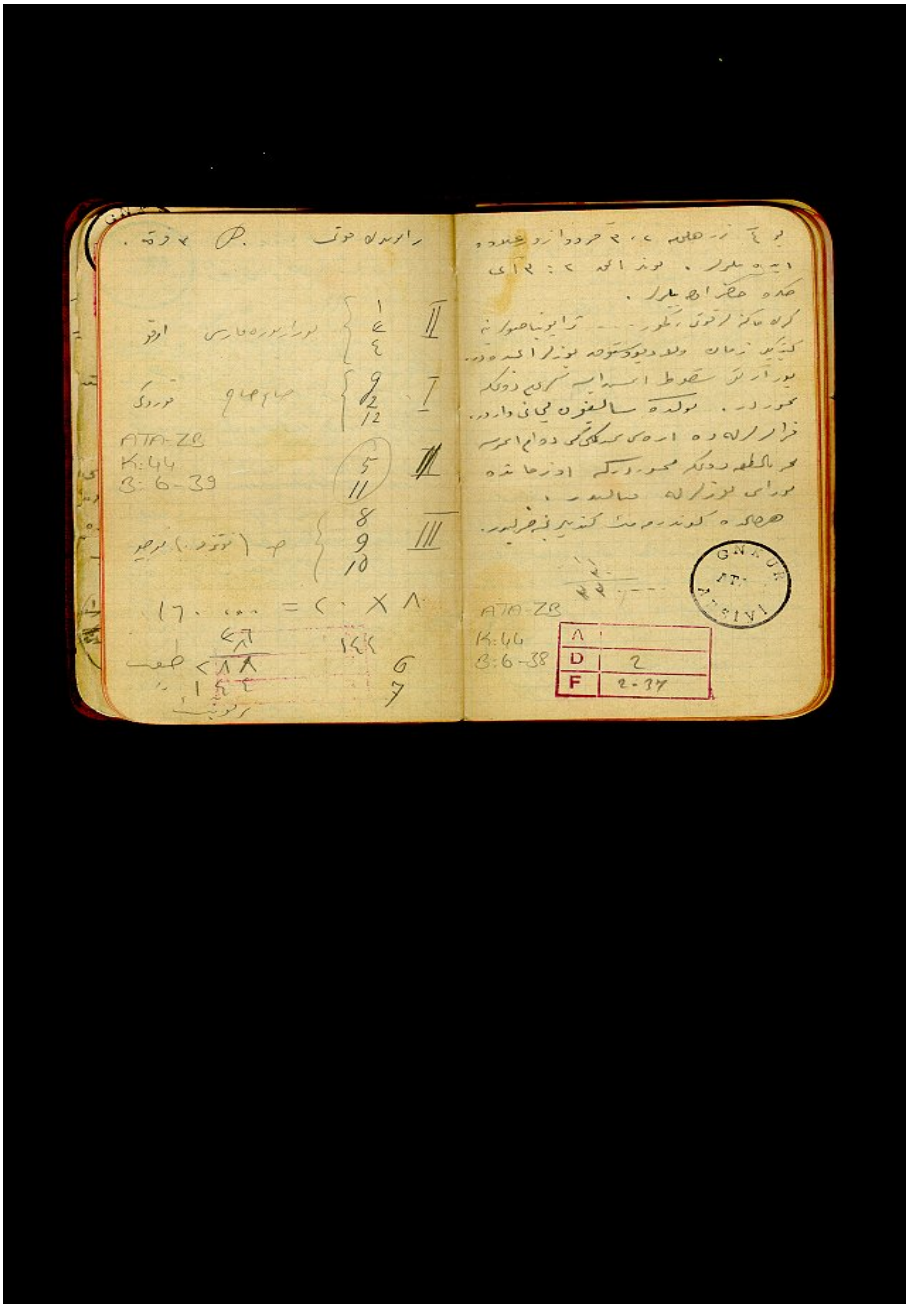
Japonlar Port Arthur muhasarasına üç fırka (İhtiyat livalarıyla beraber) tahsis ettiler. 1-3-4 (Oko) 2 g,12 fırka Birinci ordu (Kroki) Takoşana 5, 11 nci fırkalar kısmen çıktı. Bu ordu Oko ordusunun arkasını setr için kısm-ı diğeri Oko Koroki orduları arasındaki irtibatı tesis edecek. 6-10 ncu fırkalar şimdiye kadar Yakosana belki Biçevo civarına çıktılar. Muhakkak ki 7-8-9 ncu fırkalar da kısmen çıkmış olsalar gerek; çünkü Takoşan ve Biçevo'daki kıt'alar müteaddid fırkalardandır.

44-6bl

6 bl

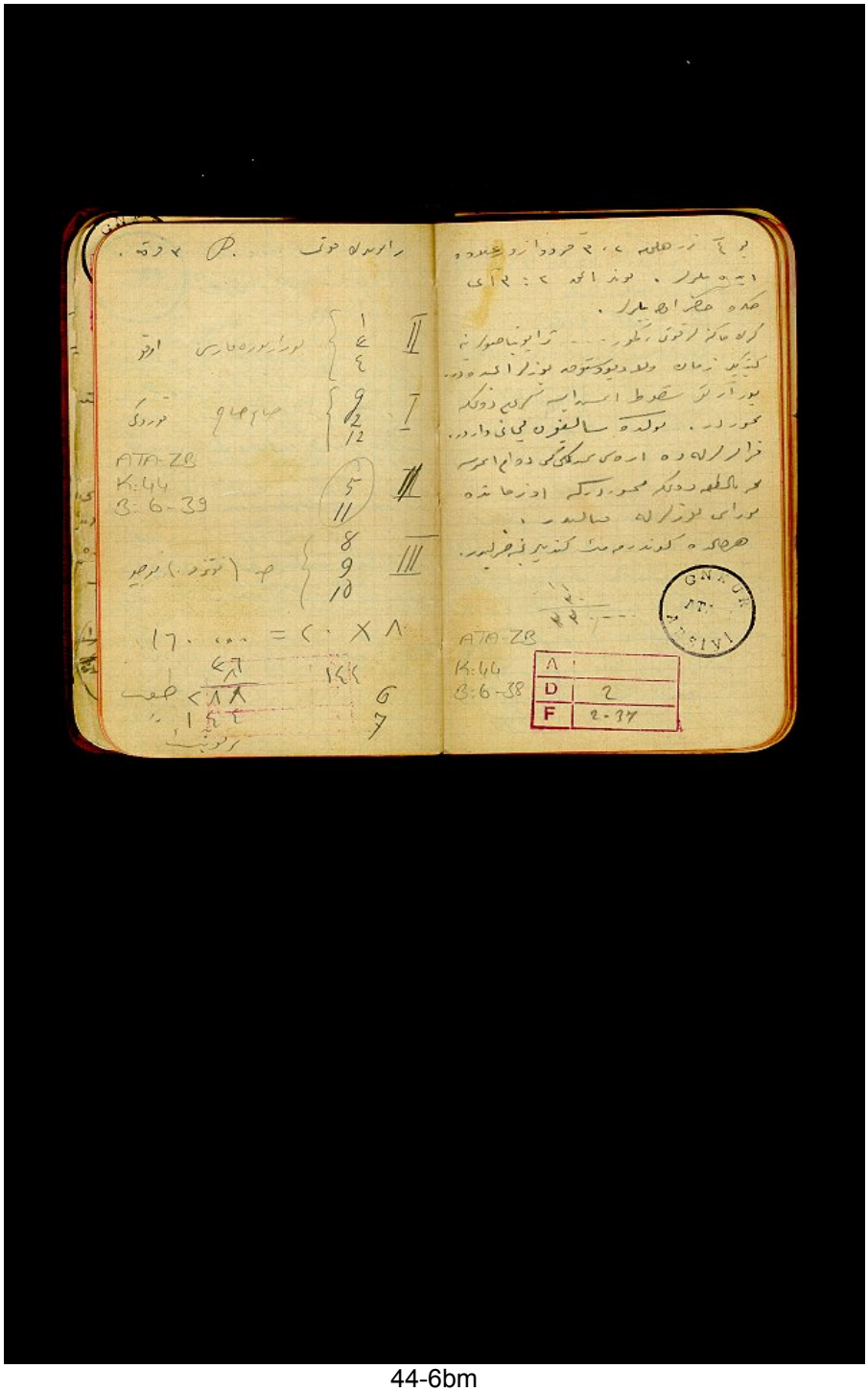
Bahr-ı Baltık'ta müteaddid zırhlılar var. Ekserisi 1894'den evvel bunlardan istifade yok. En yenisi 11 sene evvel 8 zırhlı 1894'den sonra. Bu 8'in 3'ü kısmen geçen sene falan yapılmaya başladığından daha işe girişilemez. 5 kaldı, 1 tanesi kazaya uğradı. 4 kaldı.

ATA-ZB
K:44
B:6-39

44-6bla

6 bla

Bu 4 zırhlıya 2-3 kruvazör ilâve edebilirler. Bunlar ancak 2 ile 3 ay sonra hazır olabilirler. Gerek makineler kuvveti kömür... Japonya sularına gittiği zaman Vladivostok buzlar içindedir. Port Arthur sükût etmiş ise geriye dönmeye mecburdur. Yolda Sayon limanı vardır. Fransızlarla da arası şimdiki gibi devam etmezse bahr-ı Baltık'a dönmeye mecburdur ki o zamanda burası buzlarla kapalıdır. Herhâlde göndermemek kendilerince hayırlıdır.

ATA-ZB
K:44
B:6-39
ATA-ZB
K:44
B:6-38
A
D 2
F 2-37

6 bm

11x30 = 330.0000

Japonların kuvveti P. 3 Fırka

1
II 3 Bu rapora karşı Oko
4

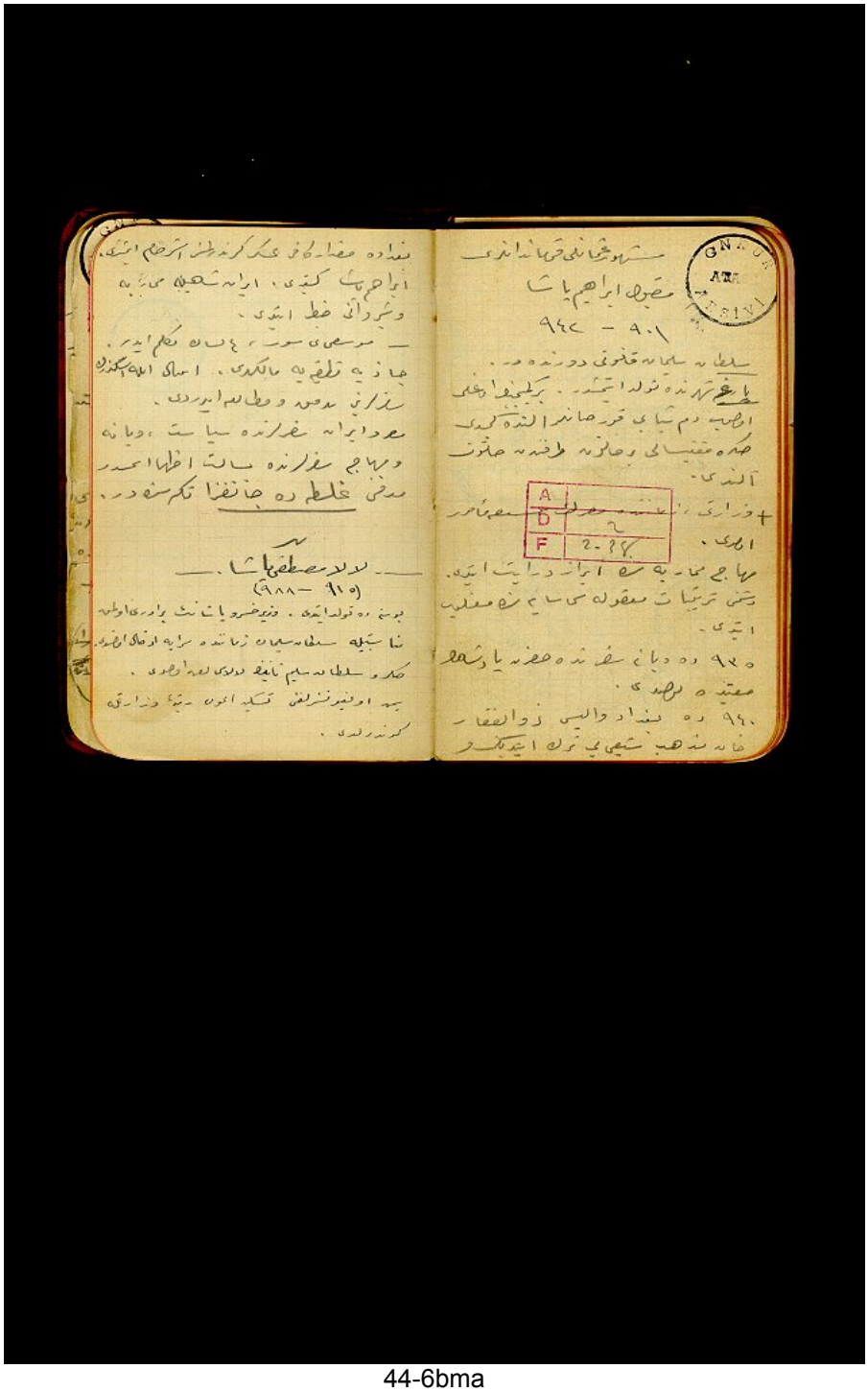
G
I 2 Sacana Koroki
12

5
II 11

8
III 9 (Tojo) Noço
10

80x20 = 160.000

36
8
x_____
288 Top
144 Top

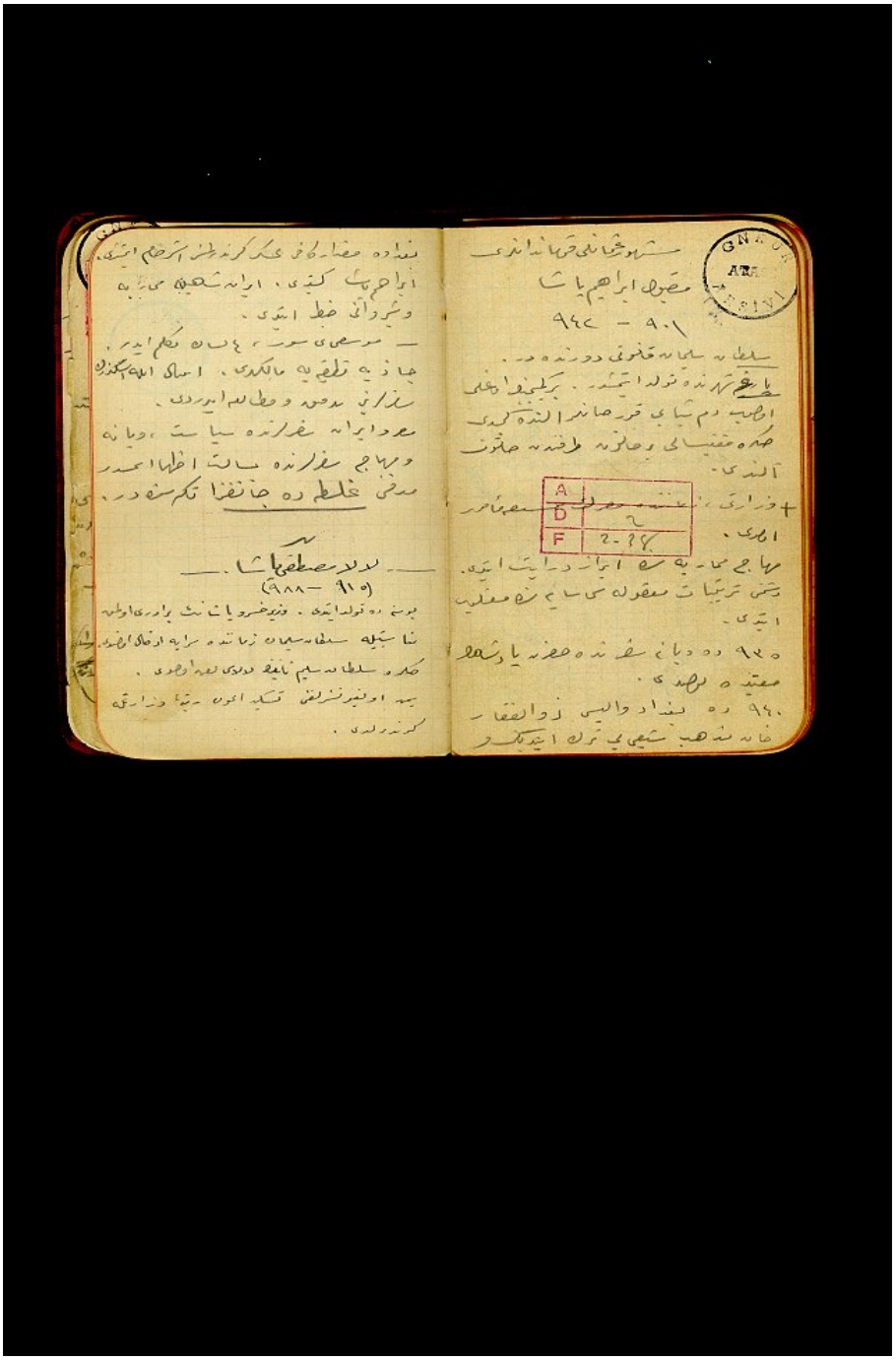
44-6bma

6 bma

Meşhur Osmanlı Kumandanları

Makbûl İbrahim Paşa (901-942)

Sultan Süleyman-ı Kanunî devrindedir. Parga şehrinde tevellüd etmiştir. Bir gemicinin oğlu olup dem-i şebabeti korsanların elinde geçti. Sonra Manisalı bir hatun tarafından satın alındı. Vezâreti zamanında Mısır'ın fethine me'mur oldu. Mohaç Muharebesi'nde ibrâz-ı dirâyet etti. Düşmanı tertibât-ı ma'kulesi sayesinde mağlûp etti. 935'te Viyâna seferinde Hazret-i Padişâhın maiyetinde bulundu. 940'da Bağdat Valisi Zülfikâr Han Mezhep-i Şiiyeyi terk etmediğinden ve

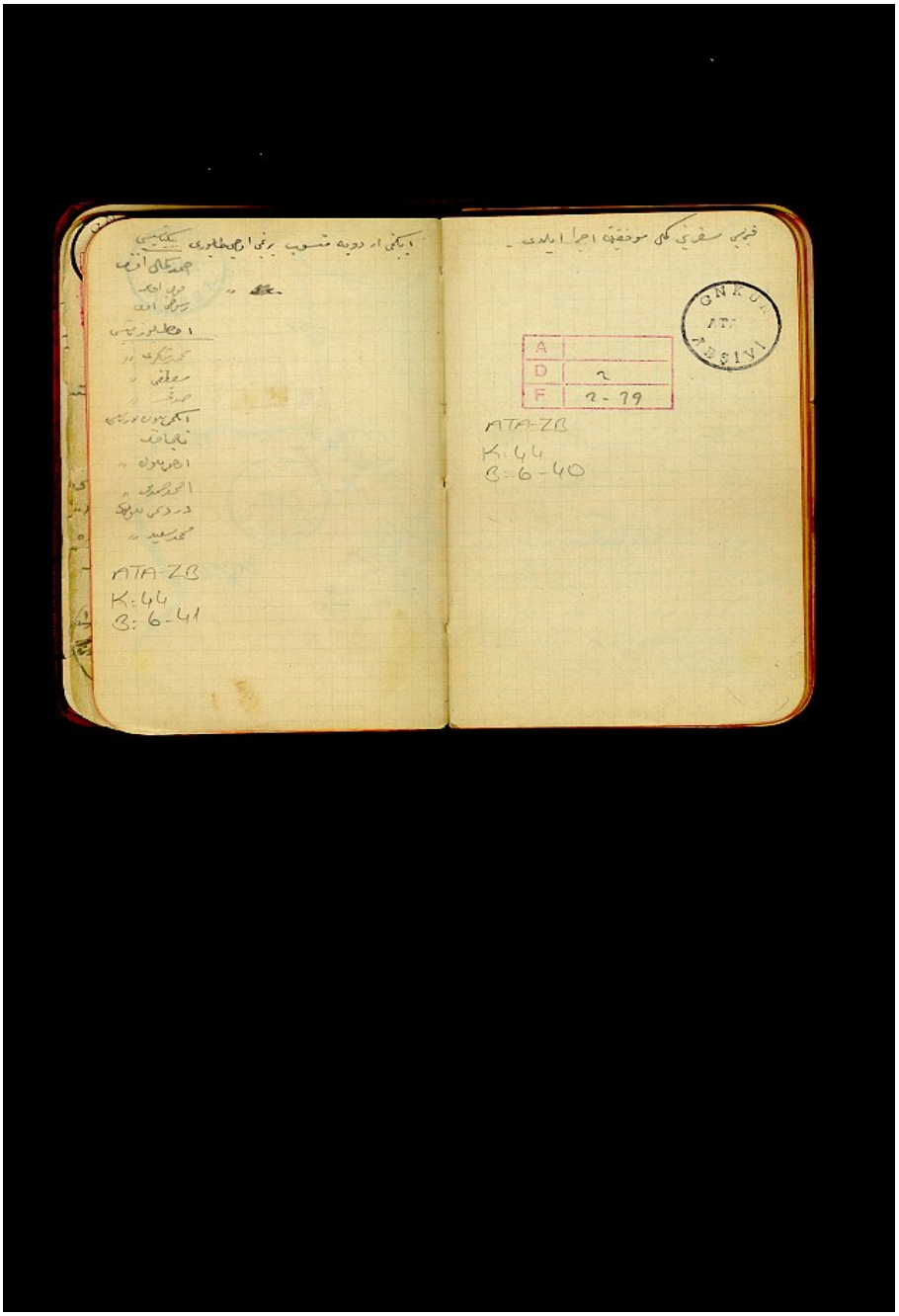
44-6bn

6 bn

Bağdad'a miktâr-ı kâfi asker göndermesini istirham etmişti. İbrahim Paşa gitti. İran Şâhı ile muharebe ve Şirvân'ı zapt etti. Musikiyi sever, dört lisân tekellüm eder. Cazibe-yi nutkiyeye mâlikti. Emsali ile İskender'in seferlerini tetkik ve mütalâa ederdi. Mısır ve İran seferlerinde siyaset Viyana ve Mohaç seferlerinde besâlet izhâr etmiştir. Medfeni Galata'da Can Fezâ Tekkesi'ndedir.

Lala Mustafa Paşa (915-988)

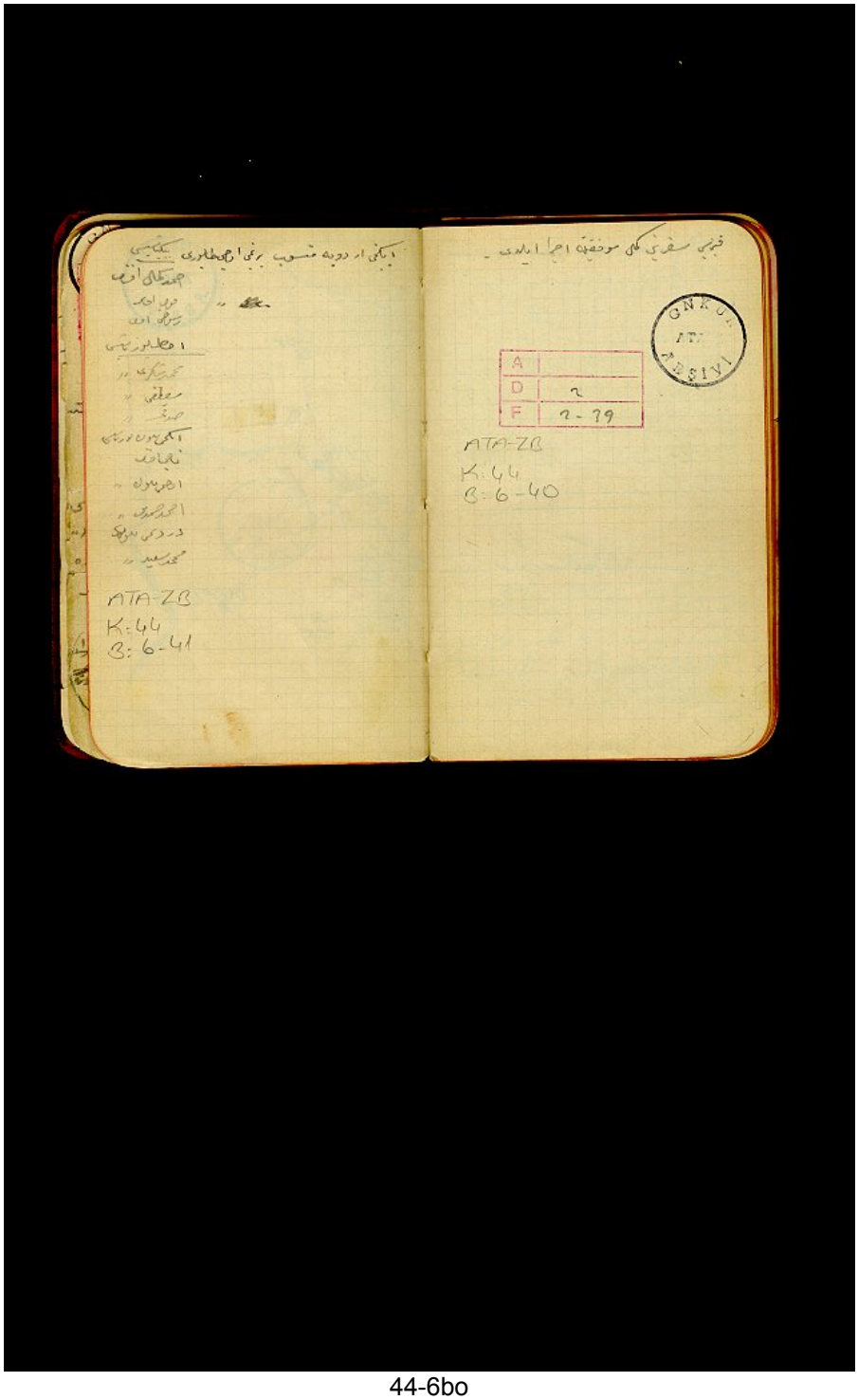
Bosna'da tevellüd etti. Vezir Hüsrev Paşanın biraderi olmak münâsebetiyle Sultan Süleyman zamanında saraya idhâl oldu. Sonra Sultan Selim-i Sânî'nin lalası oldu. Bazı uygunsuzluğu teskin için rütbe-i vezâretle gönderildi.

44-6bna

6 bna

Kıbrıs seferini kemal-i muvaffakiyetle icrâ eyledi.

ATA-ZB
K:44
B:6-41

ATA-ZB
K:44
B:6-40

6 bo

İkinci Orduya mensup Birinci Avcı Taburu Binbaşısı Mehmet Kemal Efendi.

İkinci Orduya mensup Kolağası Rüsuhî Efendi

İhtiyât Yüzbaşısı

Mehmet Şükrü Efendi

Mustafa Efendi

Sıtkı Efendi

İkinci Bölük Yüzbaşısı

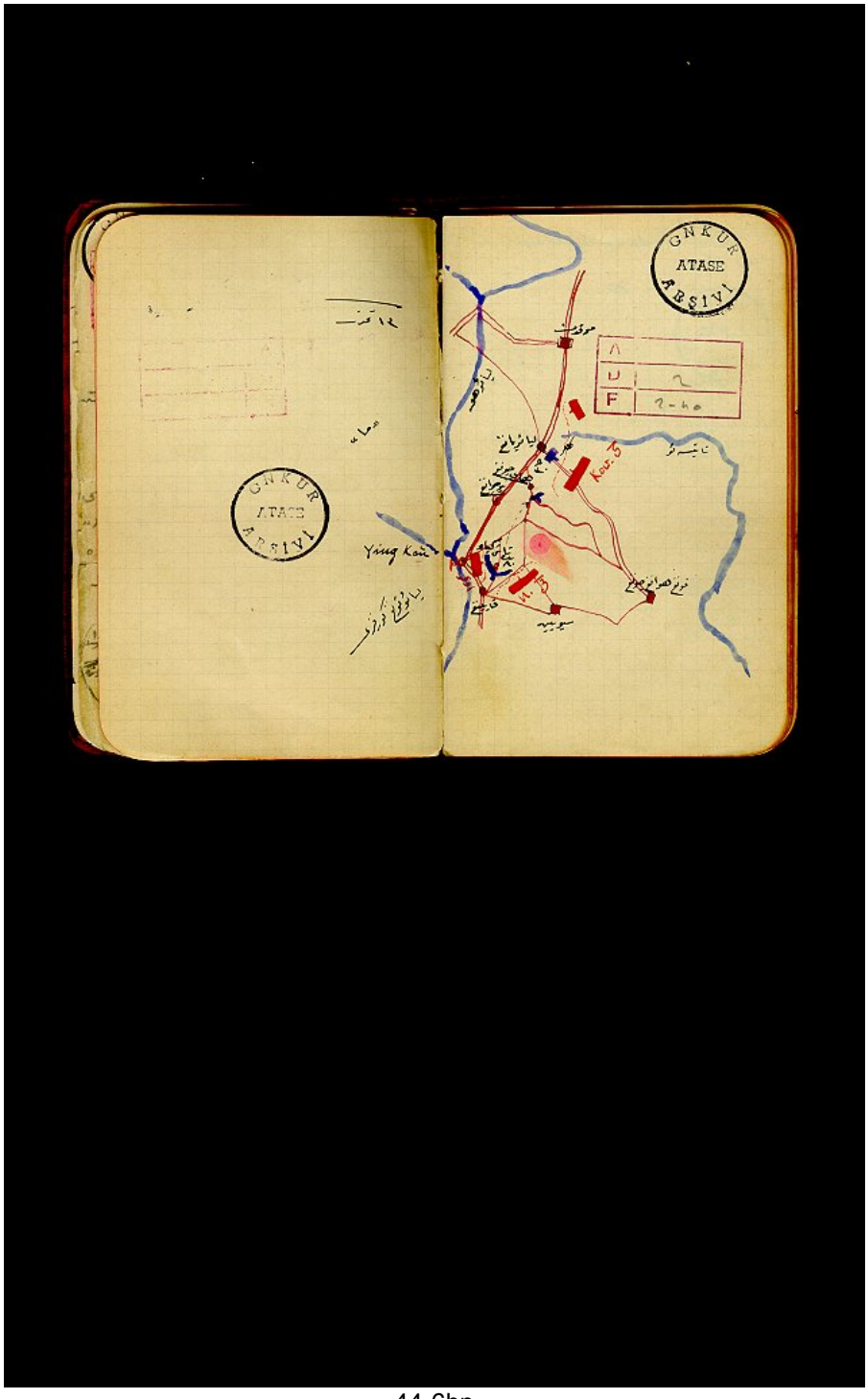
Naci Efendi

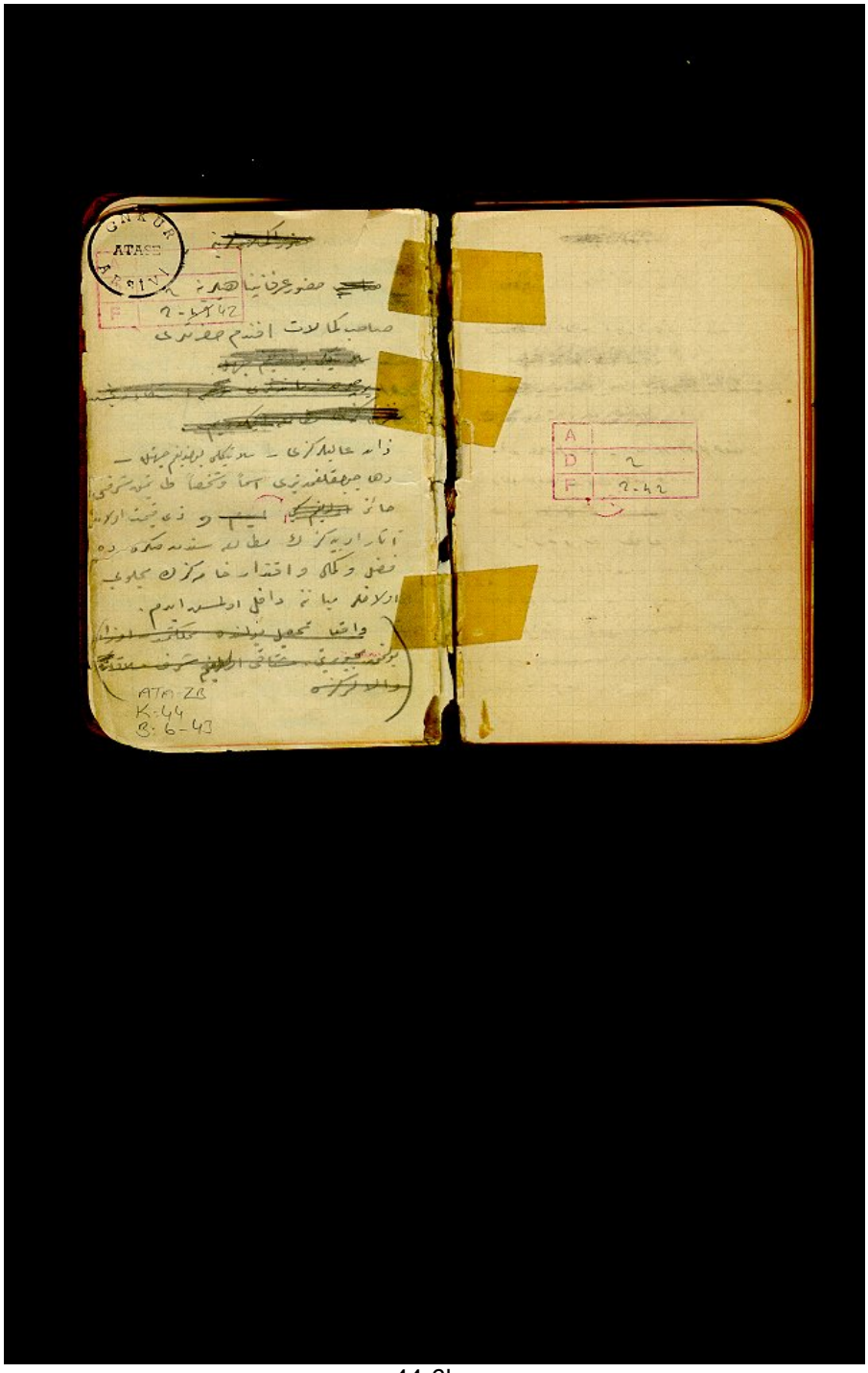
Üçüncü Bölük Yüzbaşısı

Ahmet Hamdi Efendi

Dördüncü Bölük Yüzbaşısı

Mehmet Sait Efendi

ATASE
ARŞİVİ
Kuş 3
Ying Kau

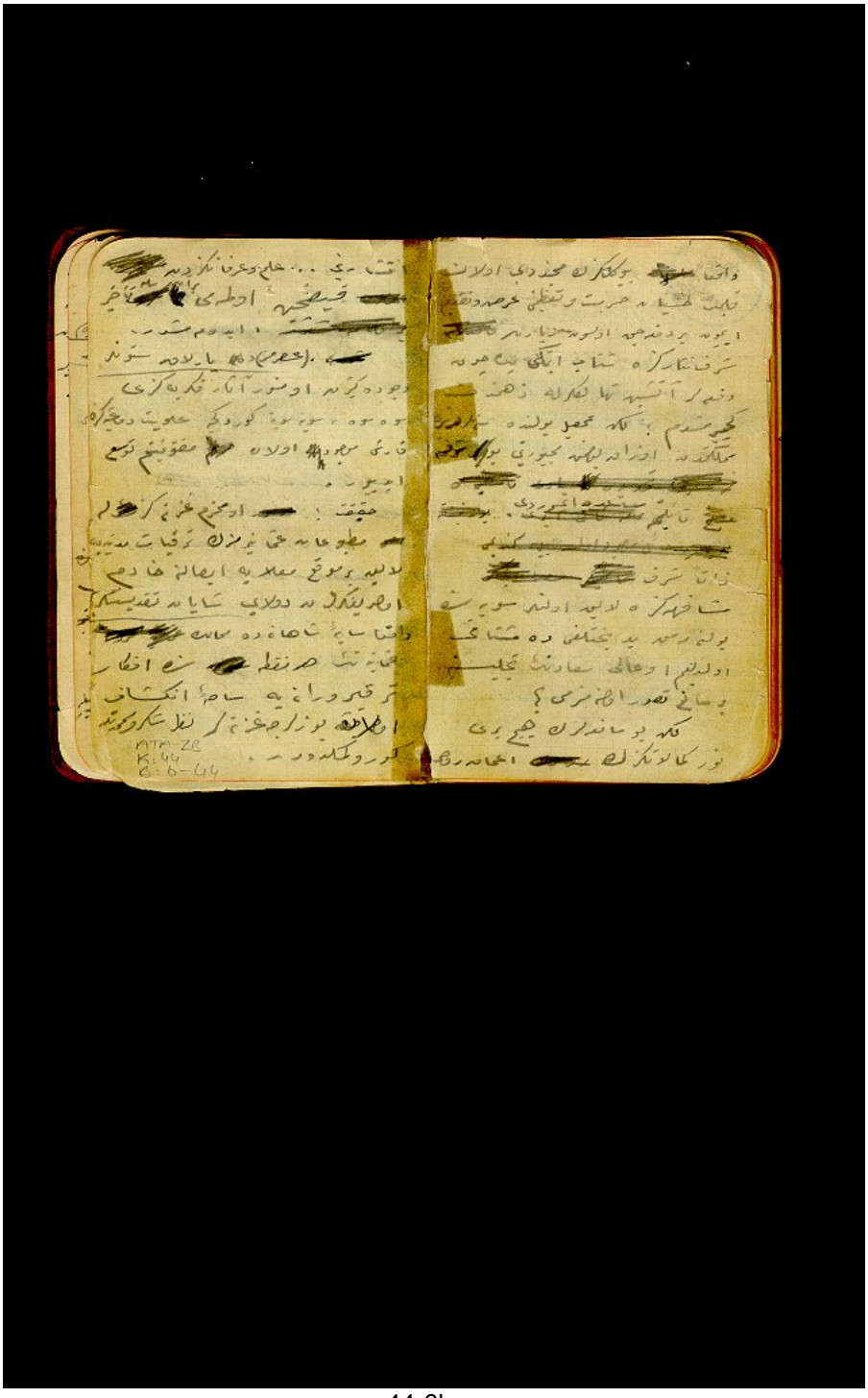
44-6bq

6 bq

Huzur-ı irfan penâhilerine

Sahib-i kemalât efendim hazretleri.

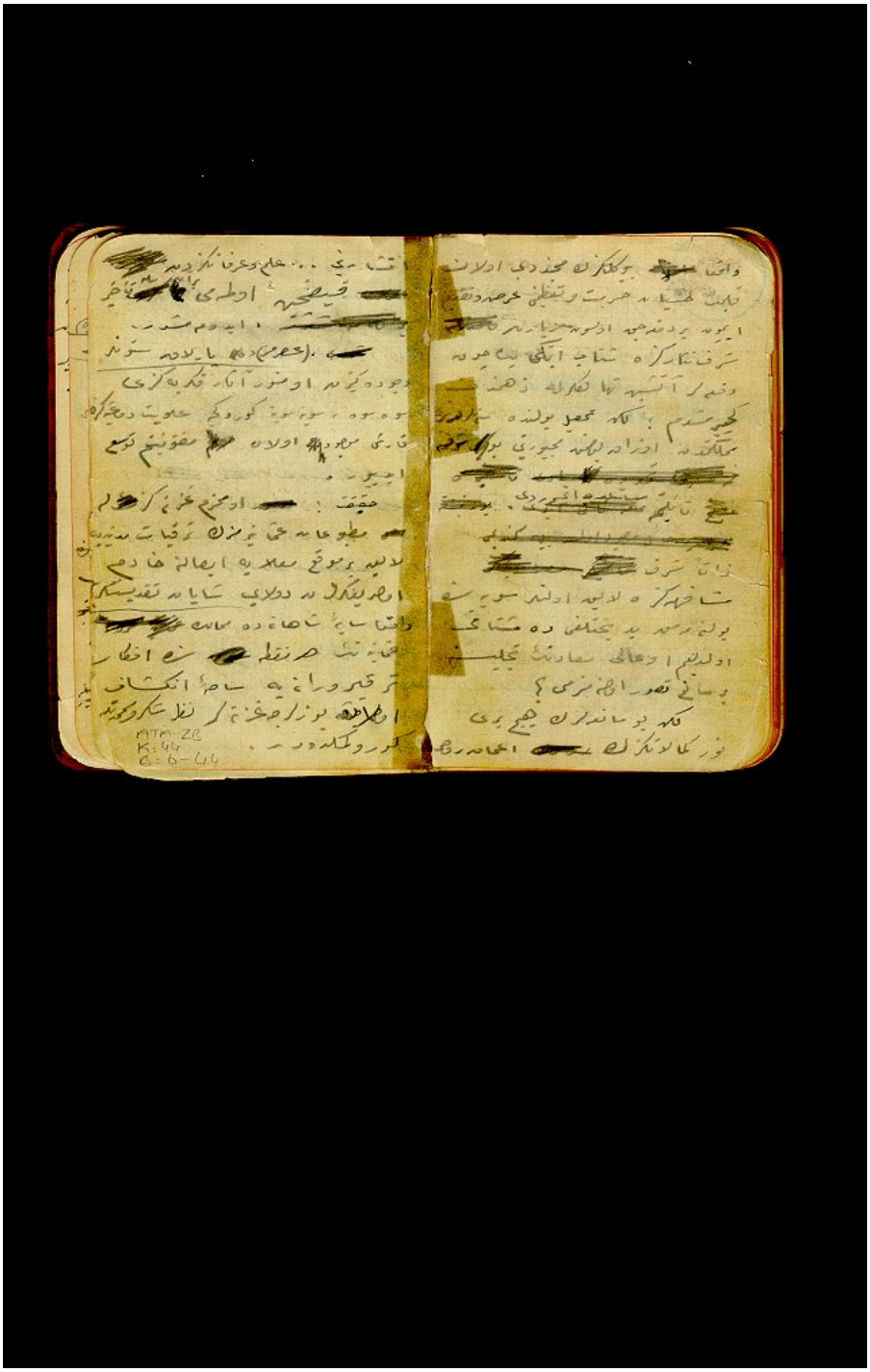
Zât-ı âlîlerinizi Selânik'te bulunduğum cihetle daha çocukluğumdan beri ismen ve şahsen tanımak şerefini haiz ve zî-kıymet âsâr-ı edebiyenizin mütalâasından sonra da fazl-u kemal ve iktidâr-ı hanenizin meclûbu olanlar meyânına dâhil olmuştum.

44-6bqa

6 bqa

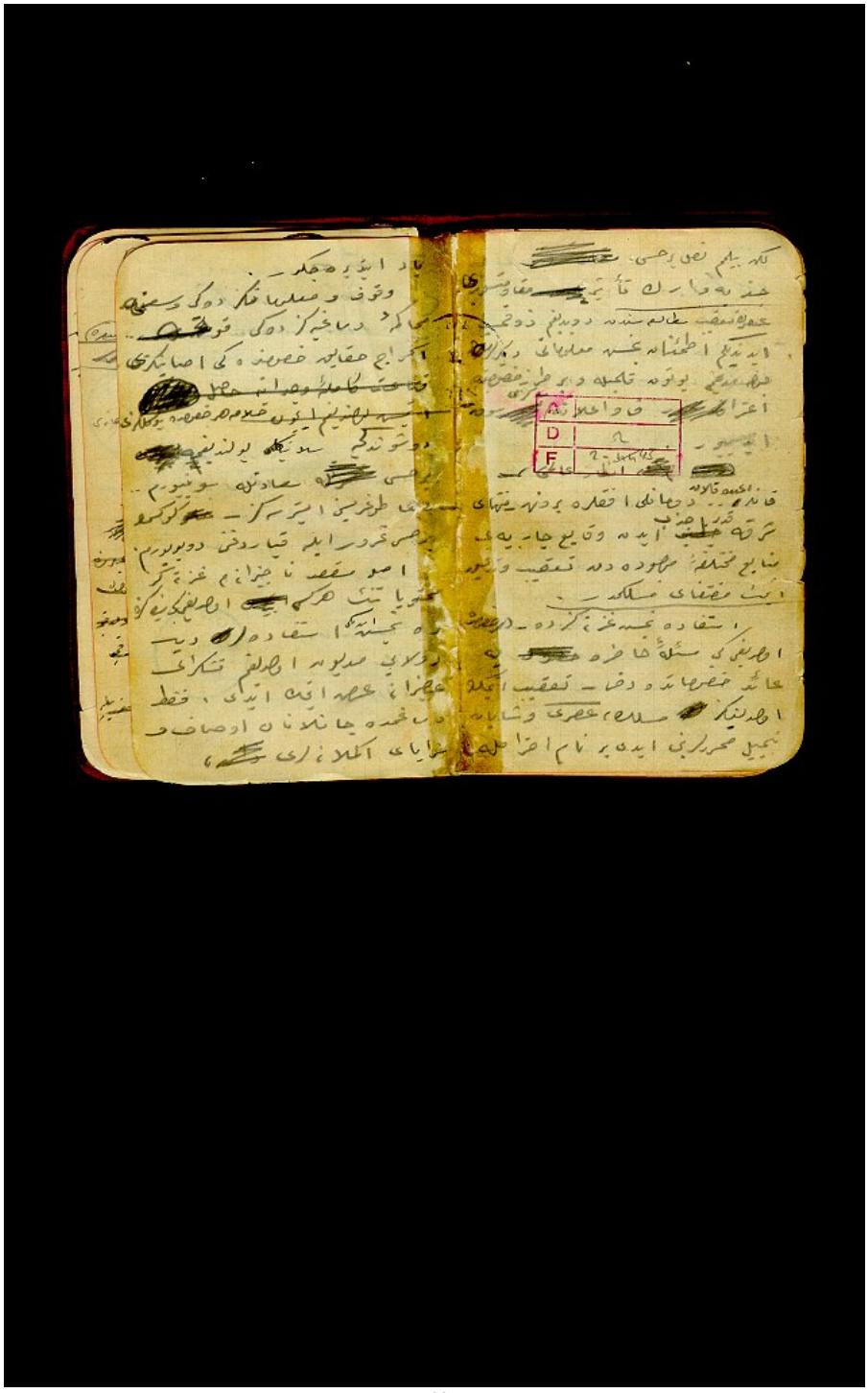
Vakı'a büyüklüğünüzün meczubu olan kalbî hissiyât-ı hürmet ve ta'zimini arz ve takdim için bir defacık olsun ziyareti şeref-i nisârınıza şitâb etmeyi pek çok dakikalar ateşîn tehâlüklerle zihnimden geçirmiştim. Lâkin tahsil yolunda seneler kadar memleketten uzak bulunmak mecburiyeti bu şerefe nailiyetime müsaade etmiyordu. Zât-ı şeref-i müşafehenize lâyık olanlar seviyesinde bulunamamak bedbahtlığı da müştakı olduğum o âlî sâadetin tecellisine bir lisân-ı tasavvur olunamaz mı? Lâkin bu mâniaların hiç biri nûr-ı kemâlâtınızın a'mâk-ı ruhu

44-6br

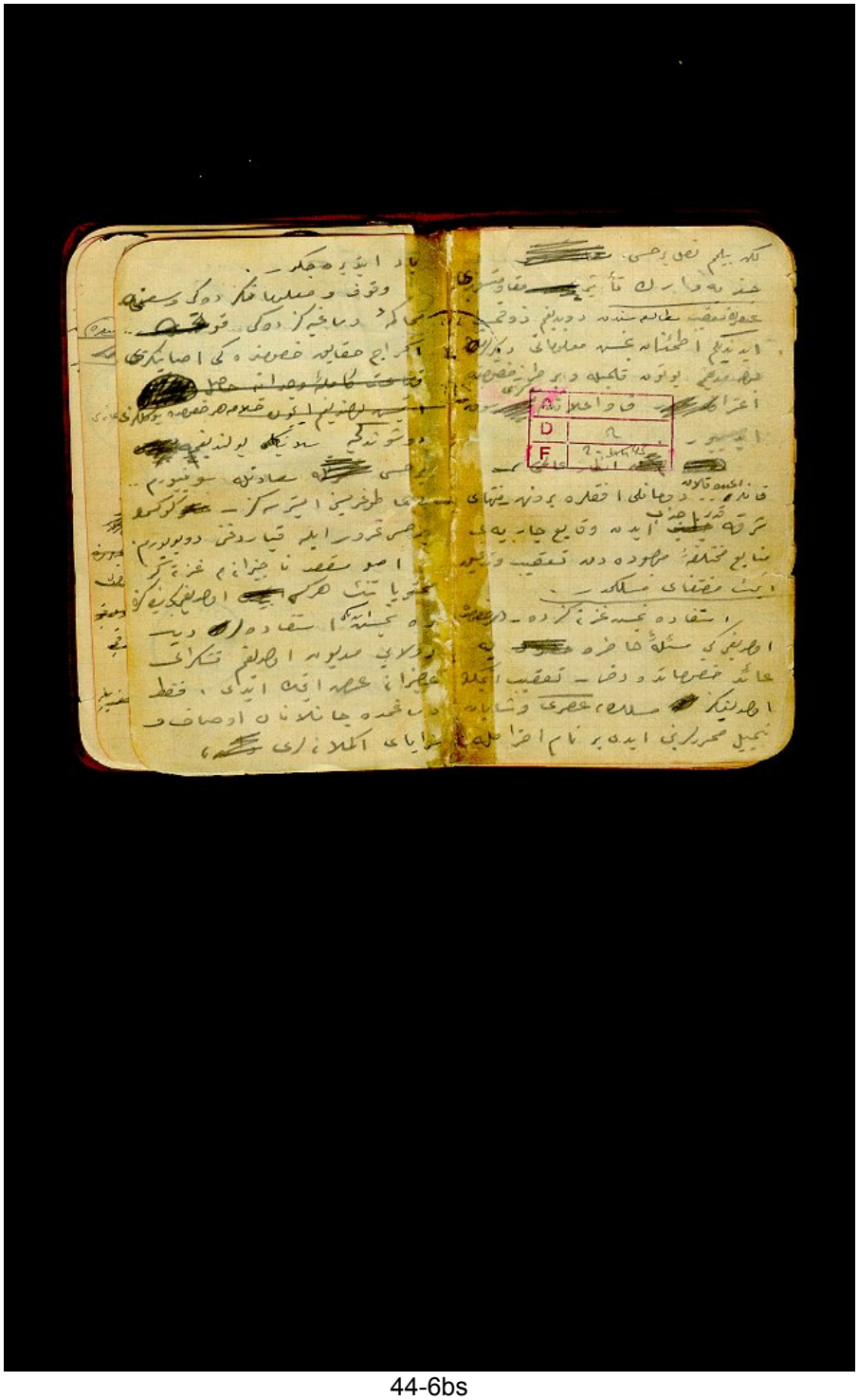
6 br

intişâriyeti... ilm ve irfanınızdan feyz için olmamı bir an bile te'hir edememiştir. (Asrımız)'da parlak sütunlar vücuda getiren o münevver âsâr-ı fikriyenizi seve seve sevine sevine gördükçe ulviyet ve dimağiyenize karşı mevcûd olan meftûniyetim tevessü' ediyor. Hakikat! O muhterem gazetenizle Matbûat-ı Osmaniyemizin terakkiyât-ı medeniyyeye lâyık bir mevki-i mu'allâya is'âline hâdim olduğunuzdan dolayı şâyân-ı takdîssiniz. Vak'ıa sâye-yi şâhânede Memâlik-i Osmaniye'nin her noktasında efkâr-ı terakkî-perverâne sâha-i inkişâf olan yüzlerce gazeteler nazar-ı şükr ve memnuniyetle görülmektedir.

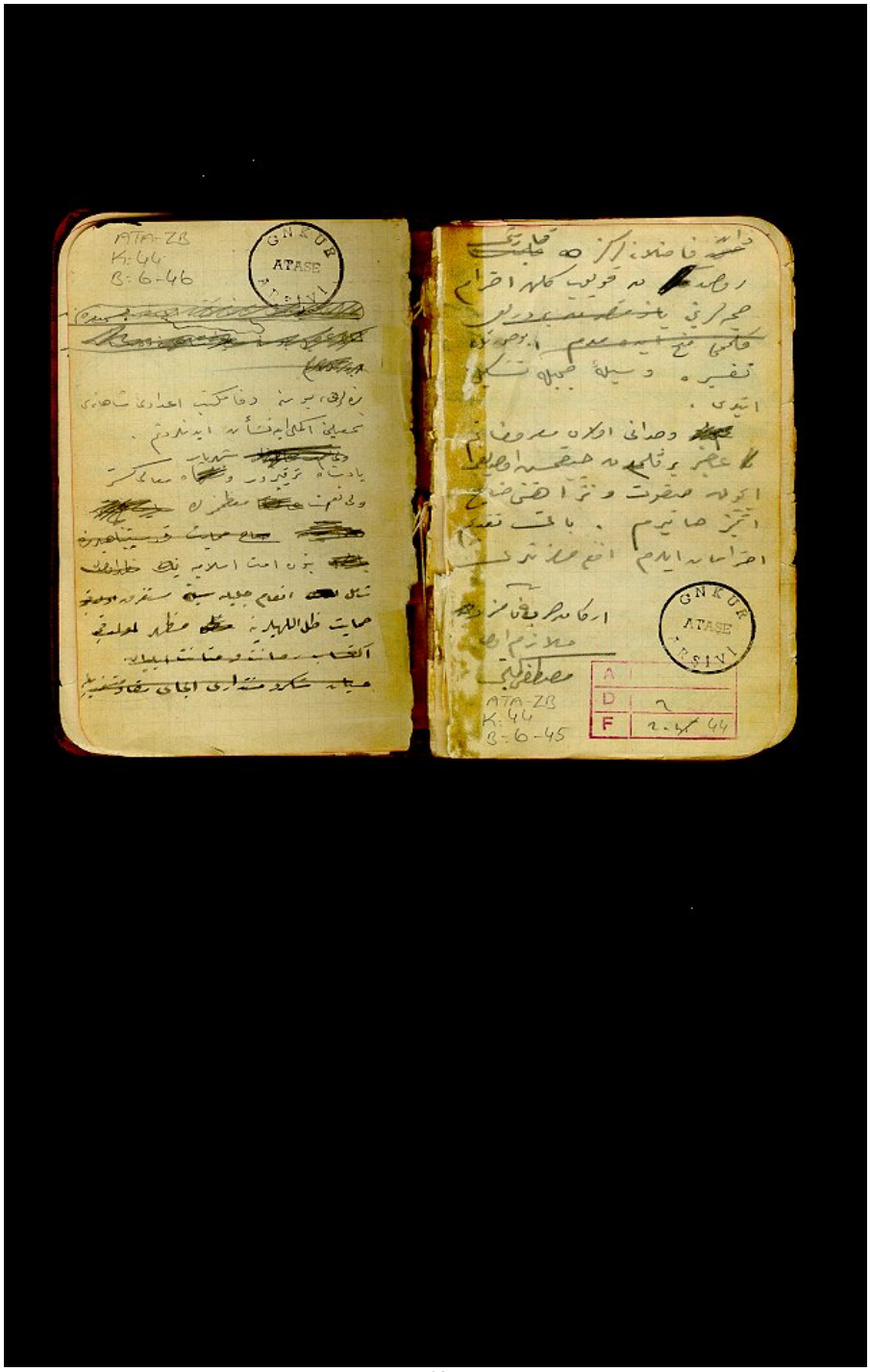

6 bra

Lâkin bilmem nasıl bir hiss-i cezbe-dârın te'sir-i mukavem-sûzu asrın takib-i mütalâ'asından duyduğum zevki, edindiğim itminân-bahş ma'lûmâtı diğerlerinde bulamadığımı bütün kalbimle bir tarz-ı hususiyette itiraf ve ilâna bendenizi sevk ediyor. Enzâr-ı âlemi kanlar içinde kalan dumanlı ufuklara bürünen müntehâ-yı şarka kadar cezb eden vekayi'i câriyeyi menâbi'i muhtelife-i mevcudiyeden ta'kip ve tetkik etmek muktezâ-yı mesleğimdir. İstifade-bahş gazetenizde her hususda olduğu gibi mes'ele-yi hazıra ait hususatta dahi ta'kip etmekte olduğunuz meslek asrî ve şâyan-ı tebcîl muharrirlerini ebedî bir nâm-ı istirhamla

yâd ettirecektir. Vukuf ve ma'lûmâtınızdaki vüs'ate muhakeme-i dimağiyyenizdeki kuvvet istihrâc-ı hakayık, hulâsa her hususta büyüklüğünüzü düşündükçe Selânikli bulunduğuma bir hiss-i saadetle seviniyorum. Daha doğrusunu isterseniz göğsümün bir hiss-i gurûr ile kabardığını duyuyorum. Asıl maksad-ı nâcizânem gazeteniz muhteviyatının herkese olduğu gibi bendenize de bahşettiği istifadelerden dolayı medyûn olduğum teşekkürâtı acizâne arz etmek idi. Fakat dimağımda canlanan evsâf ve mezâyâ-yı ekmelâneleri

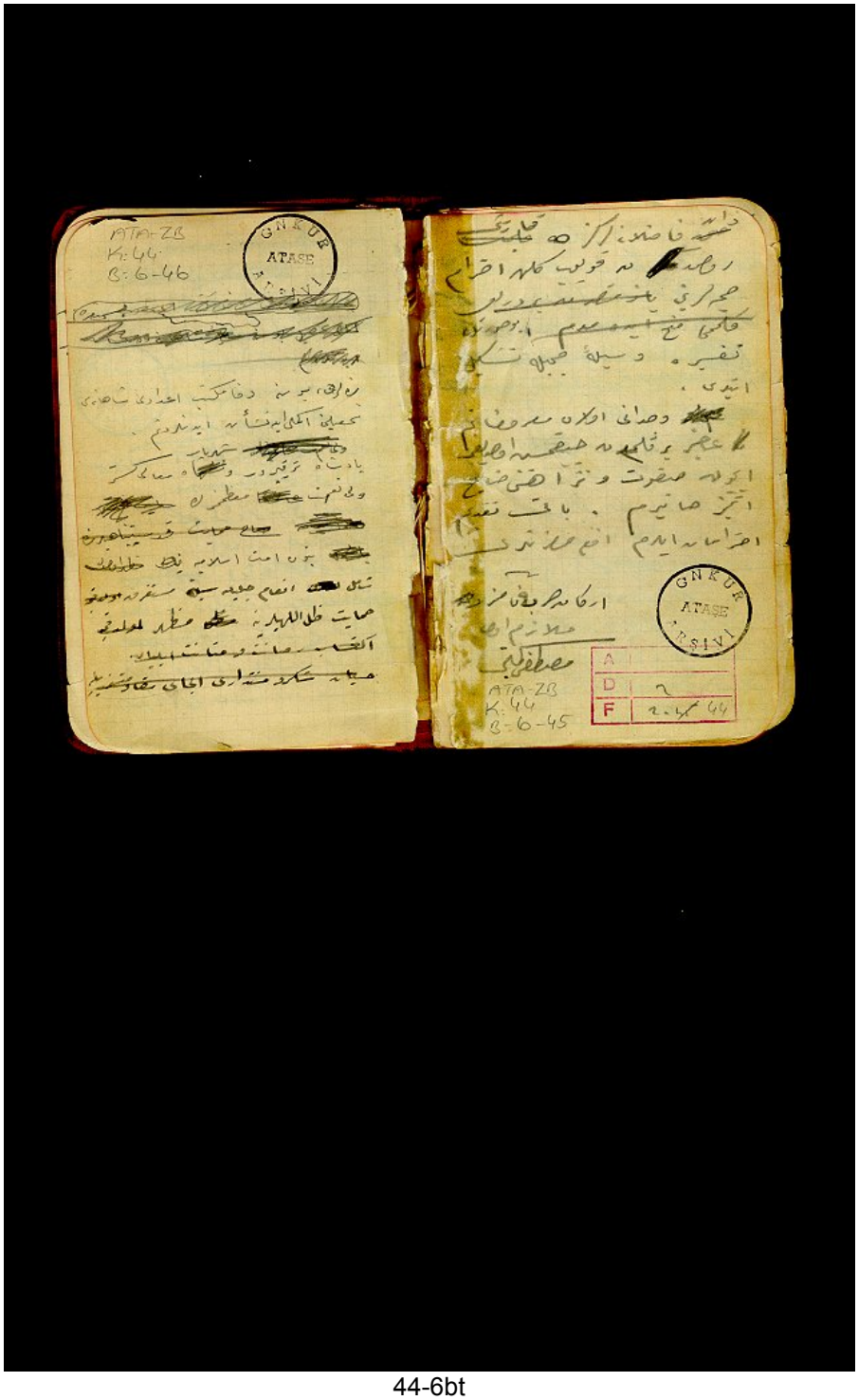

ATA-ZB
K:46
B:6-46
GNKUR
ATASE
ATA-ZB
K:46
B:6-45
A
D
F

44-6bsa

6 bsa

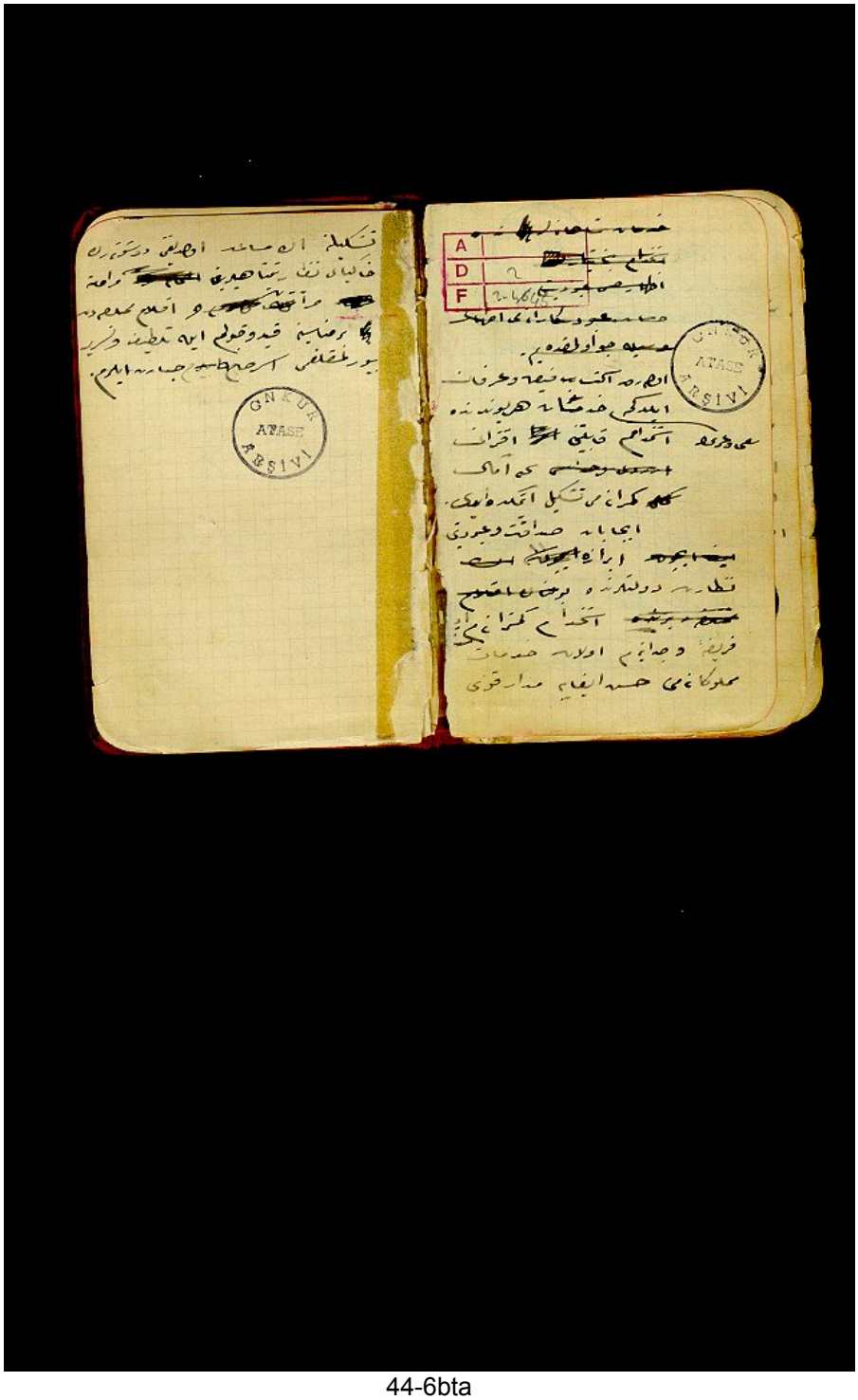
zât-ı fâzılânelerinize karşı ruhumdan kopup gelen ihtiram sayhalarını bu suretle tefsire vesile-i cemile teşkil etti. Vicdanî olan ma'ruzâtın âciz bir kalemden çıkmış olduğu için safvet-i nezâhiyetini zayi etmez sanırım. Bâkî takdim-i ihtiramât ederim efendim hazretleri.

Erkân-ı Harbiye namzeti Mülâzım-ı Evvel Mustafa Kemal.

ATA-ZB
K:44
3-6-46
ATASE
ATA-ZB
K:44
3-6-45
A
D
F

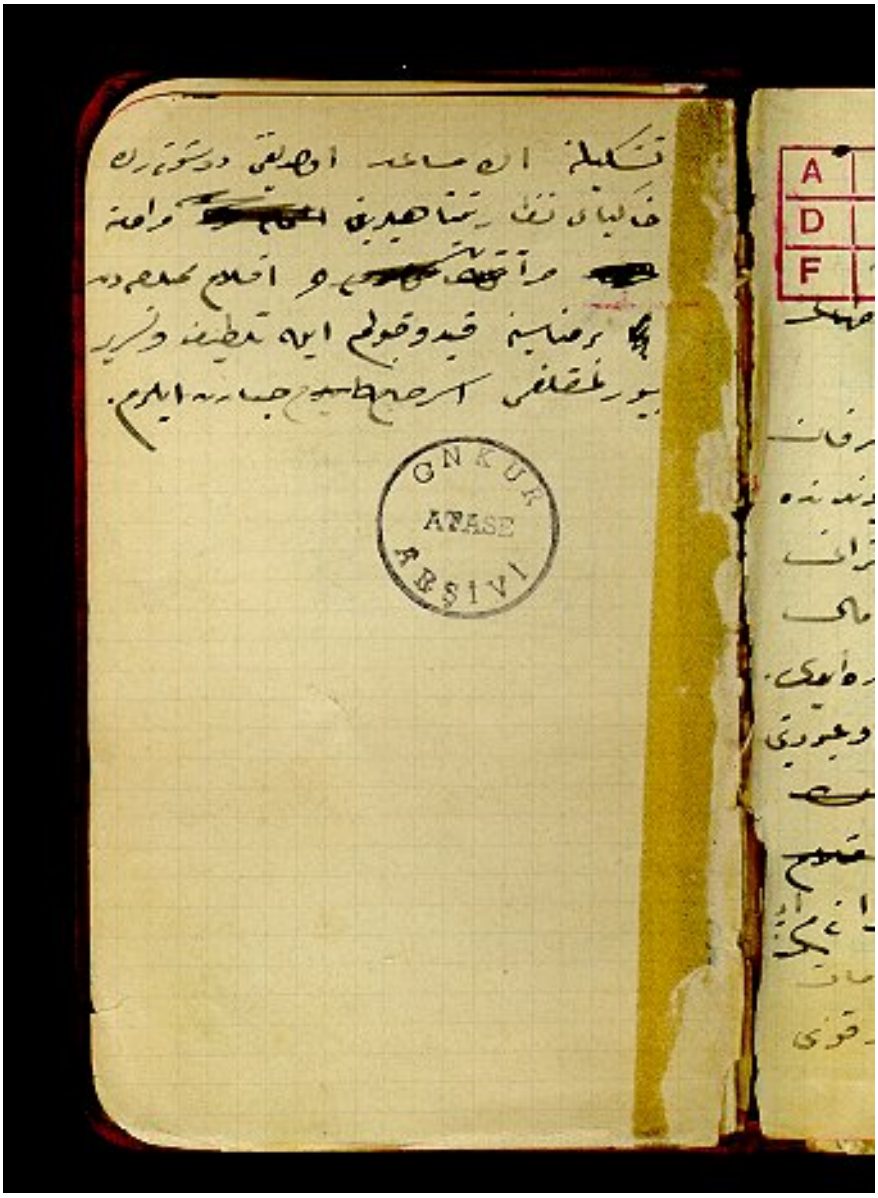
6 bt

Bendeleri bu sene Vefa Mekteb-i İdadi-yi Şahanesi tahsilini ikmâl ile neş'et edenlerdenim. Padişâh-ı terakkîperver ve şehriyâr-ı me'ali güster-i velinimet-i muazzamamızın bütün Ümmet-i İslâmiye'ye şâmil in'âm-ı celîlesine mustağrak-ı himaye-i zillullahiyelerine mazhar

6 bta

olarak iktisâb-ı feyz ü irfân eyledikçe sa'y ü gayretimin hidemât-ı hümâyûnunda istihdam-ı kabiliyetini iktirânı tenmiye-i âmâl-i kem- terânemi teşkil etmekteydi. İcâbât-ı sadakat ve ubudiyeti ibraza nezaret-i devletlerinde istihdam-ı kemterânem idi. Farizâ-i vicdâniyem olan hidemât-ı mülûkânemi hüsn-i ifâya medar-ı kavî

44-6bu

6 bu

teşkiline en müsait olduğunu düşünerek hak pây-ı nezaret penâhîlerine mürâcaata cür'et ve aklâm-ı muhtelifeden bir münâsibine kayd ü kabulüm ile taltif ve tesrir buyrulmaklığımı istirhâma cesaret eylerim.

ZAMAN DİZİNİ*

1894-1895	Çin-Japon Savaşı.
13 Mart 1899	Mustafa Kemal'in Harp Okuluna girmesi.
1899-1902	Güney Afrika'da Hollânda kolonisi Boerler ile İngilizler arasında savaş olması.
1900	Çin'deki Boxer Ayaklanması'nda Japonların İngilizleri desteklemesi.
30 Ocak 1902	İngilizlerle Japonların bir ittifak antlaşması imzalaması.
10 Şubat 1902	Mustafa Kemal'in Harp Okulundan 459 öğrenci arasından 8'inci olarak mezun olması. Mustafa Kemal'in üsteğmen rütbesi ile Harp Akademisine kaydolması.
13 Mayıs 1902	Boerlerle İngilizler arasında Vereenging Barışı'nın imzalanması.
10 Şubat 1904	Japonya'nın Rusya'ya savaş açması.
14 Ağustos 1904	Japonların Viladivostok limanına saldırması.
11 Ocak 1905	Mustafa Kemal'in kurmay yüzbaşı rütbesi ile Harp Akademisinden mezun olması.
27 Mayıs 1905	Tsushimo Boğazı'nda Japonlar tarafından Rus donanmasının imha edilmesi.
5 Eylül 1905	Rusya ile Japonya arasında Portsmouth Barışı'nın yapılması.

* Zaman dizininde sadece incelediğimiz defterle ilgili olan tarihler ele alınmıştır. (YN)

DİZİN

A

Abdi Kasım Ağa, 12
Ahmet Hamdi Efendi, 31
Ahmet Süleyman, 12
Ali Besim, 10
Alman, II
Anseldo Fabrikası, 22
Arif Bey, 12
Asım, 10
ATATÜRK, I, II, V, VI, 1
Aziziye, 22

B

Balkanlar, V, 2
Behram, 9
Biçevo, 29
Bosna, 31
Bulgar, 2, 3, 7, 8, 9, 13

Ç

Çaldıran, 28
Çumulpu, 14

F

Faik, 9
Fatih, 1, 7
Feth-i Bülent, 22

G

Güney Afrika, 3, 13

H

Harp Akademisi, II, V, 1, 2, 3, 4
Harp Okulu, V, 1, 2, 4

Hüsnü Efendi, 9

İ

İbrahim Paşa, 30
İzzet, 9, 12

J

Japonya, 3, 14, 22, 29

K

Kamer Kıraathanesi, 25
Kanunî Sultan Süleyman, 4
Kâzım Hosar, 9
Kiel, 22
Kolağası Rüsuhi Efendi, 31
Krupp (Fabrikası), 22
Kurtuluş Savaşı, I, II, V

L

Lala Mustafa Paşa, 4, 31

M

Mahmudiye, 22
Makbul İbrahim Paşa, 4, 30
Makedonya, 2
Manastır, 1, 7
Mareşal Moltke, 3, 15
Mehmet, 1, 3, 7, 9, 15, 31
Mehmet Şükrü Efendi, 31
Mehmet Zeki Paşa, 3
Mısır, 30
Miralay (Vorlaşerin), 23
Mustafa, II, III, V, VI, 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 31, 33

N

Naci Efendi, 31
Namık Kemal, V, 3
Napolyon, 4, 21
Necmeddin, 9
Nutuk, V

O

Orhaniye, 22
Osmaniye, 22

S

Selânik, 2, 3, 8, 9, 10, 12, 19, 32
Sıtkı Efendi, 31
Sofya, 9
Sultan Süleyman, 30, 31
Sultanahmet, 9

Ş

Şam, V, 12
Şevket, 9

Ü

Ümit Burnu, 14
Üsteğmen Mustafa Kemal, 2, 33

V

Vasıf, 9
Vezir Hüsrev Paşa, 31
Vodina, 2, 9, 10, 11, 12

Y

Yakosana, 29
Yunan, II